

MIASTO WPROWADZA
ZMIANY W PARKOWANIU | 3

TO GŁUPIA
KOBIETA BYŁA | 8-9

ZAWIERZYĆ
BOGU | 11

ZAPOMNIANA HISTORIA
POLSKICH PRUS | 12-13

PIĄTEK-NIEDZIELA
|20-22|12|2024|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

5 1

9 770137 912057

ODWRACAMY WZROK OD ELEKTRYKÓW

SPORT

SUKCESÓW I MEDALI
NIGDY DOŚĆ | 20

LICZY SIĘ TYLKO
ZWYCIĘSTWO | 22

51 KANDYDATÓW
DO TYTUŁU | 23

PROMOCJA

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

Rolnicy europejscy znajdują się i tak w trudnej sytuacji, m.in. z powodu niektórych przepisów Europejskiego Zielonego Ładu, a porozumienie z Mercosurem uderzy w nas dodatkowo. Chcemy, aby Europejczycy jedli żywność produkowaną w Europie, która jest bardzo dobrej jakości, a nie sprowadzaną z innych kontynentów” – powiedział PAP przed budynkiem jeden z protestujących rolników.

Na zaparkowanych przed budynkiem parlamentu ciągnikach rolnicy wywiesili transparenty z hasłami skierowanymi do wchodzących i wychodzących z budynku europosłów i pracowników PE: „Nie trujcie naszych dzieci importowanymi produktami”, „Porozumienie z Mercosurem to śmierć rolnictwa” oraz „Ramię

„POROZUMIENIE Z MERCOSUREM TO ŚMIERĆ ROLNICTWA”

KILKUDZIESIĘCIU ROLNIKÓW M.IN. Z FRANCJI I NIEMIEC W CZWARTEK ZABLOKOWAŁO TRAKTORAMI GŁÓWNĄ ULICĘ PRZED BUDYNKIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W STRASBURGU, DOMAGAJĄC SIĘ, ABY UNIA EUROPEJSKA WYCOFAŁA SIĘ Z POROZUMIENIA HANDLOWEGO Z KRAJAMI AMERYKI POŁUDNIOWEJ (MERCOSUR).

wramię dla naszej ziemi”.

Przed PE skierowano też policję, ale protest przebiegał w pokojowy sposób.

Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen ogłosiła w grudniu, że Unia Europejska i blok Mercosur (Argentyna,

Boliwia, Brazylia, Urugwaj i Paragwaj) po 25 latach zakończyły negocjowanie umowy o wolnym handlu. Porozumienie ma otworzyć rynki krajów Ameryki Południowej na europejskie technologie. KE liczy też na to, że z tych krajów będzie

PAP/STEPHANE LECOCQ

można pozyskiwać surowce niezbędne do produkowania czystych technologii, w tym baterii.

Umowa budzi jednak sprzeciw europejskich rolników, którzy obawiają się zalania unijnego rynku przez tanie produkty rolne z Brazylii czy Argentyny.

ŹRÓDŁO: PAP

MINISTER PODAŁ SIĘ DO DYMISJI

Dariusz Wieczorek poinformował w czwartek (19 grudnia), że złożył rezygnację z funkcji ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

Na konferencji prasowej w Sejmie Wieczorek powiedział, że najważniejsze rzeczy, na które zwraca uwagę, to funkcjonowanie koalicji rządowej oraz sprawy dotyczące jego rodziny. Dodał, że w ostatnich tygodniach miał miejsce hejt wobec niego i wobec ministerstwa, którym kieruje. „Będę bronił dobrego imienia, będę te wszystkie sprawy wyjaśniał, natomiast nie chciałbym, aby w jakikolwiek sposób doniesienia i to, co się działo, miało wpływ na rozwój polskiej nauki i na funkcjonowanie koalicji. Dlatego podjąłem decyzję o złożeniu rezygnacji z funkcji ministra nauki i szkolnictwa wyższego” – powiedział Da-

PAP/Paweł Supniewski

Dariusz Wieczorek

riusz Wieczorek. Media pisały w ostatnim czasie o kilku sprawach, których bohaterem był Wieczorek. WP.pl poinformował, że minister złożył niepełne oświadczenie majątkowe oraz ujawnił nazwisko działaczki związku zawodowego na Uniwersytecie Szczecińskim, która sygnalizując nieprawidłowości, do jakich miało dochodzić na uczelni, na której pracuje żona Wieczorka, poprosiła o niepodawanie jej danych osobowych.

ŹRÓDŁO: PAP

KARABINKI GROT DLA POLSKIEGO WOJSKA. CO TO ZA BROŃ?

MON podpisało kolejną umowę na dostawę dla Wojska Polskiego ok. 45 tys. karabinków MSBS Grot, a także 13 tys. pistoletów Vis 100 i 1,3 tys. podwieszanych pod groty granatników. Umowa z Fabryką Broni „Łucznik” opiewa na ponad 1 mld zł; dostawy mają potrwać do 2029 roku.

Bezpieczeństwo i gospodarka – te dwie rzeczy znowu łączą się w Ministerstwie Obrony Narodowej. Inwestujemy w polskie firmy i wypo-

sażamy polskich żołnierzy – to najlepsze kontrakty, jakie można podpisywać – powiedział podczas uroczystego podpisania umowy wicepremier, szef MON

Władysław Kosiniak-Kamysz i zapowiedział, że to nie koniec kontraktów zawieranych w tym roku. – Największe niespodzianki, jak myślę, szykują się na początek następnego tygodnia – dodał minister.

Nawiązując m.in. do kontraktów z ostatnich lat co do jakości karabinków, podkreślił, że wojsko zamawia groty w najnowszej wersji „po eliminacji usterek”. – To inwestycja w to, o czym mówimy bardzo często: winydywidualne wyposażenie żołnierza, które daje poczucie bezpieczeństwa – zauważył.

Kosiniak-Kamysz dziękował też Polskiej Grupie Zbrojeniowej – której częścią jest Łucznik – za współpracę i prosił o terminowe wykonanie umowy. Podkreślił, że MON nieustannie dąży do tego,

PAP/Przemysław Piłkowski

Wicepremier szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz

by połowę zamówień kierować do krajowego przemysłu obronnego.

Prezes Łucznika Seweryn Figurski zapewnił, że dostawy zostaną zrealizowane terminowo, a fabryka jest gotowa na wykonanie takiego zadania. Dodał, że do Wojska Polskiego trafiło już ponad 150 tys. grotów.

Umowa, która została zawarta pomiędzy Agencją Uzbrojenia oraz radomską

Fabryką Broni „Łucznik”, przewiduje dostawę 45 tys. karabinków MSBS Grot, 1,3 tys. podwieszanych granatników i 13 tys. pistoletów Vis 100. Umowa ma być zrealizowana między 2026 a 2029 rokiem. Jej całkowita wartość wynosi ponad 1 mld 100 mln zł brutto.

W kontrakcie przewidziano również opcjonalne zamówienie dodatkowego

sprzętu. Kosiniak-Kamysz zapewnił, że MON będzie chciało z tej opcji skorzystać. Opcja polega na możliwości dostawy dodatkowych 23 tys. karabinków Grot, dodatkowych 7,4 tys. pistoletów Vis 100 oraz 500 dodatkowych granatników podwieszanych.

Karabinek Grot trafia na wyposażenie polskiej armii już od kilku lat; z początku był zamawiany dla Wojsk Obrony Terytorialnej i wojsk specjalnych. Pierwszy kontrakt został podpisany w lipcu 2020 roku; łącznie na mocy zawieranych do tej pory kontraktów zamówiono już ok. 250 tys. karabinków. Docelowo mają one stać się podstawowym uzbrojeniem niemal wszystkich żołnierzy Wojska Polskiego i zastąpić wysłużone karabinki Beryl. ŹRÓDŁO: PAP

Z głębokim smutkiem
przyjąłem wiadomość o śmierci

Teresy Nowakowskiej

wieloletniej pedagog, naczelnik
i burmistrz Działdowa, radnej samorządów
miasta, powiatu i województwa,
zasłużonej działaczki ruchu ludowego.

Składam szczere wyrazy współczucia

Rodzinie i Bliskim Zmarłej

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Radosław Król

1869240p1-a-M

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Gryglewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztynska.pl

sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

Zaczął się od zmian wprowadzonych na wniosek miejskiego inżyniera ruchu. — Już nie zamówimy taksówki na most Jana. Zakaz zatrzymywania się i postoju dotyczy wszystkich. Nie znajdziemy już postoju taxi tam ani pod Wysoką Bramą — informował Sławomir Kałwianiec, jeden z olsztyńskich taksówkarzy.

Zapytaliśmy w ratuszu, jaki jest powód zmian w przypadku mostu św. Jana.

— Obecne rozwiązanie wynika wprost z przepisów drogowych, w których zapisano, że nie wolno zatrzymywać pojazdu na moście. Postój dla taksówek jest wyznaczony w odległości 30 metrów w linii prostej od mostu, na wysokości jednego ze staromiejskich pubów. Poza tym taksówki mogą zatrzymywać się poza mostem na ogólnych zasadach ruchu — powiedział Patryk Pulikowski, rzecznik ratusza.

Olsztyńscy taksówkarze nie chcieli się z tym pogodzić. Ale nie tylko oni. — Miejsce na moście św. Jana jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych,

MIASTO WPROWADZA ZMIANY W PARKOWANIU

W RATUSZU ODBYŁO SIĘ SPOTKANIE WŁADZ OLSZTYNA Z PRZEDSTAWICIELAMI TAKSÓWKARZY, KTÓRZY WNIOSKOWALI O ZMIANĘ ORGANIZACJI RUCHU NA STARYM MIEŚCIE.

oprócz Wysokiej Bramy, w tej części Olsztyna. Wystarczyło je wskazać i wszyscy wiedzieli, o co chodzi. Nie rozumiemy tych zmian. To funkcjonowało od lat — mówi pan Kazimierz, spotkany na moście św. Jana.

Taksówkarze chcieli w tej sprawie porozmawiać z władzami Olsztyna, by przedstawić swoje argumenty. Do spotkania właśnie doszło.

— Podczas roboczego spotkania przedstawiciele środowisk taksówkarskich poruszyli szereg ważnych zagadnień. Wśród nich m.in. powstanie większej liczby miejsc typu kiss &

ride. Wszelkie postulaty przeanalizujemy pod kątem możliwości oraz zasadności ich spełnienia. Na pewno wrócimy w tym zakresie do rozmów — zapowiada rzecznik ratusza.

Sławomir Kałwianiec po spotkaniu nie ukrywał optymizmu. — Przedstawiliśmy swoje argumenty i zostaliśmy wysłuchani. Jesteśmy z tego spotkania bardzo zadowoleni.

Kałwianiec dodaje, że pojawiła się wstępna propozycja rozwiązania sprawy z dowożeniem i odbiorem klientów na moście św. Jana.

— Zakłada ona umożliwienie zawracania i moż-

Most św. Jana

liwość krótkiego postoju tuż za samym mostem św. Jana, wjeżdżając do Starego Miasta — mówi Kałwianiec.

Optymizm środowiska olsztyńskich taksówkarzy to nie tylko pozytywne podejście ratusza do sprawy mostu św. Jana. To także propozycje rozwiązania podobnych utrudnień, które pojawiły się w innych częściach Olsztyna. Jedno z nich dotyczy kwestii dowożenia i odbioru klientów taxi przy dworcu głównym PKP. Zgodnie z zapowiedziami kolejarzy ma tam powstać parking na blisko 60 miejsc postojowych. Do tego dochodzi

możliwość wjazdu taksówek. Jednak teren wokół tego obiektu wciąż jest zagrodzony.

— I nic nie wskazuje na to, by w najbliższym czasie coś się zmieniło. A problem jest. Nie tylko dla nas, ale również dla wszystkich prywatnych zmotoryzowanych. Ze swojej strony władze Olsztyna zadeklarowały wyznaczenie w sąsiedztwie dworca kilku miejsc na chwilowe zatrzymanie się. To samo dotyczy sąsiedztwa dworca zachodniego PKP — mówi Kałwianiec.

Przypomnijmy, że o zmianę organizacji ruchu starają się mieszkańcy

bloków przy ul. Puszkina. Tam przez lata obowiązywały zasady, zgodnie z którymi samochody mogły poruszać się w obu kierunkach. Drogowcy postanowili to zmienić i wprowadzili jednokierunkowy ruch. Chodzi o fragment ul. Puszkina do skrzyżowania z ul. Małeckiego. To jednak wywołało niezadowolone grupy mieszkańców, którzy w tej sprawie interweniowali w ratuszu i skierowali pismo do prezydenta Olsztyna.

„Mieszkańcy budynków znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły podstawowej nr 13 oraz przedszkola miejskiego nr 19 (obie placówki znajdują się przy ul. Puszkina) zwracają się (...) z petycją mającą na celu zgłoszenie problemu, a w konsekwencji przywrócenia dotychczasowego dwukierunkowego ruchu na odcinku drogi przy ul. Puszkina” — czytamy w piśmie.

Ich zdaniem wprowadzenie możliwości jazdy tylko w jednym kierunku „sparaliżowało ruch w okolicy szkoły i przedszkola w godzinach porannych i popołudniowych”.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydowski@gazetaolsztynska.pl

SĄ WNIOSKI O UCHYLENIE IMMUNITETÓW DWÓCH POSŁÓW I JEDNEGO EUROPOSŁA

Prokurator Generalny skierował wnioski o uchylenie immunitetów posłom Janowi Ardanowskiemu (Republikanie) i Krzysztofowi Szczuckiemu (PiS) oraz europosłowi PiS Danielowi Obajtowskiemu — poinformowała rzecznik PG prokurator Anna Adamiak.

Prokurator Adamiak zaznaczyła podczas briefingu w Warszawie, że wniosek o uchylenie immunitetu „tak naprawdę wyprzedza przedstawienie zarzutu”.

„To jest taki etap postępowania, gdy zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przedstawienie określonej osobie zarzutu popełnienia przestępstwa” — powiedziała prok. Adamiak.

Przekazała, że wniosek o uchylenie immunitetu Krzysztofowi Szczuckiemu dotyczy zatrudniania osób w RCL, Janowi Krzysztofowi Ardanowskiemu ma związek z udzieleniem

gwarancji przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR), a Danielowi Obajtowskiemu wynika z zatrudniania firmy detektywistycznej.

Prokurator poinformowała, że z zebranego w tej sprawie materiału dowodowego wynika, że Szczucki, gdy był prezesem Rządowego Centrum Legislacji, swoim zarządzeniem dokonał zmian w strukturze organizacyjnej tej instytucji i powołał wydział, w którym zatrudnił osoby poza konkursem. Te osoby, jak mówiła, nie świadczyły pracy na rzecz RCL, choć pobierały wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia.

„Świadczyły natomiast pomoc panu posłowi w jego kampanii wyborczej, organizując spotkania, podejmując czynności promocyjne” — dodała rzeczniczka Prokuratora Generalnego.

Z kolei wniosek o uchylenie immunitetu posłowi Janowi Krzysztofowi Ardanowskiemu, byłemu ministrowi rolnictwa, dotyczy, jak przekazała, nieprawidłowości w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Jak poinformowała Adamiak, ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że Ardanowski, gdy był szefem resortu rolnictwa, „nie

dopełnił swoich obowiązków i przekroczył swoje uprawnienia w ramach sprawowanego nadzoru nad KOWR”.

„W jednym przypadku przez polecenie, a w drugim przypadku przez wyrażenie zgody na udzielenie przez KOWR gwarancji bankowych spółce i spółdzielni, które z uwagi na sytuację, w której się znajdowały, takiej gwarancji nie powinny uzyskać. Finalnie przyznane w oparciu o tę gwarancję kredyty nie zostały przez te podmioty spłacone, gwarancja została uruchomiona i kredyt obciążał Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, co spowodowało szkodę w mieniu Skarbu

Państwa: w pierwszym przypadku 100 mln zł, w drugim 20 mln zł” — tłumaczyła.

Z kolei wniosek PG do Parlamentu Europejskiego w sprawie uchylenia immunitetu Obajtowskiemu dotyczy, jak przekazała Adamiak, niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień w celu osiągnięcia korzyści osobistej.

Według rzeczniczki PG chodziło o zawarcie przez Orlen dwóch umów na usługi detektywistyczne z firmą wskazaną przez Obajtka. Z ustaleń prokuratora wynika, jak poinformowała, że wcześniej ta firma dokonywała usług w zakresie osobistej ochrony Obajtka i jego majątku.

„Przedmiotem tych dwóch umów miało być podejmowanie czynności mających na celu wykrycie działań podejmowanych przez inne podmioty w ramach nieuczciwej konkurencji. Jednakże z raportów sporządzonych przez tę firmę w ramach realizacji tej umowy nie wynikało, by były to jakiekolwiek działania związane z działalnością spółki Orlen” — mówiła. Jak dodała, z raportów firmy detektywistycznej wynika, że celem działania było pozyskanie informacji osobistych o osobach, które wówczas były członkami partii opozycyjnej.

ŹRÓDŁO: PAP

Patrząc na kierunek, który obrała Unia Europejska, wydawałoby się, że już niedługo na europejskich ulicach nie będzie aut spalinowych. Znikną, a będą jeździły tylko samochody elektryczne lub na wodór. Wszak od 2035 roku ma obowiązywać unijne rozporządzenie przewidujące redukcję emisji dwutlenku węgla nowych pojazdów do zera i nakładające na producentów samochodów obowiązek stosowania silników elektrycznych. Nie będzie możliwe już zarejestrowanie nowego auta z silnikiem na benzynę czy olej napędowy.

Tylko chyba nikt z unijnych decydentów nie wziął po uwagę, może nawet nie przypuszczał, że te auta na europejskich ulicach to będą coraz częściej auta made in China, a nie europejskich producentów. I to jest dziś

WOLĄ DIESLA OD ELEKTRYKA

NIEJEDNA REWOLUCJA ZJADŁA SWOJE DZIECI. I TAK CHYBA DZIEJE SIĘ TERAZ Z ZIELONĄ REWOLUCJĄ W MOTORYZACJI. ELEKTRYKI MIAŁY BYĆ PRZYSZŁOŚCIĄ UNII EUROPEJSKIEJ, TYMCZASEM TUCZY SIĘ NA NICH CHIŃSKI SMOK, A EUROPEJSKI PRZEMYSŁ MOTORYZACYJNY HAMUJE.

największy problem europejskiej elektromobilności. Europa sama staje się ofiarą swojej rewolucji, surowych norm dotyczących emisji spalin, które muszą spełnić producenci pojazdów, co podnosi koszty produkcji.

Branża w kryzysie

Czy elektromobilność zaczyna wychodzić bokiem Europie? Trochę tak to wygląda, patrząc na sprzedaż

aut w Europie. Jak podało Europejskie Stowarzyszenie Producentów Samochodów, w listopadzie liczba zarejestrowanych nowych aut spadła o 2 proc. w porównaniu do listopada ubiegłego roku. Coraz częściej media donoszą też o problemach firm z branży motoryzacyjnej. Volkswagen zapowiedział zamknięcie 3 fabryk w Niemczech, koszty tnie

(co zwykle oznacza zwolnienia) Stellantis, ale poważne problemy mają też BMW i Mercedes-Benz. Upada szwedzki producent akumulatorów Northvolt AB. Widać, że cała branża ma problemy, bo jak kłopoty mają producenci aut, to z nimi kooperanci, dostawcy części w całej Europie, także w Polsce.

Z NAJNOWSZEGO RAPORTU EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA PRODUCENTÓW CZĘŚCI MOTORYZACYJNYCH WYNIKA, ŻE OD 2020 ROKU W BRANŻY MOTORYZACYJNEJ W EUROPIE UBYŁO AŻ 86 TYSIĘCY MIEJSC PRACY. A WCZEŚNIEJSZE PROGNOZY ZAKŁADAŁY, ŻE DO 2025 ROKU PRZYBĘDZIE AŻ 100 TYSIĘCY NOWYCH STANOWISK.

A powodem tych problemów jest spadek sprzedaży aut elektrycznych w Europie oraz rosnąca konkurencja ze strony Chin, w tym na chińskim rynku, który jest jednym z głównych źródeł dochodu europejskich koncernów, np. Volkswagen zanotował tym roku w 3 kwartałach 12-procentowy spadek sprzedaży swoich aut w Chinach.

Chińska ekspansja

Najwyraźniej Europejczycy nie są w pełni przekonani do aut elektrycznych, choć w listopadzie sprzedaż w pełni elektrycznych samochodów w Europie nieco wzrosła, bo o 0,9 proc. w porównaniu z poprzednim rokiem. Tyle że dziś co piąty elektryk sprzedawany w Europie to pojazd wyprodukowany w Chinach. I ten udział chińskich elektryków w europejskim rynku rośnie jak na drożdżach. Jeszcze 3 lata temu wynosił zaledwie niecałe 3 proc. Chińskie auta są tańsze (w detalu o ok. 30 proc.), bo chińscy producenci mogą liczyć na wsparcie państwa w postaci np. niskoprocentowanych kredytów, obniżki czy

Dziś nad Wisłą nowe diesle sprzedają się 3 razy lepiej niż elektryki

zwolnienia z podatków. Są tam niższe koszty pracy niż w Europie, ale też w swoim ręku mają światową produkcję baterii. Ich baterie do samochodów elektrycznych są o 20 proc. tańsze niż te produkowane w Europie. Dlatego są w stanie zaoferować tańsze auta.

Tę chińską ekspansję mają powstrzymać cła, którymi w związku z nieuczciwymi praktykami UE obłożyła chińskie elektryki. Wynoszą między 7,8 a 35,3 proc. i są nakładane dodatkowo do już obowiązujących w UE 10-procentowych cel na importowane samochody. Na razie mają obowiązywać 5 lat. Czy będzie to skuteczna zaporą, która powstrzyma chiński eksport do Europy, czy może zmusi Chińczyków do większego inwestowania na Starym Kontynencie? To się dopiero okaże, ale już media piszą, że Chińczycy znaleźli sposób na obejście cel. Chcą zwiększyć eksport hybryd, które nie są objęte nowymi cłami, a których sprzedaż w Europie rośnie.

Co kupują Polacy?

Hybryda to też ulubiony napęd Polaków. Jak podaje Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów, od stycznia do listopada Polacy zarejestrowali ponad 223 tys. nowych hybryd (ok. 110 tys. klasycznych hybryd i ponad 113 tys. tzw. miękkich hybryd). Do tego dochodzi ok. 13 tys. hybryd plug-in. Na drugim miejscu znalazły się auta na benzynę (ponad 187 tys. pojazdów).

O dziwo, coraz lepiej sprzedają się samochody z silnikami wysokoprężnymi. To dość zaskakujące, bo wielu odsyłało już diesle do kąta. Tymczasem w listopadzie w Polsce zarejestrowano ponad 4,7 tys. fabrycznie nowych diesli, czyli o 16,6 proc. więcej niż w tym samym miesiącu w 2023 roku.

Tyle że nowe diesle to nie są już kopące samochody, które pojadą na każdym oleju, nawet tym po smażeniu frytek. Spełniają wyśrubowane normy EURO6. W ciągu 11 miesięcy tego roku Polacy kupili prawie 43,5 tys. nowych diesli.

Listopad przyniósł dalszy spadek rejestracji elektryków. Zarejestrowano zaledwie 1181 nowych samochodów osobowych, czyli niemal 700 pojazdów mniej niż przed rokiem. Ma to oczywiście związek ze wstrzymaniem od 1 września do końca tego roku dopłat z programu „Mój elektryk” do samochodów elektrycznych w leasingu. Pula pieniędzy została bowiem wyczerpana. Tymczasem ponad 70 proc. elektryków w Polsce kupowanych było przez podmioty gospodarcze i w dużej mierze w formie leasingu. Spadek sprzedaży elektryków w listopadzie wyniósł ponad 37 proc. rok do roku, abiorąc pod uwagę 11 miesięcy, jest to spadek o 3,5 proc. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Od stycznia do listopada Polacy kupili w sumie ok. 15 tys. aut w pełni elektrycznych.

ANDRZEJ MIELNICKI

a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

REKLAMA

Prezydent Olsztyna

Na podstawie § 6 ust. 4 Uchwały nr VI/76/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, usytuowanym na terenie miasta Olsztyna (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 4831)

PREZYDENT OLSZTYNA

zaprasza do składania wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, usytuowanym na terenie miasta Olsztyna, planowane do realizacji w roku 2025.

- Szczegółowe zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, usytuowanym na terenie miasta Olsztyna ustalono w uchwale nr VI/76/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 4831).
- W naborze wniosków o udzielenie dotacji celowej z budżetu miasta Olsztyn może wziąć udział osoba fizyczna lub prawna posiadająca tytuł prawny do zabytku usytuowanego na terenie miasta Olsztyna, tj. właściciele lub użytkownicy wieczysti, w tym m.in. wspólnoty mieszkaniowe.
- Nakłady konieczne, które mogą zostać objęte dotacją celową określa, art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Wnioski należy składać w terminie **od 1 stycznia do 31 stycznia 2025 r.** na druku, którego wzór stanowi załącznik do uchwały wskazanej w pkt 1.
- Wnioski należy składać:
 - w wersji papierowej:
 - osobiście w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna, plac Jana Pawła II 1 (ratusz), pok. 20, lub
 - przesłać na adres: Urząd Miasta Olsztyna, plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn (z dopiskiem o treści: *Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach zabytkowych*) lub
 - w wersji elektronicznej poprzez skrzynkę podawczą Urzędu Miasta Olsztyna dostępną na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP).
- Wnioski, które wpłyną do Urzędu Miasta Olsztyna po terminie wskazanym w pkt. 4, pozostaną bez rozpatrzenia.
- Decyzję o przyznaniu dotacji podejmie Rada Miasta Olsztyna w drodze odrębnej uchwały w sprawie udzielenia dotacji.
- Szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków, Urząd Miasta Olsztyna, e-mail: mkz@olsztyn.eu, w sprawach formalnych: Izabela Meissner – tel. 89 50 60 288, w sprawach merytorycznych: Katarzyna Rutkowska, Urszula Ulatowska – tel. 89 50 60 285. Siedziba Biura MKZ: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, pokój nr 244.

PREZYDENT OLSZTYNA
/-/ Robert Szewczyk

Gaz wciąż ma sens

Ogrzewanie gazowe jeszcze przez wiele lat będzie z powodzeniem stosowane w polskich domach. W naszych warunkach nie tylko pomaga w redukcji emisji, ale też pozostaje ekonomiczną alternatywą dla innych rozwiązań dostępnych na rynku.

Ogrzewanie gazowe ma w Polsce długą tradycję i jest szeroko stosowane. Szacuje się, że kotły gazowe znajdują się w około 2 mln polskich gospodarstw domowych. Co ważne, ogrzewanie gazowe pomaga w walce ze smogiem (według KOBiZE wskaźnik emisji pyłu całkowitego dla paliwa gazowego jest prawie 60 razy niższy niż dla węgla spalanego w kotle spełniającym wymogi Ekoprojektu) i jest jedną z najlepszych alternatyw wobec tradycyjnych pieców węglowych. Program „Czyste Powietrze”, finansowany przez UE i realizowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wsparł zakup 230 tys. urządzeń gazowych. Okazuje się jednak, że zakup tej technologii nawet bez wsparcia jest opłacalny.

– Dostępność gazu oraz jego ograniczony koszt sprawiają, że nawet bez dofinansowania kotły gazowe wciąż mogą się okazać najkorzystniejszym rozwiązaniem dla wielu gospodarstw domowych – twierdzi Robert Olewniczak, kierownik Działu Rozwoju Oferty i Innowacji w PGNiG Obrót Detaliczny.

Ogrzewanie gazem to opłacalne rozwiązanie

Chociaż w ostatnich latach popularne są kotły na biomasę oraz pompy ciepła,

to jednak koszty zakupu, instalacji i użytkowania tych ostatnich mogą być wyższe niż w przypadku kotłów gazowych. Pompy ciepła, zasilane energią elektryczną, mogą okazać się drogie w eksploatacji, zwłaszcza w przypadku słabej jakości urządzeń sprowadzanych z Chin, gdy te charaktery-

zują się niską sprawnością. Według Polskiej Organizacji Rozwoju Technologii Pomp Ciepła, w 2023 r. sprzedaż najpopularniejszych pomp ciepła typu powietrze-woda spadła o 41 proc. w porównaniu do 2022 r. W tym samym czasie wzrosło zainteresowanie kotłami na biomasę oraz gazowymi.

Na rynku kotłów gazowych pojawia się też wiele nowych rozwiązań. Przykładem są systemy hybrydowe, które łączą ogrzewanie gazowe z odnawialnymi źródłami energii, takimi jak właśnie pompy ciepła.

W przyszłości będziemy mogli korzystać z jeszcze bardziej nowoczesnych technologii, wykorzystujących inne paliwa gazowe, takie jak biometan i zielony wodór. Już teraz dostępne są rozwiązania umożliwiające współspalanie tych paliw z gazem ziemnym. W Polsce i całej Europie trwają badania nad możliwością wprowadzenia biometanu jako powszechnego paliwa dla istniejących systemów gazowych. A to by oznaczało, że istniejące kotły gazowe mogłyby nadal funkcjonować, bez konieczności budowy nowej infrastruktury przesyłowej.

Gaz będzie wykorzystywany jeszcze przez kolejne lata

W przestrzeni publicznej pojawia się wiele niepełnych lub wręcz nieprawdziwych informacji dotyczących ogrzewania gazowego, według których miałyby ono zostać zakazane przez instytucje unijne. Tymczasem gaz będzie wykorzystywany do ogrzewania jeszcze przez kolejne dekady. A Polacy, którzy posiadają kotły gazowe, mogą być spokojni o ich przyszłość – nikt nie nakazuje ich wymiany.

Wyjaśnijmy, Unia Europejska postawiła sobie ambitny cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Kluczowym elementem tej strategii jest Dyrektywa Budynkowa (EPBD), która reguluje m.in. zasady dotyczące ogrzewania. W maju zaktualizowano

ten dokument, wprowadzając kilka kluczowych dat. Pierwsza z nich to rok 2025, kiedy to zakończy się unijne dofinansowanie kosztów montażu nowych kotłów gazowych. Kolejna ważna data to 2028 r., od którego w nowych budynkach publicznych nie będzie można instalować kotłów gazowych. Dla budynków prywatnych podobne ograniczenia wejdą w życie dopiero w 2030 r.

Pytanie o całkowite wycofanie gazu pozostaje otwarte. W pierwotnym projekcie dyrektywy EPBD pojawił się zapis o rezygnacji z paliw kopalnych do 2040 r., jednak nowelizacja dokumentu z maja 2024 r. nie zawiera już takiego ograniczenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, instalacje gazowe w istniejących budynkach będą mogły działać przynajmniej do połowy stulecia.

– W unijnych regulacjach do 2050 r. nie ma żadnych ograniczeń, jeśli chodzi o wymianę kotłów, chyba że budynki zostaną zmodernizowane do standardu zeroemisyjnego. Nowe, hybrydowe rozwiązania zastąpią z czasem stare kotły i pozwolą zachować gaz jako paliwo jeszcze przez lata – potwierdza Robert Olewniczak z PGNiG Obrót Detaliczny.

Choć Unia Europejska dąży do ograniczenia emisji i wprowadzania bardziej ekologicznych rozwiązań, pogłoski o całkowitym zakazie gazu są przesadzone. W Polsce gaz pozostaje popularnym i stosunkowo tanim źródłem energii, a obecne przepisy pozwalają na jego dalsze wykorzystanie w domach. Polacy, którzy posiadają już kotły gazowe, mogą być spokojni o ich przyszłość. Zmiany w przepisach mogą kierować nas ku bardziej zrównoważonemu źródłom energii, ale te zasilane gazem, zwłaszcza hybrydowe, wciąż będą dostępne i konkurencyjne.

Kalkulacja dla domu o powierzchni 140 m², zamieszkanego przez 4 osoby i wykonanego w standardzie 100 kWh/m²/rok (dobra izolacja cieplna)

Kocioł gazowy kondensacyjny		Pompa ciepła powietrze-woda	
Koszt inwestycji: ok. 18 tys. zł	Roczny koszt eksploatacji: 7020 zł	Koszt inwestycji: ok. 50 tys. zł	Roczny koszt eksploatacji: 7871 zł (taryfa G11)

Kalkulacja według cen w 2024 roku

Piętnastą edycją wracamy niejako do korzeni imprezy, które datują się na rok 1983, i w pierwszej części wydarzenia przedstawimy trzy składy mocno związane z Ostródą — zapowiadają organizatorzy. — Ci muzycy tu mieszkają bądź mieszkali i mocno identyfikują się z naszym miastem. Mowa o AC Hum, Dominiku Wagnerze i Gonish, formacji jeszcze do niedawna znanej jako Wild Jam Trio, tym razem w autorskim projekcie. Część druga to goście. Konsekwentnie przez czternaście edycji Ost-Rock Underground promując scenę underground, proponujemy Wirusa, czyli szczerzy do bólu punk rock z Olsztyna oraz Tribute to Siekiera, która zagra „Nową Aleksandrię”, kultową w niektórych kręgach płytę zespołu Siekiera.

Wszystko zaczęło się cztery dekady temu! Pierwszy Ost-Rock w Ostródzie to początek lat 80. ubiegłego

WRACA OST-ROCK UNDERGROUND

W SOBOTĘ, 21 GRUDNIA, PO DWULETNIĘJ PRZERWIE DO OSTRÓDY WRACA OST-ROCK UNDERGROUND.

stulecia. O historii festiwalu przypominają jego organizatorzy.

Był rok 1983, kilku ówczesnych pracowników Miejskiego Domu Kultury zaczęło organizować przegląd zespołów z Ostródy i okolicy, który przybrał nazwę Ost-Rock. Miejsce koncertów było uzależnione od sytuacji polityczno-społecznej w mieście i często nie było znane do ostatniej chwili. Muzyków gościły min. aula LO, bar Bistro, sala widowiskowa MDK, klub ZNTK, sala gimnastyczna Ekonomika albo międzyszkolny stadion.

Sztandarową ostródzką kapelą w tamtych czasach

był Magister z Wyciętą Przysadką Mózgową, który kilka razy był zwycięzcą przeglądu, a w 1988 roku zawędrował do złotej dziesiątki Ogólnopolskiego Młodzieżowego Przeglądu Piosenki. Inne zespoły występujące w tamtym czasie to m.in. Blues Children, Klaps, Policja w Krainie Czarów, Rzeka Czasu, Positive Vibration, Nasza Rozgłośnia, I.R.A., Napalm, Choroba K., Naga Prawda i wiele innych.

W latach 90. impreza odeszłaby w zapomnienie, gdyby nie Piter, Marian i Petara, którzy palili chęcią zrobienia czegoś. Dwóch pierwszych tworzy-

ło znany w tamtych czasach zespół Positive. Postanowili reaktywować Ost-Rock, a na miejsce festiwalu wybrali nieistniejący już, a swego czasu kultowy Pakamera Pub EB. Odbyły się dwie edycje w 1995 i 1996 roku. W obu przypadkach zwycięzcą konkursu został zespół Agonya, a nagrodę publiczności zdobył zespół Gnom. Znów kilka lat przerwy i w 2001 roku z inicjatywy Artura Munje, szefa ostródzkiego Biura Promocji Miasta, oraz Piotra Kolaja, reprezentującego agencję Positive

Music Promotion, festiwal znów odżył. Podczas trzech edycji, które odbyły się na dziedzińcu ostródzkiego zamku, wystąpiło ponad 40 wykonawców.

W roku 2004 festiwal zmienił nazwę na Ostróda Reggae Festival, na którym główny nacisk położono na prezentację muzyki reggae, a który jest w tej chwili jednym z największych festiwali reggae w Europie. Tym samym naturalną drogą ewolucji Ost-Rock — przegląd zespołów rockowych — przestał istnieć.

W 2007 roku z inicjatywy Mariusza „GroHa” Grodzkiego i Roberta Kwiatka przy wsparciu Artura Munje powrócił dawny kształt festiwalu/przeglądu, by dać szansę pokazania się młodemu zespołowi prezentującym mocniejsze, niekomercyjne odcienie muzyki rockowej.

Festiwal na przestrzeni lat odbywał się w przeróżnych miejscach Ostródy. Były to Młyńskie Koło, Pod Ostródzkim Smokiem, Luis, U Zdzicha, ostatecznie w roku 2013 lokując się w ostródzkim amfiteatrze.

Ost-Rock Underground przyjął zasadę (z małymi wyjątkami), że gra się tu tylko raz! Co roku zapraszani są nowi goście, więc warto uczestniczyć w wydarzeniu, bo okazja na taki skład może się nie pojawić. Podczas czternastu dotychczasowych edycji w charakterze gości wystąpiły zespoły z czołówki sceny undergroundowo-alternatywnej oraz 32 zespoły w konkursie.

BCL

PIERWSZY POLSKI POLICJANT Z ODZNAKĄ SWAT

Zastępca dowódcy Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Olsztynie, komisarz Piotr Książek został pierwszym polskim policjantem, który ukończył zaawansowany kurs dla operatorów SWAT. Jest to nie tylko prestiżowe wyróżnienie, ale także możliwość zdobycia wyjątkowego doświadczenia, które

przyda się potem w codziennej służbie. Special Weapons And Tactics (SWAT) to jeden z najsłynniejszych oddziałów specjalnych policji w USA. Dział w sytuacjach wymagających szybkiego i taktycznego wyeliminowania istniejącego zagrożenia. Komisarz Piotr Książek, który od 11 lat jest policyjnym

kontrterrorystą, a od roku pełni funkcję zastępcy dowódcy Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Olsztynie, stanął przed wyjątkowo trudnym i wymagającym wyzwaniem. Kurs, w którym uczestniczył, trwał 2 tygodnie i odbył się w centrum treningowym policji w mieście Cornelia. Składał się

z paneli teoretycznych i praktycznych. Obejmował on m.in. zajęcia na strzelnicy, taktykę związaną ze szturmem pomieszczeń, wyważaniem drzwi, pracę z tarczą balistyczną, zajęcia z medycyny pola walki i techniki wysokościowe. W kursie uczestniczyli policjanci, którzy po jego ukończeniu mogą pracować w oddziałach SWAT na terenie

Stanów Zjednoczonych Ameryki po spełnieniu odpowiednich wymogów formalnych. Każdego dnia uczestnicy kursu oceniani byli przez instruktorów. Aby przejść dalej, należało uzyskać ponad 90 punktów z odbytych szkoleń. Kurs kończył egzamin, zarówno teoretyczny, jak i praktyczny. Nie każdy uczestnik go ukończył.

Komisarz Piotr Książek został pierwszym polskim policjantem, który ukończył kurs i nabył uprawnienia do pracy w oddziałach SWAT. Teraz zdobyte doświadczenie może wykorzystać na naszym podwórku, przekazując swoją wiedzę kolegom z Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Olsztynie.

KIEROWCA OSKARŻONY O SPROWADZENIE KATASTROFY W RUCHU LĄDOWYM STANĄŁ PRZED SĄDEM

We wtorek przed Sądem Rejonowym w Olsztynie odbyło się posiedzenie wstępne w sprawie kierowcy samochodu ciężarowego oskarżonego o spowodowanie katastrofy w ruchu lądowym oraz prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości. Termin rozpoczęcia procesu w tej sprawie został wyznaczony na 29 stycznia 2025 r. Prokuratura Okręgowa w Olsztynie przelała do Sądu Rejonowego w Olsztynie akt oskarżenia przeciwko mężczyźnie oskarżonemu o spowodowanie

nie katastrofy w ruchu lądowym oraz prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości. Sprawa dotyczy zdarzenia, do którego doszło w dniu 27 maja 2024 r. około godz. 19.15 przy ul. Bałtyckiej w Olsztynie. Według ustaleń prokuratora, Serhii M. jako kierowca zawodowy umyślnie, z zamiarem ewentualnym, spowodował wówczas katastrofę w ruchu lądowym zagrażającą życiu i zdrowiu wielu osób (9 osób dorosłych oraz 16 osób małoletnich). Oskarżony miał

się dopuścić tego czynu w ten sposób, że umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym prowadząc samochód ciężarowy w stanie nietrzeźwości (miał ponad 2 promile alkoholu w wydychanym powietrzu) oraz nie dostosowując prędkości do warunków ruchu – poruszał się w terenie zabudowanym z prędkością 73 km/h. W konsekwencji doprowadziło to do utraty panowania nad pojazdem, najechania na bariery rozdzielające jezdnię

i uderzenia między innymi w znajdujący się na przeciwległym pasie ruchu osobowy pojazd, który na skutek zderzenia został zepchnięty na znajdujące się za nim dwa inne auta i dachował. Samochód ciężarowy prowadzony przez oskarżonego następnie ponownie przejechał przez pas dzielący jezdnię, po czym uderzył w stojący w zatoce autobusowej autobus MPK, w którym oprócz kierowcy znajdowało się także 11 pasażerów. W wyniku tego uderze-

nia autobus został zepchnięty na inny pojazd. Ostatecznie, ciężarówka oskarżonego uderzyła w wiatę przystankową i wjechała do znajdującego się za przystankiem rowu. W wyniku tego zdarzenia, cztery osoby doznały obrażeń naruszających czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, a kolejne 10 osób odniosło lżejsze obrażenia. Kierowcy samochodu ciężarowego zarzucono również prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

Serhii M. przesłuchany w charakterze podejrzanego przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i złożył wyjaśnienia. Posiedzenie miało na celu zorganizowanie sprawnego przebiegu procesu. Sąd wyznaczył na 29 stycznia 2025 r. termin rozpoczęcia procesu w tej sprawie. Serhii M. aktualnie jest tymczasowo aresztowany.

ŹRÓDŁO: SĘDZIA ADAM BARCZAK, RZECZNIK PRASOWY SĄDU OKRĘGOWEGO W OLSZTYNIE

S pór dotyczący lokalizacji i charakteru planowanej przez Lidl inwestycji trwa od 2023 roku. Przeciwnicy budowy centrum dystrybucyjnego powołują się na dokumentację projektu, z której wynika, że na terenie przyszłego centrum logistycznego ma znajdować się, jak to określają, „składowisko odpadów”. Według nich miałyby to być ponad 154 tysiące ton odpadów rocznie, w tym kilka tysięcy ton odpadów niebezpiecznych. Przeciwnicy zarzucają lokalnemu samorządowi, który zgodził się na centrum logistyczne, zaniechania, w tym brak raportu oddziaływania na środowisko, który jest standardem przy tak dużych inwestycjach. Komitet Obrony Gietrzwałdu mówi o „licznych uchybieniach w dokumentacji”, na podstawie której Starostwo Powiatowe w Olsztynie wydało pozwolenie na budowę. Komitet twierdzi także, że lokalny plan zagospodarowania przestrzennego wyklucza możliwość realizacji takiego obiektu w Gietrzwałdzie. Protestujący przypominają, że przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym toczy się jeszcze postępowanie, które może doprowadzić do cofnięcia pozwolenia na budowę.

SPÓR O CENTRUM DYSTRYBUCYJNE LIDLA W GIETRZWAŁDZIE

TYDZIEŃ TEMU PRZED BLISKO 150 SKLEPAMI SIECI LIDL W POLSCE, W TYM KILKUNASTOMA NA WARMII I MAZURACH, ODBYŁY SIĘ PROTESTY PRZECIWNİKÓW BUDOWY CENTRUM DYSTRYBUCYJNEGO W GIETRZWAŁDZIE, W SĄSIEDZTWIE SANKTUARIUM MARYJNEGO. PROTESTY NIE MILKĄ MIMO WYDANIA POZWOLENIA NA BUDOWĘ.

wadzić do cofnięcia pozwolenia na budowę.

W lokalne protesty szybko zaangażowały się środowiska prawicowe i katolickie z całej Polski. Komitet Obrony Gietrzwałdu przekształcił się w ruch o ogólnopolskim zasięgu. To właśnie on był organizatorem zeszłotygodniowych pikiet w całej Polsce.

W miniony weekend pod jednym ze sklepów Lidl w Olsztynie protestował m.in. Jerzy Szmit, były wiceminister infrastruktury, który od początku angażuje się w działania przeciwko inwestycji. — Ta akcja, prowadzona od blisko dwóch lat, uświadomiła wielu ludziom skalę

zagrożenia. Nie chodzi tylko o ochronę Gietrzwałdu, ale o ochronę naszego dziedzictwa i wartości narodowych — stwierdził w rozmowie z „Gazetą Olsztyńską”.

Protestujący zwracają także uwagę na wzmożony ruch ciężkich pojazdów. Według ich informacji po lokalnych drogach miałyby dziennie poruszać się w obie strony około 160 tirów, co stanowiłoby duże obciążenie dla infrastruktury o ograniczonej przepustowości.

Zdaniem Komitetu realizacja inwestycji zaburzy krajobraz i może prowadzić do strat ekologicznych, a przede wszystkim wpły-

Pikieta pod Lidl przy ulicy Sielskiej w Olsztynie

nie na utratę wyjątkowego charakteru Gietrzwałdu. Głównym argumentem przeciwników budowy centrum logistycznego Lidla Polska w Gietrzwałdzie jest bliskość sanktuarium maryjnego — jedynego w Polsce uznanego przez Kościół katolicki miejsca objawień maryjnych. Jednak, co ważne, Kościół katolicki nie zajął w tej sprawie stanowiska.

Są też próby negocjacji. Radny powiatowy PiS Krzysztof Kamiński wystąpił z propozycją powołania okrągłego stołu, przy którym przedstawiciele inwestora, lokalnych władz i przeciwników mogliby wypracować kompromis. Jednak Komitet Obrony Gietrzwałdu uważa, że czas na konsultacje minął,

a działania prawne i protesty to jedyna droga do zablokowania inwestycji. Dodatkowo w sprawę zaangażowała się Korona Polska Grzegorza Brauna, zapowiadając kolejne protesty w całym kraju.

Jednoznaczne stanowisko zajmuje wójt Gietrzwałdu Jan Kasprowicz. W oficjalnym oświadczeniu wydanym po zeszłotygodniowych protestach zarzucił Komitetowi Obrony Gietrzwałdu rozpowszechnianie fałszywych informacji i szkalowanie władz gminy.

„Wyjaśniam, że na terenie gminy Gietrzwałd nie powstanie składowisko odpadów, nie będą tu przetwarzane, składowane ani utylizowane odpady” — napisał. Wójt zapowiedział

też możliwość wystąpienia na drogę sądową wobec osób rozpowszechniających nieprawdziwe informacje. Podobne, choć łagodniejsze w tonie, stanowisko zajmuje Lidl Polska.

„Surowce nie będą utylizowane, przetwarzane ani spalane. Nadajemy im drugie życie, przekazując odpady do recyklera” — przekazały służby prasowe sieci.

Przeciwnicy inwestycji twierdzą jednak, że „recykling” to jedynie eufemizm. — Fakty mówią same za siebie. To nie jest odpowiednie miejsce na tę inwestycję — twierdzi Jacek Wiącek, przewodniczący Komitetu Obrony Gietrzwałdu.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

ROZSTRZYGNIĘTO III EDYCJĘ OTWARTEGO BUDŻETU AKADEMICKIEGO UWM

Pracownicy i studenci UWM w Olsztynie zdecydowali, które z projektów zgłoszonych do Otwartego Budżetu Akademickiego powinny zostać zrealizowane.

Władze Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego do Budżetu Akademickiego przymierzają się już od dłuższego czasu. Pierwsza edycja wystartowała w 2022 roku.

— Tak naprawdę do dyspozycji jest całe Kortowo. Każdy pomysł może być świetny, może otworzyć nam oczy na różne problemy i różne rozwiązania. Studenci już zajęli się przestrzenią między akademikami i przy kortowskiej plaży. Ale pozostała przestrzeń jest również otwarta do ewentualnego projektowania — mówili wtedy jego inicjatorzy.

Właśnie rozstrzygnięto trzecią edycję tego wydarzenia. Pracownicy i studenci UWM w Olsz-

Ogłoszenie wyników III edycji OBA

nie zdecydowali, które z projektów zgłoszonych do Otwartego Budżetu Akademickiego powinny zostać zrealizowane. W najnowszej edycji zgłoszono łącznie 15 projektów, z czego 7 odrzucono. Strefa relaksu na Wydziale Lekarskim uzyskała 20,98 proc. wszystkich głosów, a modernizacja boiska do koszykówki przy akademiku

nr 2 — 17,95 proc. głosów.

III edycja OBA cieszyła się dużym zainteresowaniem. W sumie głosowało prawie 2 tys. osób.

— Strefa relaksu będzie służyła studentom kierunku lekarskiego, ale także innych kierunków medycznych w miejscu, gdzie spędzają najwięcej czasu, czyli na terenie szpitala uniwersyteckiego. Z kolei

boisko do koszykówki przy domu studenckim nr 2 jest intensywnie wykorzystywane przez studentów, więc bardzo się cieszę, że oba te projekty zostaną zrealizowane — powiedział prof. Jerzy Przyborowski, rektor UWM.

Najbardziej spektakularnym projektem w dotychczasowych edycjach OBA okazała się inwestycja wybrana w 2023 roku. Pod koniec listopada tłumy studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz mieszkańców Olsztyna i okolic wzięły udział w otwarciu siłowni. Udostępniono ją przy domu studenckim nr 7. Na terenie siłowni znajduje się 11 różnorodnych urządzeń, które pozwalają na zbudowanie odpowied-

niej sylwetki i poprawienie wytrzymałości. Dużym atutem przyrzędów jest to, że posiadają w sobie regulację obciążenia, przez co korzystać z nich mogą i prawdziwi profesjonalści, i osoby dopiero zaczynające przygodę z siłownią. Wspomniana grupa od kilkunastu lat działa na polskim YouTube i są wymieniani jako pionierzy, jeśli chodzi o tematykę ciężarów i fitnessu. Mają kilka kanałów, lecz ten najpopularniejszy, czyli WarszawskiKoks, ma ponad 1 mln subskrypcji. Poza tym organizują różnorodne wyzwania, w których biorą udział inni popularni influencerzy. Są oni również autorami popularnych napojów energetycznych. W skład Eki-

py WK wchodzi Michał „Owca” Owczarzak, Paweł „Ponczek” Sikora, Robert „Robur” Orzechowski oraz Michał „Saker” Sakowski.

65

Wyniki głosowania w III edycji OBA:

1. Strefa relaksu na Wydziale Lekarskim — 251 głosów
2. Modernizacja boiska do koszykówki przy DS2 — 215 głosów
3. PadelPoint Kortowo — 167 głosów
4. Zielona strefa odpoczynku, rekreacji i ekomobilności w sąsiedztwie Wydziału Nauk Technicznych — 166 głosów
5. Geostrefa — 164 głosy
6. Kwitnące Kortowo — 153 głosy
7. Strefa StartUP WNE — Akademicka Przestrzeń Rozwoju Biznesu — 82 głosy.

Trzy niewiasty określające się jako Aborcjny Dream Team, w koszulkach zhasłem „Aborcja jest OK”; Matka Boska przyodziana w proaborcyjne atrybuty: czarną parasolkę i maseczkę z czerwoną błyskawicą; biała bielizna, ubrudzona? posypana czerwonym brokatem? i opatrzona napisem „Tak. Mamy okres. I nie będziemy się tego wstydić”. To tylko kilka okładek wojujących siostr z „Wysokich Obcasów”, których wyczuć smaku jest proporcjonalne do żywienia przez Grzegorza Brauna ciepłych uczuć względem judaizmu.

Pał licho smak! Wszak Zbigniewa Herberta czytać nie trzeba, ale jako że czasem nawet nihilisci potrzebują autorytetów, to „Wysokie Obcasy” znalazły gwiazdy na swoją miarę. Wspomniany organ prasowy wziął więc na sztandary m.in. nastolatkę, która zamiast chodzić do szkoły, edukuje świat w kwestiach dotyczących klimatu; założycielkę Polskiej Akcji Humanitarnej, która puściwszy wodze fantazji, lubi sobie porozmyślać o polskich leśnikach zakopujących ciała migrantów; reżyserkę, która zrobiła film w interesie Kremla i swego czasu potrafiła powiedzieć: „Mieszkam i pracuję poza Polską. Kiedy przyjeżdżam, uderza mnie fala niedobrego powietrza, coś takiego, jakby w zamkniętym pomieszczeniu ktoś bez przerwy puszczał baki. Jest coś takiego, że jest duszno”. Nie zapomnijmy też o znanej aktorce, wedle której świnie „mruczą swoim dzieciom jakby kołysanki”, a zjedzenie sera bez poczucia winy jest sprawą... co najmniej dyskusyjną.

Mężczyznom również zdarza się bywać na okładkach „Wysokich Obcasów”, ale muszą to być dżentelmeni o szczególnej proveniencji, jak Maciej Stuhr, którego ojciec, skądinąd wybitny aktor, nie był jakimś tam Polakiem, ale synem Mitteleuropy, co naturalnie należało przypomnieć w nekrologu.

Róża zwiędła przez antysemityzm?

Teraz jednak redaktorki zdecydowały, że nie będą brać jeńców, i na tapetę wzięły Różę Luksemburg. Oficjalnie pretekstem jest książka Weroniki Kostyrko „Róża Luksemburg. Domem moim jest cały świat”.

Już we wstępie do niedawnego wydania „Wysokich Obcasów” Paulina Reiter, tytułująca się redaktorką prowadzącą (nie mylić z oficerem prowadzącym), współzałożycielkę Komunistycznej Partii Niemiec nazywa „ikoną pacyfizmu, internacjonalizmu i demokratycznego socjalizmu”. Zdaniem Reiter w końcu poznamy odkłamaną historię Luksemburg, która w oczach oficer, wróć, redaktorki prowadzącej jawi się jako kobieta nieprzeciętna, odważna i ma się rozumieć, światowa, bo przecież wyjechała z Polski i czuła się kosmopolitką.

Z WYWIADU PRZEPROWADZONEGO PRZEZ MONIKĘ TUTAK-GOLL Z WERONIKĄ KOSTYRKÓ DOWIADUJEMY SIĘ TEŻ, ŻE RÓŻA LUBIŁA ROŚLINY, BYŁA CHOROWITA I WRAŻLIWA, INTELEKTUALNIE PRZERASTAŁA WIĘKSZOŚĆ OTACZAJĄCYCH JĄ MĘŻCZYZN I WSPANIAŁOMYŚLNIE POZWOLIŁA ODEJŚĆ MŁODSZEMU O NAŚCIE LAT KOCHANKOWI, PRZY KTÓRYM DOZNAŁA OLŚNIENIA, CZYLI ODKRYŁA, ŻE SIĘ STARZEJE. A POZA TYM WIERZYŁA W REWOLUCJĘ, KŁÓCIŁA SIĘ Z LENINEM, „NIE DAŁA SOBIE NARZUCIĆ ŻADNEJ TOŻSAMOŚCI” ORAZ „OPISAŁA MECHANIZM WIELKIEGO KRYZYSU ZADŁUŻENIA”. BYŁA PO PROSTU FAJNĄ BABKĄ Z DOKTOREMATEM Z EKONOMII, KTÓREJ PRZYPIĘTO ZABÓJCZE ŁATKI, A PRZECIEŻ TO

TO GŁUPIA KOBIETA BYŁA

Róża Luksemburg

EUROPEJKA PEŁNĄ GĘBĄ, „REWOLUCYJNA UNIWERSALISTKA”, MIŁOŚNICZKA POLSKIEGO JĘZYKA I KULTURY, O KTÓREJ PAMIĘTA CAŁY ŚWIAT POZA POLSKĄ I ROSJĄ.

Ponadto pani Kostyrko postanowiła uświadomić nieoświeconym rodakom, dlaczego słysząc „Róża Luksemburg”, mają negatywne skojarzenia: „Jej czarna legenda na prawicy miała podłoże antysemityczne. Bo ona przez całe

życie była traktowana jako kobieta i jako Żydówka”. Tyle, jeżeli chodzi o opowieści z mchu i paproci. Teraz wróćmy do mniej porywającego, ale za to realnego świata i jak ma wia klasyk, uporządkujmy fakty.

Do Rosji

Polscy socjaliści nigdy nie stanowili monolitu, a toczący się między nimi od zarania spór (powiedzmy, że od lat 80. XIX wieku) na długie lata podzielił rodzimą lewicę. Ów konflikt dotyczył stosunku do urzeczywistnienia się Polski jako niezależnego bytu państwowego. W wielkim skrócie powiedzmy, że z jednej strony był ukształtowany pod wpływem ewolucyjnego i solidarystycznego socjalizmu Ferdinanda Lassalle’a Bolesław Limanowski, który odwołując się do tradycji demokratycznych i powstańczych, wyszedł z programem pogodzenia patriotyzmu i socjalizmu, a z drugiej Ludwik Waryński ze swoją Socjalno-Rewolucyjną Partią Proletariat, która negatywnie odnosiła się do niepodległościowych aspiracji.

„Precz z patriotyzmem i reakcją! Niech żyje internacjonal i rewolucja socjalistyczna!” – grzmiał w Genewie w 1880 roku Kazimierz Dłuski podczas obchodów pięćdziesiątej rocznicy wybuchu Powstania Listopadowego.

Do tymczasowego zawieszenia broni zwińczonego połączeniem socjalistów o proveniencji niepodległościowej oraz internacjonalistycznej doszło w listopadzie 1892 roku w Paryżu, gdzie utworzono Związek Zagraniczny Socjalistów Polskich i zapowiedziano powołanie Polskiej Partii Socjalistycznej. Powstanie PPS, a nade wszystko uchwalenie tzw. programu paryskiego miało być wyrazem swego rodzaju kompromisu, aczkolwiek program paryski wykazywał prymat kwestii narodowej nad problematyką klasową i rewolucyjną.

Chwilowa jedność polskich socjalistów została rozbita już w lipcu 1893 roku, gdy część działaczy wywodzących się ze Związku Robotników Polskich i II Proletariatu, nieakceptująca postanowień programu paryskiego, doprowadziła do powołania

Socjaldemokracji Królestwa Polskiego. Głównym teoretykiem SDKP (obok Leona Jogichesa) oraz jednym z inicjatorów jej powstania była właśnie Róża Luksemburg, która kwestię niepodległości uważała za pojęcie niemalże archaiczne, przez co w jej przekonaniu zbędne. Sformułowała ona teorię zakładającą, iż poszczególne zabory są de facto powiązane z państwami zaborczymi, a przynależność Królestwa Polskiego do Rosji pod względem gospodarczym w istocie okazała się dla niego dobrodziejstwem. Jej zdaniem celem klasy robotniczej powinno być zatem nie dążenie do budowania nowych państw i tworzenie burżuazyjnych rządów, lecz staranie o to, by możliwie szeroko rozszerzyć wolności polityczne „ludu roboczego”. Nieugięte stanowisko Luksemburg w kwestiach narodowych z czasem doprowadziło ją do całkowitej deprecjacji polskiego interesu narodowego.

Skąd pochodzą komuniści?
„Samobójcza tendencja socjaldemokratów, tych spod znaku Róży Luksemburg”, jak trafnie ujął to Czesław Miłosz, zdaniem Aleksandra Wata wynikała jednak „z ich systemu myślowego i z przekonania, że naród polski jest reakcyjny”. Skądinąd, zdaniem Józefa Mützenmachera, autora „Historii Komunistycznej Partii Polskiej”, Luksemburg była osobą „pochodzącą ze środowiska stojącego całkowicie poza obrębem kultury polskiej i wszelkiej w ogóle kultury”.
A propos SDKP, to w 1900 roku partia ta połączyła się z kierowanym przez Feliksa Dzierżyńskiego Związkiem Robotników Litewskich i przyjęła nazwę Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy. W 1918 roku w wyniku fuzji SDKPiL i PPS-Lewicy powołano do życia Komunistyczną Partię Robotniczą Polski, która w 1925 roku zmieniła nazwę na Komunistyczna Partia Polski. W sensie genealogicznym

„SDKPiL jest niewątpliwie najbezpośredniejszą poprzedniczką KPP”.

Poczet zdrajców
Powstanie SDKPiL poza tym, że pogłębiło spór wewnątrz polskiego ruchu robotniczego, stanowi moment szczególnie zjlesztczy jednego powodu. Otóż z niniejszej partii wywodzi się lwia część późniejszych prominentnych działaczy komunistycznych, którzy postanowili wyrzec się jakichkolwiek związków z polskością i posłusznie oddać do dyspozycji Kominternu. Analizując chociażby skład utworzonego 30 lipca 1920 roku Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski, który zapowiadał utworzenie „Polskiej Socjalistycznej Republiki Rad”, dobitnie uzmysławiamy sobie, że niemalże wszyscy jego członkowie to niegdyśejsi esdecy. Takową przeszłość oprócz „Krwawego Feliksa” posiadali Julian Marchlewski, Jakub Hanecki, Edward Próchniak, Józef Unszlicht, Bernard Zaks czy Stanisław Feliks Boński. Tezę o zasadniczej ciągłości organizacyjno-ideowej pomiędzy SDKPiL a KPP potwierdza też fakt, że przynależnością do SDKPiL może poszczycić się niezwykle liczne grono czołowych polskich komunistów: Adolf Warszawski, Zofia Dzierżyńska (z domu Muszkat – żona Feliksa Dzierżyńskiego), Marcei Nowotko, Karol Radek, Julian Leszczyński, Melania Kierczyńska, Władysław Stein, Zofia Unszlicht, Franciszek Fiedler i wielu, wielu innych.

MÓWIĄC O SDKPiL I RÓŻY LUKSEMBURG, PODKREŚLAMY JEDNAK, ŻE UGRUPOWANIE, KTÓREGO BYŁA CZŁONKINIĄ, MIAŁO MARGINALNE ZNACZENIE W ZESTAWIENIU Z PPS, KTÓREJ LICZBA SYMPATYKÓW W POLSKIM SPOŁECZEŃSTWIE NIEUSTANNIE ROSŁA I DAŁECE PRZEWYŻSZAŁA LICZBĘ ZWOLENNIKÓW SDKPiL.

Jednakże funkcjonowanie dwóch skłóconych ze sobą polskich ugrupowań o charakterze socjalistycznym było przyczyną notorycznych problemów podczas kongresów II Międzynarodówki. Główną oś sporu stanowiła sprawa uznania którejś z organizacji jako prawowitego reprezentanta polskiego ruchu socjalistycznego. Teoretycznie pierwszeństwo przysługiwało PPS jako formacji, z którą identyfikowała się znacząca część Polaków, widząc w niej reprezentanta bliskich im dążeń i ideałów. Za Luksemburg przemawiał tylko, a właściwie aż, jej status w środowisku europejskich socjalistów.

Kawiarniana gwiazda
I w tym miejscu być może dotykamy zasadniczego powodu, dla którego redakcja „Wysokich Obcasów” postanowiła oddać swoisty hołd zapomnianej „czerwonej świętej”. Urodzona w Zamościu Luksemburg jest bliska współczesnym feministkom, bo tak jak one uparcie dążyła do zmieniania świata, nie zwracając większej uwagi na otaczającą rzeczywistość. A poza tym była wiadomego pochodzenia, nienachalnej urody, w pewnym stopniu niepełnosprawna i miała awersję do polskości. Była też swoistą pramatką „kawiarnianej lewicy” (choć w więzieniach siedziała, a tragiczna śmierć utrwaliła jej mit w określonych środowiskach), o czym pośrednio przynajmniej nawet Kostyrko, która zapytana przez swoją interlokutorkę, czy Luksemburg widziała ludzką biedę i nędzę, odpowiedziała: „Wiedziała o tym z książek i czasopism, ale tak naprawdę miała niewiele styczności z proletariatem. Ona nie była społeczną. Wychowała się w niezamównej rodzinie kupieckiej, a nędzę mogła z bliska widzieć u koleżanek gimnazjalnych. (...) Właściwie wszyscy przywódcy socjaldemokracji w Europie żyli wtedy wy-

godnie, po mieszczańsku” – mówi Kostyrko i dziwi się, że „Róża potrafiła napisać na przykład bardzo ciekawy tekst o konieczności uregulowania pracy w piekarniach”.

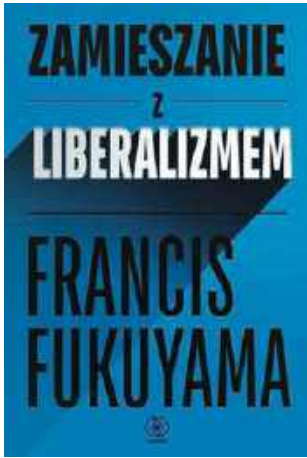
Rodzić dzieci, gotować, prać i robić kotlety schabowe
Zbigniew Herbert uważał, że początek każdego systemu faszystowskiego zawsze jest taki sam: „samozwańcza elita, która narzuca reszcie społeczeństwa marsz ku świetlanej przyszłości”. I w tym sensie Luksemburg realizowała powyższą ideę. Poparła próbę zbrojnego powstania, a założona przez nią i Karla Liebknechta gazeta „Czerwony Sztandar” zachęcała do zajmowania redakcji prasy uważanej za liberalną, jak również wszystkich stanowisk władzy. 8 stycznia 1919 roku (tydzień przed śmiercią) ukazało się oświadczenie Róży Luksemburg, w którym „pacyfistka” wezwała do rewolucyjnego powstania i zaprzestania negocjacji ze „śmiertelnymi wrogami rewolucji” (tak nazywała centrolewicowy rząd Friedricha Eberta-Philippa Scheidemanna).
Nie zatrzymujcie się, siostry! Macie chociażby Wandę Wasilewską, z której możecie zrobić silną kobietę w świecie nienawistnych i prymitywnych mężczyzn. Ale nawet dogmatyczna Wanda zapisywała w pamiętniku niepozabawione perwersji fantazje polegające na zlizywaniu kurzu z butów ukochanego chłopaka, wyobrażając sobie, jak obiekt jej westchnień kopie ją aż do krwi, a podczas II wojny światowej miała krzyczeć ku zdziwieniu towarzyszy: „Puśćcie mnie stąd! Nie chcę tu być! Nie chcę żadnej dywizji! Ja chcę do domu, do Mariana! Chcę rodzić dzieci, chcę gotować zupę, prać, robić schabowe kotlety!”.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

KTÓ LUBI TYLKÓ SWOJE RÓŻNORODNOŚCI?

Kto jest głównym zagrożeniem dla liberalnej demokracji? Prawicowi populiści i lewicowi postępowcy, ale też „nowoczesny internet”, który zamiast „rozpraszać władzę nad słowem (...) ją skoncentrował”. „Zamiast się przyczyniać do procesu społecznego, w którym nowe i zróżnicowane informacje są sprawdzane, analizowane i omawiane, platformy internetowe mają tendencję do wzmacniania istniejących przekonań i preferencji” — podkreśla Francis Fukuyama w swojej książce „Zamieszanie z liberalizmem”. Fukuyama to jeden z najbardziej znanych politologów, filozofów i ekonomistów, autor sławnej książki „Koniec historii”, który odegrał kluczową rolę w sformułowaniu neokonserwatywnej doktryny administracji rządowej Ronalda Reagana, by po latach poprzeć w wyborach w 2008 roku Baracka Obamę. W „Zamieszaniu z liberalizmem” Fukuyama podjął się obrony fundamentalnych zasad liberalizmu: prymatu jednostki, ograniczenia władzy rządu przez prawo oraz konieczności budowy społeczeństwa opartego na równości i wolności. Fukuyama argumentuje, że te zasady są obecnie zagrożone przez dwa nurty: prawicowy populizm oraz lewicową politykę tożsamości. Z jednej strony prawicowi populiści atakują liberalne instytucje, podważając niezależność sądów, mediów oraz prawa mniejszości. Z drugiej strony postępowi lewicowcy skupiają się na kwestionowaniu prymatu jednostki na rzecz praw grupowych, co w praktyce prowadzi do nietolerancji wobec odmiennych poglądów. Jedni i drudzy uznają bowiem tylko te różnorodności, które są ich częściami. Te obce chcą wyrzucić poza nawias społeczeństwa. Fukuyama krytykuje lewicową politykę tożsamości, która jego zdaniem uderza w podstawowe zasady liberalizmu, takie jak równość praw jednostki. Zwraca uwagę na fakt, że wprowadzanie kategorii tożsamościowych, takich jak

Francis Fukuyama, „Zamieszanie z liberalizmem”, Rebis, 2024.

rasa czy płeć, do wszystkich aspektów życia publicznego może prowadzić do wykluczania innych grup i podważania merytokracji. Z drugiej strony to samo dotyczy wywyższenia narodu. „Jeśli tożsamość narodowa opiera się niezmiennych cechach, takich jak rasa, pochodzenie etniczne czy dziedzictwo religijne, staje się ona kategorią potencjalnie wykluczającą, naruszającą liberalną zasadę równej godności” — twierdzi Fukuyama. Podkreśla jednak, że tożsamość narodowa i liberalizm nie stoją w sprzeczności z liberalnym uniwersalizmem, ale z nacjonalizmem już tak. „Zagrożenia dla liberalizmu nie są symetryczne. Pochodzące z prawej strony jest bardziej bezpośrednie i polityczne; to z lewej jest przede wszystkim kulturowe i dlatego działa wolniej” — dowodzi.
Czy liberalna demokracja ma zatem przed sobą przyszłość? „To właśnie zdolność liberalnego społeczeństwa do tworzenia innowacji, technologii, kultury i podtrzymywania zrównoważonego wzrostu zdecyduje o geopolityce przyszłości” — przekonuje Fukuyama.
„Zamieszanie z liberalizmem” to niezwykle ważna i aktualna książka, napisana przystępnym językiem. To lektura obowiązkowa dla wszystkich, którzy chodzą na wybory.

IGOR HRYWNA

Na czele oddziału dla najmłodszych pacjentów Powiatowego Szpitala w Iławie stoi dr n. med. Jarosław Cielecki, człowiek, który samym swoim głosem i usposobieniem potrafi uspokoić i wzbudzić zaufanie. Poza oczywistą wiedzą medyczną zarówno dr Cielecki, jak i cały personel iławskiej pediatrii musi i ma w sobie niekończące się pokłady wyrozumiałości. Bo o ile dorosły człowiek potrafi sobie w szpitalnych realiach lepiej lub gorzej poradzić, o tyle dla dziecka może to być bardzo trudne doświadczenie. A wszyscy dobrze wiedzą, że w powrocie do zdrowia potrzebne są leki, zabiegi i badania, ale także optymizm, nadzieja i spokój.

Nad dziećmi czuwa sztab specjalistów

— Na oddziale dziecięcym szpitala w Iławie zajmujemy się leczeniem i diagnozowaniem wielu chorób dziecięcych. Zwracamy na to, że jesteśmy szpitalem rejonowym, to pewnie jednostki chorobowe, które my tu diagnozujemy i w związku z którymi przeprowadzamy szczegółowe badania, wymagają dalszego, uzupełniającego leczenia w szpitalu o wyższej referencyjności — w szpitalu klinicznym. Jak jest taka potrzeba, dzieci są wysyłane w celu dalszej diagnostyki do szpitala w Olsztynie. Na szczęście nie ma wiele takich przypadków; większość badań i większość diagnoz przeprowadzamy u nas, na oddziale — wyjaśnia dr n. med. Jarosław Cielecki.

Warto wiedzieć, że oddział zajmuje się leczeniem większości chorób wieku dziecięcego, przede wszystkim dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, chorób alergicznych, chorób skóry, układu moczowego, chorób zakaźnych, a także innych. Przypadki dzieci przebywających na oddziale iławskiej pediatrii są konsultowane także ze specjalistami w zakresie okulistyki, laryngologii, neonatologii, kardiologii dziecięcej, chirurgii i wra-

Fot. Powiatowy Szpital w Iławie

zie potrzeby z neurologiem czy ortopedą.

— Znowości, jakie oferujemy pacjentom, wymienię możliwość wykonywania diagnostyki kardiologicznej. Dzięki temu jesteśmy w stanie lepiej diagnozować bóle w klatce piersiowej, szmery w sercu,

dzieciom zalecenia do domu włącznie z przepisaniem leków. Oddział ma możliwość korzystania z bardzo dobrego zaplecza diagnostycznego. Jeśli zachodzi taka konieczność, korzystamy z tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, wykonu-

tycznie wszystkie rodzaje badania ultrasonograficznego. Przeprowadzamy także specjalistyczne badania, których nie mogą zrobić inne szpitale powiatowe. Nasze laboratorium prężnie funkcjonuje — opowiada lekarz pediatria Ewa Świniarska.

EMPATIA, OTWARTE SERCA I PROFESJONALNA OPIEKA

ODDZIAŁ DZIECIĘCY TO W KAŻDYM SZPITALU MIEJSCE, OBOK KTÓREGO TRUDNO SIĘ NIE ZATRZYMAĆ, SZCZEGÓLNIJE, GDY ZA ŚCIANĄ SŁYCHAĆ PŁACZ MAŁYCH PACJENTÓW. TO ZUPEŁNIE INNY WYMIAR OPIEKI, WYMAGAJĄCY OCZYWISTEJ WIEDZY MEDYCZNEJ, ALE TAKŻE EMPATII, DELIKATNOŚCI I WIELKIEGO SERCA.

omdlenia, zaburzenia rytmu pracy serca czy nadciśnienie tętnicze. Poza tym zajmujemy się także kompleksową diagnostyką otyłości, wykonujemy szereg badań hormonalnych, USG brzucha, konsultujemy się z dietetykiem, a w razie potrzeby z psychologiem, przekazujemy

jemy dużą liczbę badań RTG i USG — wymienia dr n. med. Jarosław Cielecki.

Nowoczesne USG

— Od kilku miesięcy mamy dostęp do nowoczesnego aparatu ultrasonograficznego, z pomocą którego wykonujemy prak-

Opieka i oferta

na najwyższym poziomie

To niewątpliwie bardzo budujące, szczególnie dla rodziców małych pacjentów, że iławski szpital ma w swojej ofercie dużo więcej, niż szpital powiatowy mieć powinien. Na wielu płaszczyznach może w zakresie oferty konkuro-

wać ze szpitalami o wyższej referencyjności. Oznacza to, że więcej można zrobić na miejscu, bliżej domu pacjenta.

— Szpital dostał też z Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy aparat do diagnostyki sepsy. To jest aparat, który pozwala w krótkim czasie precyzyjnie określić, z jakim patogenem mamy do czynienia w chorobach infekcyjnych, przy podejrzeniu posocznicy czy zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, ale także innych — dodaje lek. Ewa Świniarska.

Rola rodzica w hospitalizacji dziecka jest nieoceniona. W iławskim szpitalu rodzice mogą być cały czas przy dziecku. Są stworzone odpowiednie warunki dla opiekunów: wygodne łóżka i całe zaplecze sanitarne. Jest także sala zabaw.

— Część foteli do spania dla rodziców dostaliśmy od Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Są naprawdę bardzo wygodne i funkcjonalne — podkreśla dr n. med. Jarosław Cielecki i dodaje z dumą,

postaciach. Cała gama leków, które się stosuje w Polsce w pediatrii, jest także u nas dostępna. Stosujemy je w leczeniu na co dzień.

Nie unikajmy szczepień

— W ubiegłym roku mieliśmy potwierdzone przypadki krztuśca — mówi lek. Ewa Świniarska, która wraz z dr. Cieleckim zauważają braki w szczepieniach u dzieci. — Niestety spotykamy się coraz częściej z tym, że część dzieci nie jest zaszczepiona wszystkimi szczepionkami wynikającymi z kalendarza szczepień, który jest przecież obowiązkowy w Polsce. Wiele rodziców sobie nie zdaje sprawy, że te szczepienia są dobrodziejstwem cywilizacji. Naukowcy wymyślili i stworzyli szczepienia po to, żeby z nich korzystać. A mimo to rodzice czasami zaniebdują ten obowiązkowy kalendarz szczepień. Część rodziców niestety świadomie rezygnuje ze szczepień, nie wiedząc, jaką krzywdę wyrządza dzieciom, bo dziecko jest nieświadome tego — mówi dr Cielecki.

że dziećmi opiekuje się wysokospecjalistyczna kadra pielęgniarek. — Większość pań pielęgniarek ma specjalizację z opieki pediatrycznej. I rzeczywiście niezwykle troskliwie i czule zajmują się maluchami. Dysponujemy również wszystkimi lekami, które są niezbędne w leczeniu chorób dziecięcych. Są to leki również bardzo nowoczesne. Podajemy je w różnych dawkach i w różnych

— My to obserwujemy na pediatrii i staramy się robić wszystko, żeby te dzieci zostały zaszczepione. Edukujemy rodziców, żeby nie rezygnowali ze szczepień, a wręcz przeciwnie, żeby tego pilnowali, bo to jest dobrodziejstwo dla ich dzieci. To jest zdrowie na przyszłość. Teraz czas na szczepienia przeciw grypie — dodaje lek. Ewa Świniarska.

ALINA ŁASKOWSKA

a.laskowska@gazetaolsztynska.pl

Nie ma Bożego Narodzenia bez wiary

Wiara. W nadchodzącym czasie Bożego Narodzenia potrzebujemy jej bardzo, aby zrozumieć, że to małe Dzieciątko, które narodzi się w brudnej, obskurnej, chłodnej stajni, pośród zwierząt, jest Bogiem. Moim Zbawicielem, moim Panem i Królem. Notabene ciekawy i zmienny jest też fakt, że świadkami narodzenia Jezusa były zwierzęta. Bogu to nie przeszkadzało. Czy to nie jest też dowód na to, że zwierzęta jako istoty żywe mają też swoje miejsce na tym świecie i one również, samym swoim istnieniem, oddają hołd Najwyższemu? Potrzebujemy zatem wiary, aby święta Bożego Narodzenia nie stały się tylko celebracją komercyjną i wolnych dni wypełnionych jedzeniem, prezentami i kolorowymi światłami, ale aby były przede wszystkim wyrazem naszej wiary w Tego, Który przychodzi, aby mnie zbawić, aby dać mi życie wieczne i podtrzymywać mnie w życiu doczesnym.

Wiara jako zaufanie

Czym jest ta wiara? Wiara z natury jest postawą człowieka, który akceptuje rzeczywistość, która wykracza poza jego rozum, która transcenduje, mówiąc uczenie, czyli przekracza zdolność mojego racjonalnego pojmowania czegoś. Tak jak było to w przypadku Maryi, Józefa, Elżbiety, a czego Zachariasz jednak nie mógł przyjąć, ponieważ przerastało to ramy jego zdroworozsądkowego myślenia. Wiara w tym biblijnym kontekście to zatem zaufanie, którym obdarzam Boga, którego nie udaje mi się pojąć moim rozumem, który wykracza poza ludzkie kategorie poznawcze, ale równocześnie oczekuje, że Go przyjmę. Tak jak Maryja, mówiąc swoje „fiat” – niech mi się stanie. Autentyczność wiary przejawia się w tym, że to, co po ludzku jest nie do pojęcia, ja siłą woli, jak uczył św. Augustyn, aprobuję, czasami wbrew rozumowi. I zarazem wierzę, że mimo tego niezrozumienia wszystko lub pewne rzeczy poukładają się, że będą sensowne,

ZAWIERZYĆ BOGU

W EWANGELII ŚW. ŁUKASZA NA CZWARTĄ NIEDZIELĘ ADWENTU CZYTAMY: „BŁOGOSŁAWIONA JEST, KTÓRA UWIERZYŁA, ŻE SPEŁNIĄ SIĘ SŁOWA POWIEDZIANE JEJ OD PANA”. MARYJA UWIERZYŁA, CHOĆ ZAPEWNE TRUDNO BYŁO JEJ POJAĆ, JAK ONA, MŁODA, SKROMNA DZIEWCZYNA, MOŻE STAĆ SIĘ MATKĄ BOGA. KTO Z NAS BY UWIERZYŁ, SŁYSZĄC TAKI KOMUNIKAT? W LEKCJACH WCZEŚNIEJSZYCH, Z TRZECIEGO TYGODNIA OKRESU ADWENTOWEGO, TEŻ CZYTAMY, ŻE JÓZEF UWIERZYŁ ANIOŁOWI WE ŚNIE I UCZYNIŁ TAK, JAK MU POLECIL ANIOŁ PAŃSKI: WZIĄŁ SVOJĄ MAŁŻONKĘ DO SIEBIE. PRZEDZIWNIE. NIE UZNAŁ TEGO TYLKO ZA SEN, ALE ZA RZECZYWISTOŚĆ I DOSTOSOWAŁ SIĘ DO WSKAZANIA ANIOŁA. ALE ZACHARIASZ Z CZYTAŃ W CZWARTEK NIE UWIERZYŁ ANIOŁOWI GABRIELOWI I STAŁ SIĘ NIEMY. BÓG OCZYWIŚCIE WIEDZIAŁ, ŻE ZACHARIASZ NIE UWIERZY, ŻE ZOSTANIE OJCEM KOGOŚ TAK WAŻNEGO W HISTORII JAK JAN, ALE MIMO BRAKU WIARY Z JEGO STRONY DOCHOWAŁ SVOJEGO SŁOWA.

że będą odzwierciedleniem woli Bożej. Wiara zawiera w sobie fundamentalne założenie – pewność istnienia Boga oraz nieustanną troskę o nas oraz zdolność do poruszania się w duchowej rzeczywistości, niedostępnej dla zmysłów fizycznych. W tym sensie wiara staje się „zmysłem widzenia” wprze- strzeni świata duchowego.

Zaufanie o. Heribertusa

Tegoroczne rekolekcje w mojej parafii, przynajmniej dla mnie, przebiegły właśnie pod kątem przyjrzenia się temu, czy moja wiara jest naprawdę mocna, ba... czy w ogóle jestem osobą wierzącą, nie tylko formalnie. Czy wierzę, a nie tylko udaję, że wierzę. Duże wrażenie zrobiła na mnie osobista opowieść o. rekolekcyjisty Heribertusa Veja, z pochodzenia Indonezyjczyka, z wyspy Flores, będącej częścią Małych Wysp Sundajskich. Ojciec Heribertus jest werbiście, obecnie proboszczem parafii w Chludowie k. Poznania. Świet-

nie mówi po polsku i jest znakomitym kaznodzieją, który doskonale wprowadził naszą parafię w czas Bożego Narodzenia. Otóż o. Heribertus opowiedział nam taką historię. Jako kleryk był na kursie języka polskiego. Zajęcia szły mu jednak bardzo słabo. Nie mógł nauczyć się naszego języka i mimo trzech miesięcy intensywnego kursu nadal niewiele umiał. Okazało się, że dla niego ten język był dość trudny. Pewnego razu, zupełnie już zdesperowany i podłamany, postanowił, że w takiej sytuacji będzie musiał zrezygnować ze studiów w seminarium i powrócić do domu. Wewnętrznie rozbitý poszedł jednak do kaplicy na adorację, aby przed Najświętszym Sakramentem w trakcie modlitwy wszystko wyrzucić z siebie. Zaczął płakać z bezsilności i modlić się do Boga, mówiąc, że skoro dał mu powołanie, przywiódł go aż do Polski, to jeśli chce, aby kontynuował to Boże zaproszenie, to niech mu pomoże nauczyć

się języka polskiego. Wrócił do pokoju i zaczął rozwiązywać pracę domową z polskiego. O dziwo, zrobił wszystkie zadania bez większego trudu. Na drugi dzień w szkole nauczycielka poleciła mu w czasie lekcji wykonać pewne ćwiczenia, a on spokojnie, ku jej i swojemu zdumieniu, wykonał je poprawnie. Nauczycielka zaskoczona zapytała go więc, dlaczego wczoraj jeszcze niewiele umiał, a dzisiaj wszystko potrafi poprawnie napisać. Czy ktoś mu pomógł? Heribertus odpowiedział, że owszem, tak! Pomógł mu Bóg, któremu podczas adoracji z pełnym zaufaniem i wiarą wszystko przedstawił i poprosił Go o pomoc w nauczaniu się polskiego, jeżeli faktycznie powołał go do tego dalekiego kraju, z tak skomplikowanym językiem. Wykładowczyni zdumiała się. A od tej pory dla Heribertusa język polski przestał stanowić zasadniczą trudność. Po latach, gdy był już wyświęcony i pracował jako prezbiter w Polsce, wezwał go przełożony z Chludowa. I żartem powiedział mu, że o. Heribertus wywołał swoją osobą pewne zamieszanie w Poznaniu. Otóż ksiądz arcybiskup Stanisław Gądecki w katedrze poznańskiej ochrzcił pewną kobietę, która uwierzyła i poprosiła o sakramenty. Na pytanie arcybiskupa, co było tego przyczyną, odpowiedziała,

że przed laty uczyła języka polskiego werbistowskich kleryków. Jednego z Indonezji, a drugiego z Togo, którzy wiara w Boga i zaufanie do Niego były tak wielkie, mocne, namacalne i przekonujące, że to pociągnęło ją ku Bogu i w konsekwencji ku Kościołowi.

„Czemu bojaźliwi jesteście, ludzie małej wiary?”

Potrzeba zaufania Bogu jest głęboko zakorzeniona w Biblii. Już w Księdze Rodzaju widzimy Abrahama, który zawierzył Bogu, opuszczając swoje rodzinne strony i podążając do Ziemi Obiecanej (Rdz 12, 1-4). Zaufanie to osiągnęło swoje apogeum, gdy Abraham był gotów ofiarować swego syna Izaaka, ufając, że Bóg dotrzyma danej obietnicy (Rdz 22, 1-19). Także Księga Psalmów wielokrotnie opisuje i przepięknie wyraża wiarę i ufność w Bożą opiekę, mówiąc: „Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego” (Ps 23, 1) czy „Złóż swą drogę w Panu i zaufaj Mu: On sam będzie działał” (Ps 37, 5). Zaufanie w Starym Testamencie wyraża się więc w przekonaniu, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i zawsze dba o tych, którzy Mu ufają. Nowy Testament kontynuuje ten temat, ukazując Jezusa Chrystusa jako doskonały przykład objawienia Bożej wierności. Jezus wielokrotnie zachęca

swoich uczniów do zaufania, mówiąc: „Nie troszczcie się zbyt o swoje życie (...). Szukajcie najpierw królestwa Bożego i jego sprawiedliwości, a wszystko inne będzie wam dodane” (Mt 6, 25-33). W momentach próby, takich jak burza na jeziorze, Jezus napomina swoich uczniów: „Czemu bojaźliwi jesteście, ludzie małej wiary?” (Mt 8, 26). Jego wezwanie do zaufania wskazuje na podstawową prawdę naszej wiary: Bóg ma wszystko pod kontrolą, nawet w obliczu największych trudności.

Podobnie jest z zaufaniem, które prezentują Maryja, Elżbieta i Józef w kontekście przyjścia na świat Zbawiciela. Tajemnica Wcielenia bowiem jest z jednej strony wyrazem Bożego zaufania do człowieka – Bóg wkracza w historię ludzkości, stając się jednym z nas. Jednocześnie nie wymaga ona zaufania ze strony człowieka, który jest zaproszony do przyjęcia tej wielkiej tajemnicy. A jeśli on przyjmie ją z całym zaufaniem, jeśli zobaczy w tym małym Dzieciątku wielkiego Boga, uwierzy w Niego i zprosi do swojej codzienności, to jego życie nabiera zupełnie innej jakości. Przyjęcie Jezusa i zaproszenie Go do swojego życia i domu przemienia naszą tożsamość. Z osoby zniewolonej przez grzech stajemy się dzieckiem Boga. Otrzymujemy nową godność – synów i córek Wszechmogącego Ojca.

Wierny Bóg

Boże Narodzenie przypomina, że Bóg jest wierny swoim obietnicom. Tak jak w życiu Maryi i Elżbiety, Józefa i Zachariasza spełniły się zapowiedzi dotyczące narodzin Jezusa i Jana Chrzciciela, tak również w życiu każdego z nas Bóg realizuje swoje plany. Wymaga to jednak otwarcia serca i zaufania, które pozwala zobaczyć Boże działanie nawet w trudnych i niezrozumiałych sytuacjach.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

Wojna raniła cierpieniem i śmiercią. Pozostający przy życiu bezwiednie stawali się ofiarami. Małżonki polskich żołnierzy walczących w Siłach Zbrojnych na Zachodzie doświadczały trwogi o życie i zdrowie swoich mężów: Franciszka z Zalewskich, żona Leona Noryskiewicza, Maria z domu Tollik, żona Leona Delewskiego, Zofia z domu Kolaska, żona Oswalda Noryskiewicza. Wdowa po zamordowanym przez Niemców w Mniszku Leonie Noryskiewiczu Kornelia z Urbanowskich wraz z synem Bogdanem i córką Mirą ukrywała się przed prześladowaniem. Wdowa po poległym żołnierzu września Izydora Delewskim Stefania z Noryskiewiczów walczyła o przetrwanie. Wdowa po Konradzie Delewskim, oficerze Wojska Polskiego, Helena z Jachimowskich chroniła siebie i swoje dzieci przed okrucieństwem wojny.

Zofia Noryskiewicz
(z domu Kolaska)

Żyły matki pamiętające śmierć zamordowanych synów: Warnijka Emilia Noryskiewicz i Maria Delewska. To była inna Wigilia, inne święta Bożego Narodzenia. W niektórych domach polskich Prus do dziś przetrwał dawny zwyczaj — puste nakrycie przy wigilijnym stole jako pamięć o „zaginionych i umarłych”, zapalona świeca w oknie wskazująca drogę „powracającym do domu”.

Marianna Barbara Delewska, z domu Pilat, urodziła się 29 marca 1863 roku w Bobowie (niem. Bobau). Była córką Józefa Pilata i Katarzyny Graczy. Jej mąż Izydor, urodzony 29 marca 1858 roku, był

ERMLAND – ZAPOMNIANA HISTORIA POLSKICH PRUS. OFIARY WOJNY CZ. 3

WIGILIA 1939 ROKU BYŁA INNA NIŻ WCZEŚNIEJSZE. UROK I MAGIA ŚWIĄT ZOSTAŁY ZABITE, PRZEMINĘŁY. WOJNA TOTALNA PROWADZONA PRZECIW WOLNEMU ŚWIATU PRZEZ 12 PAŃSTW (NIEMCY, AUSTRIĘ, ROSJĘ SOWIECKĄ DO ROKU 1941, WĘGRY, SŁOWACJĘ, RUMUNIE, BUŁGARIĘ, FRANCJĘ VICHY, WŁOCHY, CHORWACJĘ, FINLANDIĘ, JAPONIĘ) PRZYNOSIŁA WIELU RODZINOM CIERPIENIE, WDOWIENSTWO, SIEROCTWO, TRWOGĘ O WALCZĄCYCH I LĘK ZWIĄZANY Z PRZETRZEWANIEM.

synem Izydora Delewskiego i Marii z Cwiklińskich. Zaślubiny Marianny miały miejsce w roku 1891 w kościele w Bobowie. Oboje małżonkowie pochodzili z zasłużonych pomorskich rodów Delewskich, Pilatów, Cwiklińskich, Lewickich, Graczy i Ossowskich. Izydor Delewski, mąż Marianny, zmarł 15 grudnia 1918 roku w wieku 60 lat. Po śmierci męża Marianna samotnie wychowywała czworo niepełnoletnich dzieci. Do chwili śmierci 29 lutego 1952 roku nosiła w sobie dumę pochodzenia, obrazy bestialstwa wojny i pamięć o zabitych i zamordowanych synach.

Marianna Delewska

Synowie Delewskich

Bernard Delewski urodził się 6 maja 1897 roku w Bobowie (niem. Bobau). Był

kupcem i właścicielem karczmy oraz sklepu z artykułami spożywczymi w miejscowości Dolne Sartowice. Był mężem urodzonej 21 czerwca 1911 roku w Berlinie Margot Limbach. Jego małżeństwo zostało zawarte 24 października 1933 roku. Jesienią 1939 roku na terenach polskich anektowanych przez III Rzeszę w ramach wymierzania „sprawiedliwości” Polakom Bernard Delewski stał się ofiarą czystek etnicznych — masowego ludobójstwa dokonanego przez oddziały Samoobrony Niemców Etnicznych (niem. Volksdeutscher Selbstschutz) oraz niemiecką policję, gestapo, oddziały Wehrmachtu, SS i SA. Trudno jest zrozumieć, jak Bernard, dawny obywatel niemiecki i mąż Niemki Margot, w jakikolwiek sposób mógł stanowić, według słów propagandy, zagrożenie dla narodu niemieckiego. Wieczorem 21 października 1939 roku w lesie po prawej stronie drogi prowadzącej z Dolnych Sartowic do dworu Sartowice Bernard został zamordowany strzałem w tył głowy przez niemiecki oddział Selbstschutzu. Sąsiad zbrodniarz zamor-

dował polskiego sąsiada. Bernard osierocił żonę Margot i dwoje dzieci: Jerzego i Marię.

Leon Delewski urodził się 19 września 1902 roku w Bobowie, zmarł 4 czerwca 1999 roku w Gdańsku. Był synem Izydora i Marianny. Po ukończeniu Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Koście-rzynie podjął pracę w szkole powszechnej w Janowie nad Wisłą, na polskim skrawku niemieckich Prus Wschodnich. W roku 1927 zawarł związek małżeński z pochodzącą z Janowa Marią Tollik. W latach 1928–1932 pracował jako stały nauczyciel Szkoły Powszechnej w Wąbrzeźnie, gdzie nauczał geografii. W tamtym okresie był również aktywnym działaczem katolicko-narodowego Stowarzyszenia Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. 8 maja 1929 roku w Wąbrzeźnie urodziła się jego pierwsza córka, Eleonora. Od roku 1932 rodzina Leona Delewskiego zamieszkała w Grudziądzu, gdzie 27 stycznia 1934 roku urodziła się druga córka, Barbara. Leon w latach 1932–1939 był nauczycielem jednej ze szkół średnich w Grudziądzu oraz pełnił

Rok 1941. Wigilia Bożego Narodzenia, Wąbrzeźno. Siedzi Stefania Delewska, stoją Kornelia Noryskiewicz z Urbanowskich i jej dzieci Mira i Bogdan

funkcję skarbnika Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych Koła w Grudziądzu. W okresie okupacji był żołnierzem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Po zakończeniu wojny powrócił do kraju. Oboje małżonkowie Maria i Leon Delewscy do chwili śmierci mieszkali w Gdańsku. Pochowani zostali na katolickim cmentarzu w Janowie. Ich grób zachowany jest do dzisiaj.

Izydor Delewski urodził się 12 października 1903 roku w Bobowie. Był mężem Stefani Noryskiewicz, córki Kazimierza i Warnijki z Rentyn Emilii z Biernatowskich. Po ukończeniu Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Koście-rzynie pełnił funkcję kierownika szkoły powszechnej w miejscowości Kursztyn koło Gnie-
wu. W latach 1930–1939 był nauczycielem przyrody martwej w siedmioletniej Publicznej Szkole Powszechnej Żeńskiej w Wąbrzeźnie. W szkole tej prawdopodobnie pracowała również jego przyszła żona Stefania, z którą 13 września 1937 roku w Wąbrzeźnie zawarł związek małżeński. Małżonkowie nie doczekali się potomstwa. Izydor Delewski był członkiem Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych Koła w Wąbrzeźnie. Razem z Izydorem w stowarzyszeniu działali między innymi jego brat Leon Delewski (wiceprezes), Albin Ługiewicz (prezes), Jan Nałęcz, Edmund Noryskiewicz (sekretarz) wraz z małżonką Franciszką Zalewską-Noryskiewicz oraz ksiądz Jan Brejski.

Izydor Delewski jako poborowy z cenzusem wykształcenia średniego ukończył formującą przyszłych oficerów Wojska Polskiego Szkołę Podchorążych Rezerwy w Zamborowie, gdzie po zdaniu egzaminów otrzymywał stopień kaprała i tytuł podchorążego piechoty. Po przeniesieniu do rezerwy został zaszeregowany do 2 batalionu 67 Pułku Piechoty z Brodnicy 4 Toruńskiej Dywizji Piechoty z Torunia. 24 sierpnia 1939 roku, po ogłoszeniu mobilizacji, został wcielony do Wojska Polskiego. Jako żołnierz Grupy Operacyjnej „Wschód” Armii Pomorza brał udział w walkach polskiej kontrofensywy nad Bzurą.

18 września 1939 roku, podczas niemieckiej nawały artyleryjskiej pod Załuskami, poległ pod dowództwem pułkownika dyplomowanego Karola Kumunieckiego. Spoczywa w wydzielonej kwaterze wojennej żołnierzy Wojska Polskiego (31-KW) na cmentarzu parafii rzymskokatolickiej pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Polski w Iłowie. Razem z nim spoczywa tam 1034 żołnierzy Wojska Polskiego, poległych w dniach 17 i 18 września 1939 roku. Wśród nich 485 poległych żołnierzy Wojska Polskiego znanych jest z imienia i nazwiska, natomiast 549 poległych pozostaje bezimiennymi. Grobami

poległych opiekują się uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Iłowie.

Konrad Delewski urodził się 17 lutego 1906 roku w Bobowie. Był mężem Heleny Jachimowskiej, urodzonej w Duisburgu, z którą związek małżeński zawarł 18 sierpnia 1931 roku w Starogardzie Gdańskim. Po ukończeniu w roku 1925 Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Kościerzynie w latach 1925 – 1929 pełnił funkcję kierownika Szkoły Powszechnej w Janiszewku koło Pelplina. We wrześniu roku 1929 został przeniesiony i zatrudniony w Państwowym Progimnazjum Koedukacyjno-Humanistycznym w Gniewie. Był kontraktowym nauczycielem śpiewu i opiekunem chóru szkolnego. W latach 1930 – 1931 kształcił się na wyższym kursie nauczycielskim w Poznaniu w klasie muzyki i śpiewu łącznie z wychowaniem fizycznym. Od roku 1931 udzielał się w gniewskim chórze „Kociwiak”. W roku 1936 został przeniesiony i w okresie od 1 września 1936 roku do sierpnia 1939 roku

pełnił funkcję kierownika i nauczyciela Szkoły Powszechnej w Opaleniu (niem. Münsterwalde). Był cenionym instruktorem i podharcemistrzem Pomorskiej Chorągwi ZHP. Podczas pobytu w Gniewie z inicjatywy Konrada powstało Towarzystwo Przyjaciół Harcerstwa. Przynależący do tej organizacji nauczyciele, rzemieślnicy, kupcy i inni obywatele swoją działalnością wspierali finansowo działalność gniewskich drużyn ZHP. Od roku 1932 podharcemistrz Delewski organizował cykliczną akcję zdobywania przez młodzież polskiej Państwowej Odznaki Sportowej. Jako oficer rezerwy 65 Staro-

gardzkiego Pułku Piechoty, 5 kompanii, 2 batalionu w Gniewie w ramach powszechnej mobilizacji w sierpniu 1939 roku został powołany do 16 Dywizji Piechoty, która wchodziła w skład Grupy Operacyjnej „Wschód” Armii Pomorza dowodzonej przez jednego z najzdolniejszych polskich generałów, Władysława Bortnowskiego (1891 – 1966). Konrad w bitwie obronnej nad Bzurą walczył pod dowództwem ppłk. dypl. Witolda Stefana Kirszensteina. Informacje zawarte w kronice ZHP wskazują, iż Konrad po odniesieniu ran został przewieziony z pola walki do szpitala w niedalekiej Warszawie. O tym fakcie dowiedziała się żona Konrada Helena z treści listu innego oficera, który napisał go do swojej rodziny. Losy tego oficera, podobnie jak losy Konrada, pozostają do dziś nieznanne.

Józef Delewski

Józef Delewski urodził się w 1892 roku w Bobowie, zmarł w 1974 roku w Grudziądzu. Jego grób znajduje się na cmentarzu farnym tamże. Był synem Izydora Delewskiego i Marianny. Od roku 1922 do września 1939 roku był wykładowcą Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Grudziądzu. W latach 1924 – 1926 przebywał na urlopie celem odbycia studiów, po ukończeniu

których uzyskał w Warszawie tytuł profesora matematyki. W latach 1930 – 1935 pełnił funkcję prezesa Grudziądzkiego Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”. Do roku 1939 zasiadał we władzach Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Polsce. Po wojnie, do roku 1951, pracował w Liceum Pedagogicznym w Grudziądzu (dawnym seminarium nauczycielskim). W roku 1951 w wyniku represyjnych działań władz politycznych i oświatowych, podobnie jak wielu innych nauczycieli, został zwolniony z pracy i od tego czasu mógł podjąć pracę jedynie jako nauczyciel w nowo uruchomionym liceum wieczorowym dla pracujących oraz łączyć dorywczo luki i braki kadrowe w technikum fotograficznym i w innych szkołach Grudziądza. Była to prawdopodobnie ukryta forma degradacji przedwojennej inteligencji. Dawna patriotyczna i społeczna działalność profesora Delewskiego pozostawała do niedawna okryta tajemnicą również dla jego rodziny.

Helena i Maria

Helena Jachimowska urodziła się 22 stycznia 1909 roku w Duisburgu jako jedynaczka. Jej rodzicami byli Agnes Helena Spindel oraz Leon Jachimowski, wieloletni pracownik szpitala psychiatrycznego

w Kocborowie, urodzony w 1884 roku w Borkowie. Z małżeństwa z Konradem Delewskim Helena doczekała się córki Marii Heleny, urodzonej 2 sierpnia 1932 roku, oraz syna Jerzego, urodzonego 6 sierpnia 1939 roku. Od jesieni 1939 roku, przez cały okres okupacji, otrzymywała pomoc ze strony rodziców oraz otoczona została opieką swoich ciotecznych sióstr. Prawdziwość przekazów rodzinnych o pomocy udzielonej Helenie potwierdzają dane zawarte w aktach sprawy karnej męża Gertrudy, oskarżonego o zbrodnię na narodzie polskim. Sądowe zapisy wielokrotnie wykazywały między innymi, iż „oskarżony był dla Polaków dobry”. Helena, samotnie wychowując dzieci, pomogła im w uzyskaniu wyższego wykształcenia ekonomicznego. Żyła nadzieją. Przez wiele lat podejmowała starania w celu odnalezienia zaginionego męża. Zmarła we wdowieństwie w wieku 77 lat 7 grudnia 1986 roku w Starogardzie Gdańskim i tamże została pochowana.

Z przekazów rodzinnych wynika, że podczas wojny otoczona była również wsparciem swoich ciotecznych sióstr, na inny sposób, naznaczonych cierpieniem wojny: Gertrud, żony żołnierza Wehrmachtu i SA oraz Ulle żony żołnierza Luftwaffe. Mąż Gertrudy walczący na froncie zachodnim trafił, w kwietniu 1945 roku, do niewoli amerykańskiej. Po powrocie z wojny został osadzony w obozie i oskarżony o zbrodnię na narodzie polskim, następnie stanął przed Sądem Karnym. Zawarte w aktach jego sprawy zapisy zeznań świadków wielokrotnie wykazywały iż „oskarżony był dla Polaków dobry”. Świadczenia te prawdopodobnie ocaliły jemu życie i doprowadziły do oddalenia oskarżeń. Losy jego i niektórych rodzin to już inna historia ...

Maria Kasprzycka urodziła się 8 września 1899 roku. Była żoną prof. Józefa Delewskiego. Jej

Maria Delewska

rodzicami byli Konrad Kasprzycki i Anna von Borzyszkowski. Maria Delewska po ukończeniu państwowego seminarium nauczycielskiego przez całe życie zawodowe pracowała jako nauczycielka matematyki w grudziądzkich szkołach. Po wojnie podjęła pracę w technikum gastronomicznym oraz w technikum krawieckim. W okresie przedwojennym prawdopodobnie działała w katolicko-narodowej organizacji nauczycielstwa szkół powszechnych. Stowarzyszenie to walczyło o chrześcijański kształt oświaty i życia społecznego. Dążyło do budowy jednolitego, narodowego systemu oświatowego. W czasie okupacji członkowie stowarzyszenia organizowali tajne nauczanie dla polskich dzieci. Maria Delewska z Kasprzyckich zmarła 6 grudnia 1987 roku. Spoczywa razem ze swoim mężem i rodzicami na cmentarzu farnym w Grudziądzu.

Bracia Delewscy i rodzeństwo Noryskiewiczów oparli się złu, przetrwali wierni ideałom wolności i człowieczeństwa. Podobnie jak tysiące innych mieszkańców polskich Prus, do dziś pozostają nieznanymi.

JACEK SADURSKI PRZY WSPÓŁPRACY: ANDRZEJ DELEWSKI (SYN PROFESORA JÓZEFA DELEWSKIEGO), MIROSŁAW SZYMON KALKOWSKI (PREZES TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI KOCIEWSKIEJ), TOMASZ KAROLAK (STOWARZYSZENIE „NAD BZURĄ” – WWW.BOHATEROWIE1939.PL), HM ROMAN KOPITKOWSKI (CHORĄGIEW GDAŃSKA ZHP), PAWEŁ SZCZEPAŃSKI (PRAWNIK EMILII NORYSKIEWICZ Z BERNATOWSKICH).

Rozmowa z Markiem Jakubiakiem, liderem Wolnych Republikanów.

— Panie pośle, kiedyś częściej bywał pan na Warmii i Mazurach, będąc właścicielem Browaru w Biskupcu. Obecnie, gdy nie prowadzi pan tu działalności biznesowej, jak często odwiedza pan nasz region?

— Proszę pana, jestem miłośnikiem Mazur, więc odwiedzam Giżycko, Miłkołajki, takie miejsca, które zawsze mnie przyciągały. Jestem tam parę razy rocznie, bo Mazury to miejsce, które kojarzy mi się z relaksem i pięknem natury. Teraz, gdy planuję kupić sobie jakiś sprzęt pływający, myślę, że będę tam naprawdę często. Jak człowiek raz się zanurzy w mazurskim krajobrazie, to trudno się od niego uwolnić. To są miejsca magiczne, które mają w sobie coś wyjątkowego, co ciągle każe wracać.

— Jak ocenia pan zmiany zachodzące na Warmii i Mazurach? Czy region zmienia się na lepsze, czy może dostrzega pan pewne problemy?

— Byliśmy w tym roku na cztery dni w ośrodku wczasowym nad jeziorem Roś. Z powrotem zakochał się w Mazurach. Te trzy, cztery dni spowodowały, że zobaczyłem niesamowite zmiany. Mazury się ucywilizowały. Kiedyś to były miejsca dzikie, ale piękne. Dzisiaj Mazury jawią się jako ta część Polski, którą można odkrywać na nowo. Jeziora są między sobą świetnie skomunikowane. Dość powiedzieć, że na opłynięcie wszystkiego łodzią motorową potrzebuje siedmiu dni.

— Niedawno ogłosił pan zamiar ubiegania się o urząd prezydenta RP. Co skłoniło pana do podjęcia tej decyzji, zwłaszcza że to nie pierwszy pana start w wyborach prezydenckich?

— Wyborcy. Ja codziennie jestem w kontakcie z wyborcami. Prowadzę takie miejsce w internecie, takie Noce Polaków — rozmowy w czwartki. Czasem te roz-

Marek Jakubiak

mowy przybierają bardzo emocjonalny charakter, ludzie dzielą się swoimi obawami i nadziejami.

TO SPOTKANIA, KTÓRE POKAZUJĄ MI, JAK BARDZO POLACY SĄ ZAANGAŻOWANI W SPRAWY KRAJU. OSTATNIO W TYCH ROZMOWACH UCZESTNICZYŁO 40 TYSIĘCY OSÓB. CI LUDZIE, KTÓRZY OD LAT SIĘ SPOTYKAJĄ, POPROSILI MNIE, ŻEBY KANDYDOWAĆ. W SPECJALNEJ ANKIECIE ORZEKŁO TAK 80 PROC Z NICH. JA TO ZE ZROZUMIENIEM PRZYJMUJĘ, BO WIDZĘ W TYM AUTENTYCZNĄ POTRZEBĘ ZMIANY. POLITYK MUSI BYĆ GOTOWY NA WZIĘCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA POLSKĘ.

To ogromne wyzwanie — zdobycie kilkunastu milionów głosów, ale ja podejmuję się tego odpowiedzialnością i przekonaniem, że mogę coś zmienić.

— W 2023 r. uzyskał pan mandat poselski, startując z listy Prawa i Sprawiedliwości, a obecnie kieruje pan kołem Wolni Republikanie w Sejmie. Czy pańska kandydatura na prezydenta to sposób na promocję nowego ugrupowania?

— Nawet gdyby była, to i tak bardzo poważnie podchodzę do tej kandydatury. Uważam, że mam predyspozycje do takiego stanowiska. Moje doświadczenie życiowe i sukcesy, zarówno w biznesie, jak i w polityce, dodają mi pewności siebie. Sądzę, że to jest moment, w którym Polska potrzebuje osoby odpowiedzialnej, ale także odważnej, która nie boi się podejmować trudnych decyzji. Dzisiejsze czasy wymagają kogoś, kto potrafi myśleć strategicznie, a jednocześnie rozumie codzienne potrzeby obywateli. Wierzę, że mogę sprostać tym wymaganiom.

— Zawsze wyrażał pan zdecydowane poglądy. W ostatnim wywiadzie dla Radia Wnet apelował pan do prezydenta Andrzeja Dudy o niepodpisywanie ustawy budżetowej. Dlaczego?

JAKUBIAK: TUSK GRA W PIRACKĄ GRĘ

MAREK JAKUBIAK, PRZEDSIĘBIORCA I POLITYK, OGŁOSIŁ SWÓJ START W WYBORACH PREZYDENCKICH. PARLAMENTARZYSTA, KTÓRY JEST ZNANY ZE SWOICH BARDZO WYRAZISTYCH POGLĄDÓW, W WYWIADZIE UDZIELONYM „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” TAKŻE NIE STRONI OD MOCNYCH TEZ I OSTRYCH WYPOWIEDZI.

— Polityczne warunki i zasady gry dyktuje dzisiaj Donald Tusk. Trzeba grać w grę, którą on narzuca. Inaczej się nie wygra. Reasumując, trzeba grać w grę, którą dzisiaj premier Tusk położył na stole. To piracka gra, gdzie jedyną zasadą jest brak zasad. Trzeba ją stosować w sposób bezwzględny.

ANDRZEJ DUDA KOŃCZY SWOJĄ KADENCJĘ. MA PODPISAĆ TERAZ USTAWĘ BUDŻETOWĄ I JA NAMAWIAM GO GORĄCO, ŻEBY TEJ USTAWY NIE PODPISAŁ. WTEDY BĘDIEMY MIELI WCZEŚNIEJSZE WYBORY. CHYBA ŻE TUSK NIE MA NAWET POTRZEBY MIEĆ OFICJALNIE PRZYJĘTEJ USTAWY BUDŻETOWEJ, A WTEDY BĘDZIE JASNE, ŻE DONALD TUSK JEST UZURPATOREM WŁADZY.

Jeśli ustawa budżetowa jest knotem legislacyjnym, który wprost łamie zasady konstytucji, a także prawa obywatelskie, to nie powinien jej podpisywać. W przeciwnym razie zalegalizuje sytuację, w której np. niektórzy sędziowie

Trybunału Konstytucyjnego nie dostają wynagrodzeń, dlatego że akurat Platforma Obywatelska sobie tego nie życzy. Więc pytam, czy to jest zgodne z prawem i konstytucją. No nie. W związku z tym prezydent nie powinien podpisać tej ustawy.

— Krytykuje pan umowę Unii Europejskiej z Mercosur. Jak konkretne zagrożenia dostrzega pan dla polskiego rolnictwa i konsumentów?

— To jest umowa z krajami Ameryki Południowej, które stworzyły swoją unię, ale nie wprowadziły do niej takich idiotyzmów jak my w Europie. To jest umowa handlowa. Wolnohandlowa umowa pomiędzy państwami Mercosur, które biorą w tym udział. Podpisanie tej umowy z Unią Europejską na sprowadzanie żywności do Europy — dodam, że bezcłowego sprowadzania żywności do Europy — w sytuacji, kiedy nasi rolnicy są obciążani wszystkim, co można, od pestycydów począwszy... to czyste szaleństwo.

Tam są rejony, gdzie dwa razy w roku się sieje i dwa razy w roku się zbiera. Nasze gospodarstwa rolne padną. Widzę to, po-

nieważ już przeżyliśmy to wraz z przemysłem piwowarskim, w którym przecież działam, na przykładzie chmielu. Niemcy odkupili wszystkich plantatorów, płacąc im dwa razy więcej niż w Polsce. Poczekali, aż polskie fabryki padły, a potem obniżyli plantatorom ceny o kilkaset procent. Teraz Niemcy zarabiają z gigantycznym przebicciem.

MOGĘ SOBIE WYOBRAZIĆ, JAK BĘDZIE NP.

Z MASŁEM. NA PEWIEN CZAS TRAFI DO NAS TANIE MASŁO, NAWET BARDZO TANIE, A KIEDY NASZ PRZEMYSŁ I NASZE GOSPODARSTWA PADNĄ, TO CENY SKOCZĄ DO 15 ZŁOTYCH ZA KOSTKĘ. TO WŁAŚNIE TEN MECHANIZM.

— Co może czekać Warmię i Mazury?

— To dotyczy całej Polski. Warmia i Mazury jeszcze mają jakąś klasę ziem. Natomiast w sytuacji Mazowsza, gdzie mamy w zasadzie piaski i piątą klasę ziemi... To będzie tragedia. Rozwiązania? Jak słyszę niektórych polityków z Platformy Obywatelskiej, że oni wszystkim radzą, żeby się przekwalifikowali na turystykę, to naprawdę ręce opadają.

— Limity emisji CO₂ są

przestrzegane w Polsce, podczas gdy producenci z Ameryki Południowej czy Ukrainy nie stosują się do nich. Branża cementowa w Polsce stoi w obliczu upadku z powodu takiej konkurencji. Jakie działania powinna podjąć Polska w tej sytuacji?

— Polska musi walczyć o swoje interesy gospodarcze. To jest paranoja, że Ukraina zyskuje na wojnie, a my tracimy. Proszę sobie wyobrazić, że import cementu z Ukrainy wzrósł o 3500 proc. Tak, to nie pomyłka. Zamiast wspierać naszą branżę cementową, pozwalamy na zalew taniego produktu, który niszczy polskich producentów. Ale to nie tylko cement — transport, rolnictwo, zboże,

wszystko jest zagrożone. Widzimy, że w tej sytuacji potrzebne są zdecydowane działania. Polska musi wprowadzić mechanizmy ochronne, które pozwolą naszym firmom przetrwać i konkurować na równych warunkach. Jeśli tego nie zrobimy, nie tylko cement, ale i wiele innych branż zostanie zrujnowanych.

— Polska wciąż nie posiada elektrowni atomowej, podczas gdy wiele krajów europejskich już je ma. Dlaczego, pańskim zdaniem, tak się dzieje?

— Proszę pana, wszyscy nasi sąsiedzi mają elektrownie atomowe, a my nie. Teraz my chodzimy prosić wszystkich naokoło, żeby oni nam łaskawie pozwolili na budowę w Polsce elektrowni atomowej. To zakrawa na wariactwo. Wrzeczywistości mamy do czynienia z sytuacją, w której brak takiej infrastruktury energetycznej powoduje, że jesteśmy w tyle za innymi krajami.

MUSIMY ZWERYFIKOWAĆ SVOJE PODEJŚCIE, BOWIEM TO JEST TAK, ŻE UŻYWAJĄC PRZENOŚNI, MUSIMY BYĆ POLSKIM DĘBEM, A NIE KRZYWĄ BRZOZĄ, NA KTÓRĄ KAŻDA KOZA MOŻE WSKOCZYĆ. ENERGIA ATOMOWA TO PRZYSZŁOŚĆ I STRATEGICZNY KROK, KTÓRY POWINIEN BYĆ PODJĘTY JUŻ DAWNO TEMU.

Bez tego nie tylko pozostajemy zależni od innych, ale także rezygnujemy z szansy na stabilne i ekologiczne źródła energii.

— W jednym z wywiadów pytał pan, czy Polska zatrzymała choćby jednego niemieckiego szpiega, i postulował powołanie komisji ds. niemieckich wpływów w Polsce. Czy to refleksja, czy poważna propozycja polityczna?

— To poważna propozycja. Niemcy robią z reparacjami, co chcą, bo mają bardzo sprawną agenturę w Polsce. O ile agent rosyjski jest dzisiaj pejo-

ratywnym określeniem, o tyle agent niemiecki już nie. Niemcy wykorzystują swoją pozycję w Unii Europejskiej, a ich wpływy w Polsce są bardzo silne. Na przykład 2,5 tysiąca ciężarówek niemieckich śmieci ładuje w naszych lasach, a my przyjmujemy to bez słowa sprzeciwu. Oswojono nas z taką sytuacją, że na Niemców nie wypada źle mówić. To trzeba zmienić, bo takie podejście działa na szkodę naszego kraju.

— Centralny Port Komunikacyjny powstanie?

— Moim zdaniem nie. Będą robić tak jak zwykle, jak budowali elektrownię atomową za Tuska. Będzie spółka, będą brali pieniądze i nic nie powstanie.

— Zaapelował pan do służb o przyjmowanie poleceń tylko na piśmie. Co skłoniło pana do takiego apelu?

— Funkcjonariusz, jeżeli ma wątpliwości co do wydanego polecenia służbowego czy rozkazu, może zażądać tego na piśmie. I proszę się nie lękać. To wynika z przepisów prawa, które jasno określają, że funkcjonariusz ma prawo działać w oparciu o dokumenty. Każdy, czy to żołnierz, czy policjant, ma obowiązek postępować zgodnie z prawem i może żądać polecenia na piśmie, jeśli coś budzi jego wątpliwości.

PRZYJDZIE CZAS, KIEDY BĘDZIE TRZEBA ODPOWIEDAĆ NA PYTANIA DOTYCZĄCE OBECNYCH DZIAŁAŃ, I WTEDY FUNKCJONARIUSZ BĘDZIE MIAŁ DOWÓD, ŻE DZIAŁAŁ ZGODNIE Z WYDANYMI ROZKAZAMI. DLATEGO APELUJĘ: ŻĄDAJCIE NA PIŚMIE, DOKUMENTUJCIE SVOJE DZIAŁANIA I TRZYMAJCIE TE DOKUMENTY W BEZPIECZNYM MIEJSCU.

To zabezpieczenie zarówno dla was, jak i dla przyszłości systemu prawnego, w którym funkcjonujecie.

— Jest pan znanym przedsiębiorcą. W 2018 r. sprzedał pan Browar Tenczynek

Januszowi Palikotowi. Jak ocenia pan tę współpracę i obecną sytuację Palikota?

— Okazuje się, że byłem szczęściarzem, bo zapłacił. To nie jest śmieszne. Są tysiące ludzi, których oszukał... Nie tylko on oszukiwał. Wszyscy ci, którzy namawiali, z różnymi celebrytami z TVN na czele, do wpłacania na rzecz Palikota, są współwinni tego przestępstwa. Byłem przesłuchiwany przez prokuratora w tej sprawie. Prokurator jest bardzo dobrze zorientowany. Można przypuszczać, że Palikot odpowie za swoje działanie.

— Podczas kampanii prezydenckiej planuje pan objazd naszego regionu? Zamierza pan odwiedzić tylko Olsztyn lub Elbląg, czy także mniejsze miejscowości?

— Właśnie wróciłem z Bartoszcza, które serdecznie pozdrawiam. Pełna sala, przyszło ponad 200 osób. Ludzie zatroskani o Polskę. Cieszę się, że mogłem z nimi porozmawiać. Bartoszcze jakby obudziły się i chcą politycznie działać. Buduje mnie to strasznie. Oczywiście będę odwiedzał inne miejscowości.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

Marek Jakubiak (ur. 30 kwietnia 1959 r. w Warszawie) to polski polityk, przedsiębiorca z branży browarniczej i były żołnierz zawodowy. W 1980 r. ukończył Centralny Ośrodek Szkolenia Specjalistów Technicznych Wojsk Lotniczych w Oleśnicy. Służył w 1 Pułku Lotnictwa Myśliwskiego w Mińsku Mazowieckim. W 1991 r. odszedł z wojska w stopniu starszego chorążego. Stworzył Browary Regionalne Jakubiak. W 2015 r. uzyskał mandat posła na Sejm VIII kadencji z listy Kukiz '15. W 2023 r. ponownie został wybrany do Sejmu, a w 2024 r. ogłosił start w wyborach prezydenckich jako kandydat Wolnych Republikanów.

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

NAJWAŻNIEJSZE TO BYĆ RAZEM

Karolina (38 lat)
Odkąd pamiętam, zawsze czekałam na święta Bożego Narodzenia z niecierpliwością. Wiadomo, jako dziecko myśli się o prezentach, o kolorowej choince, o śpiewaniu kolęd, bo to była nasza rodzinna tradycja. Siedzieliśmy w dosyć liczonym gronie przy wigilijnym stole i śpiewaliśmy do upadłego (śmiech). Zazwyczaj dwie, trzy zwrotki, bo pozostałych nikt nie pamiętał, ale było gwarno i wesoło. Lubie śpiewać do dziś. Chociaż coraz częściej zastępujemy śpiewanie kolęd ich słuchaniem z płyt. Dla mnie święta to okazja do tego, by spotkać bliskich, z którymi na co dzień utrzymuję głównie kontakt mailowy czy telefoniczny albo przez media społecznościowe. Ale muszę przyznać, że coraz trudniej jest zebrać wszystkich przy jednym stole. I już nie ma przy nim takiego tłoku jak kiedyś. Niektórzy odeszli, inni wyjechali daleko. Ale staram się, by przy wigilijnym stole było nas jak najwięcej.

Maria (75 lat)
Pochodzę z bardzo licznej rodziny, wychowałam się na wsi, wśród rodzeństwa, gdzie święta były celebrowane. Przygotowania rodzice zaczynali już kilka tygodni wcześniej. Było tradycyjne świnioobicie, a po nim wędzenie mięs, kielbas, szykowanie potraw. Potem pieczenie ciast. Mama była doskonałą kucharką. Do dziś pamiętam niezapomniany smak jej makowców, serników i napoleonek. To wszystko lądowało w spiżarni i nie można było ruszyć aż do świąt! Takie dzisiejsze: nie rusz, to na święta... (śmiech). Tata przywoził z lasu choinkę tuż przed wigilią, a my, dzieciaki, stroiliśmy ją w bombki – nieliczne, bo były drogie – i kolorowe łańcuchy z papieru. Musiał być też nieodłączny anielski włos. I tak stała przystrojona aż do Trzech Króli. Do kolacji siadaliśmy ubrani uroczysto w białe bluzki i koszule, dzieliliśmy się opłatkiem. Zaczynał tata z powagą i składał wszystkim życzenia. Po kolacji jechaliśmy saniami zaprzężonymi w konie

ZAPYTAŁIŚMY KOBIETY,
JAK RADZĄ SOBIE
Z PRZEDŚWIĄTECZNYM
SZALEŃSTWEM ZAKUPÓW
I PRZYGOTOWAŃ.
I – CO CIESZY
– MAJĄ DO ŚWIĄTECZNEJ
KOMERCYJNEJ PRESJI
CORAZ WIĘKSZY DYSTANS,
BO PRZECIEŻ PRZESZLI
Z TOREBKI ŚWIAT SIĘ
NIE ZAWALI.

na pasterkę. I o ile pamiętam z dzieciństwa, zawsze był śnieg. A nieraz biała zamieć! W pierwszy dzień świąt mogliśmy sobie dłużej pospać, bo nie było szkoły, i cieszyć się prezentami. Te były zazwyczaj praktyczne: kapcie, szaliki, czapki. Dla młodszych dzieciaków zabawki. Niezapomniana radość.

Basia (62 lata)
Święta kojarzą mi się zawsze z babcią. Jej obecność to była podstawa. Nawet jeśli nie udało nam się spotkać w komplecie na wigilię u niej w domu – rodzice, ciotki i wujkowie i my, dzieciaki – to zawsze ją odwiedzaliśmy w pierwszy lub drugi dzień świąt. Pamiętam jej pierogi, smak jej ciast i zawsze gdzieś z radia cicho lecące kolędy. Babcia z siwymi włosami upiętymi w koczek i jej promienny uśmiech. Ta prawdziwa radość na nasz widok! I jej mieszkanie, w którym nic się nie zmieniło przez lata. To dawało takie poczucie

stabilizacji i bezpieczeństwa. Gdy babcia odeszła, nic już nie było takie samo.

Jolanta (46 lat)
Jak patrzę, jak nam się święta skomercjalizowały, to trochę mi żal tych dawnych. W domu moich rodziców przez cały wigilijny dzień nie można było włączyć telewizora; każdy musiał skupić się na przygotowaniach – tych prozaicznych i tych duchowych. Dziś to mnie pusty śmiech ogarnia. W tym roku już od początku grudnia z telewizyjnego ekranu życzenia świąteczne składają mi ranigast, espumisan i hepastimin. Brzmiały jak imiona elfów z powieści Tolkiena, ale to leki na wzdęcia i wątrobę. I chociaż ja ich na święta do siebie nie zapraszam, to wyłażą z ekranu podczas każdego filmu, jaki oglądam. Zgroza! Nie dajmy się zwariować! Niech święta będą nasze, bez kulinarnych szaleństw, spokojne i pełne rodzinnego ciepła. Zrobmy je po swojemu. Przecież to o to chodzi.

BARBARA CHADAJ-LAMCHO

Jeszcze nie opadły emocje po upadku reżimu Asadów w Damaszk. Stało się to tak nagle, że wielu aktorów mię-

BILANS ROSJI, GRUDZIEŃ 2024

dzynarodowej sceny politycznej mających silną pozycję na Bliskim Wschodzie było tym faktem zaskoczonych. Obecnie Asad przebywa w Rosji. A władze na Kremlu muszą jakoś swoim obywatelom wyjaśnić tę spektakularną porażkę. Analitycy są zgodni, że Rosja może być skuteczna co najwyżej na jednym froncie. Oczywiście jeśli mówimy o zaangażowaniu militarnym. Tam, gdzie Rosja może co-

rzystać z innych narzędzi niż siła militarna, odnosi bowiem pewne sukcesy. Na pewno po stronie zysków Rosja może zapisać sobie Gruzję. Zgromadzenie Elektorów wybrało nowego prezydenta. Stara prezydent nie uznaje tego faktu. Protesty są liczne, ale daleko im do osiągnięcia masy krytycznej. Jak widać, w Tbilisi taktyka małych kroków okazała się – póki co – dla Rosji skuteczna.

Jednocześnie po cichu trwa proces dalszego podporządkowania sobie Białorusi przez Rosję. 6 grudnia, w czasie obrad Rady Najwyższej Państwa Związkowego (PZ) Białorusi i Rosji w Mińsku, przywódcy obu państw Alaksandr Łukaszenka i Władimir Putin podpisali kolejny pakiet umów zacieśniających współpracę obu państw. Rosja i Białoruś będą jeszcze ściślej współpracować na

czterech polach. Pierwsze to współpraca militarna. Drugie to współpraca wywiadowcza. Trzecim jest gospodarka, a czwartym polityka historyczna. Nie ma wątpliwości, w kogo będą wymierzone działa w przypadku czwartego obszaru. Polska i Ukraina będą musiały wysłuchać niebawem wielu kłamliwych opinii na temat swojej historii. Białoruskie władze chwałą

się, że w każdym z tych obszarów uzyskały korzystne warunki porozumienia. W rzeczywistości jednak doprowadziły do pogłębienia podporządkowania swojego państwa wielkiemu sąsiadowi. Analitycy coraz częściej wyrażają więc pogląd, że w wymiarze bezpieczeństwa Białoruś należy traktować jak integralną część Rosji.

MARCIN KULASEK, WICEMINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

LEPSZE TWARZE EUROPEJSKIEGO ŚWIATOWIDA

W Parlamencie Europejskim w nowej kadencji, gdzie zdecydowanie więcej jest postów prawnicy, pojawiła się niewidziana w tym brukselskim budynku od niepamiętnych czasów szopka bożonarodzeniowa. A nawet dwie: jedna wielka, z Malty, i druga mniejsza, z Hiszpanii. Ta maltańska, a więc z kraju najbardziej w Europie przywiązanego do katolickiej tradycji (mimo że ludność i język są pochodzenia arabskiego), to w zasadzie zbiór wielu szopek: kolorowych, efek-

townych, z setkami w sumie figurek. Pojawiają się tam również „elementy klerykalne”, by użyć języka lewaków czy „osobistych nieprzyjaciół Pana Boga”: księża, zakonnicy, a nawet biskupi i kardynałowie. I to wszystko na trzecim, najbardziej reprezentacyjnym i najczęściej odwiedzanym piętrze europarlamentu. Pewnym paradoksem może być fakt, że patronem tego skrzydła budynku, gdzie szopki z wyspy Malta i Królestwa Hiszpanii przyciągają tłumy, jest włoski komunista

i zwolennik wcielania idei marksizmu-leninizmu poprzez integrację europejską Altiero Spinelli... Szopka z Hiszpanii jest ładna, ale symboliczna, kameralna i skromna. Trochę to wygląda jak metafora: katolicyzm na Malcie wciąż jest w ofensywie do tego stopnia, że dopiero całkiem niedawno przeszła – i to minimalnie! – w ogólnonarodowym referendum możliwość rozwodów, a z kolei Hiszpania staje się krok po kroku coraz bardziej laicka, jak zresztą duża część Zachodu.

Pytanie tylko, czy jest to proces nieodwracalny. Niekoniecznie. Jestem przeciwnikiem swoistego „determinizmu historycznego”, którego ojcem był Karol Marks, a który zakłada, że nie ma odwrotu, nie ma alternatywy, historia toczy się w określonym kierunku i w związku z tym nie ma co kopać się z koniem. A dla naszych rodzinnych lewicowców, oburzonych tym, co napisałem, jedna uwaga: oto bowiem przynależność do lewicy nie musi wcale determinować (znowu deter-

minizm historyczny!) braku wiary, niechęci do wiary czy chęci pogrzebania tradycji. Najlepszym tego przykładem jest owa szopka z Malty w PE, która powstała z inicjatywy... eurodeputowanego socjalisty! Miedzy szopką z Malty a szopką z Hiszpanii w sercu Parlamentu Europejskiego znalazła się wielka dwumetrowa choinka, przyozdobiona tradycyjnymi bombkami. Jest oczywiście mniejsza niż ta wystrzeliwująca co roku w niebo choinka na placu Świętego Piotra w Watykanie. Jednak owa eu-

roparlamentarna, brukselska choinka pojawia się tam od lat. Przywożą ją co roku chrześcijańscy demokraci z Austrii. I to są jasne twarze europejskiego Światowida.

RYSZARD CZARNECKI

PROMOCJA

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

GRUDNIOWE WYDANIE JUŻ W SPRZEDAŻY!

- PORADY SPECJALISTÓW
- AGROTECHNICZNE NOWOŚCI
- STYL ŻYCIA, EKOLOGIA, ZDROWIE

Do kupienia stacjonarnie: na pocztę, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów Dino, Społem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl i www.e-kiosk.pl

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

Wieloletni ekspert

Rolnicze abc

nr 12 (42) grudzień 2024 r. cena: 6,49 zł (w tym 8% VAT) Indeks 440523

Ma duszę społecznika i lubi pomagać

0 mrozoodporności i zimotrwałości zbóż 16
Dzięki tej szkole wiesz się rozwija 14
Rząd kreśli nowy kształt na kierowców 16

Spędzonych z rodziną, bliskimi i przyjaciółmi radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
życie Czytelnikom
zespół „Rolniczego ABC”

Bez oddechu nie da się żyć 20

Ważny dzień z eKRUS

Chyba nie trzeba było czekać na ogłoszenie, że w tym roku w naszym kraju będzie zimno. Już w październiku w wielu regionach temperatury spadły poniżej zera. Rolnicy muszą być przygotowani na trudne warunki. W tym numerze znajdziesz wiele porad i wskazówek, które pomogą Ci przetrwać zimą. Sprawdź, jak zabezpieczyć swoje zwierzęta przed mrozem, jak dbać o zdrowie zwierząt w trudnych warunkach i jak przygotować się na trudne warunki pogodowe. W tym numerze znajdziesz wiele porad i wskazówek, które pomogą Ci przetrwać zimą. Sprawdź, jak zabezpieczyć swoje zwierzęta przed mrozem, jak dbać o zdrowie zwierząt w trudnych warunkach i jak przygotować się na trudne warunki pogodowe.

Rok 2024 na kolei - efekty i wyzwania

Rok 2024 pokazał, że polska kolej nie zwalnia tempa z inwestycjami. Prace na sieci kolejowej prowadzone są w całej Polsce. Ogłaszane są kolejne przetargi i podpisywane umowy z wykonawcami. Przed kolejarzami kolejny rok wyzwań, tymczasem zaglądamy jakie zmiany zaszły w regionie.

Ogłaszanie przetargów, podpisywanie umów jest ważnym elementem realizacji procesu inwestycyjnego. To impuls dla branży budowlanej i rozwoju gospodarczego. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ogłosiły w tym roku postępowania przetargowe o wartości ok. 15 mld zł. Do końca roku planowane jest ogłoszenie kolejnych zamówień i osiągnięcie łącznego pułapu 17,5 mld zł w 2024 r. W przyszłym roku zarządca infrastruktury kolejowej również planuje realizację ambitnego planu – ogłoszenie przetargów o łącznej wartości ok. 15 mld zł. Ponadto w tym roku podpisane zostały umowy na ponad 17 mld.

PODSUMOWANIE ROKU NA KOLEI NA WARMII I MAZURACH

Zmiany na lepsze widać także w województwie warmińsko-mazurskim. Przebudowane w tym roku stacje Olsztyn Główny oraz Ełk stały się wizytówką kolejowej mapy regionu i zapewniają oczekiwany komfort obsługi podróżnych. **Stacja Olsztyn Główny** po przebudowie zachęca do wyboru kolei jako środka transportu w codziennych podróżach do pracy lub szkoły. Przebudowane cztery perony są zadaszone i wyposażone w wyświetlacze, nowe nagłośnienie, gabloty informacyjne i ławki. Na perony prowadzi przejście podziemne z windami i schodami ruchomymi, które ułatwiają dostęp do kolei zwłaszcza osobom o ograniczonych możliwościach

poruszania się. Przejście pod torami zostało wydłużone w kierunku osiedla Zatorze, gdzie na wejściu również zabudowana została winda. Na stacji wymieniono 28 km torów oraz 116 rozjazdów, po których ruch pociągów prowadzony jest z nowej nastawni z nowoczesnymi urządzeniami komputerowymi. Inwestycja w Olsztynie kosztowała ok. 423 mln zł netto i dofinansowana z UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Zmienił się etcki węzeł kolejowy. Na stacji Ełk podróżni wygodniej wsiadają do pociągów z trzech przebudowanych peronów, połączonych przejściem pod torami z windami, prowadzącym od budynku dworca po drugą stronę stacji – na osiedle Zatorze. System dynamicznej informacji pasażerskiej zapewnia aktualne informacje o ruchu pociągów. Nowe perony powstały także na przystanku Ełk Szyba Wschód. Udogodnieniem dla kierowców, które przede wszystkim zwiększa poziom bezpieczeństwa na styku dróg z torami, są nowe, bezkolizyjne skrzyżowania na terenie miasta – na ul. Kolejowej, Suwalskiej oraz Towarowej/Norwida. Na rzece Ełk wybudowany został nowy most kolejowy. O bezpieczne i sprawne prowadzenie ruchu pociągów dbają pracownicy PLK S.A. z nowoczesnego, lokalnego centrum sterowania. Inwestycja w Ełku kosztowała 612 mln zł netto i została dofinansowana ze środków instrumentu „Łącząc Europę” (CEF).

Zmodernizowana stacja Ełk

To nie koniec pozytywnych zmian na kolei w regionie. Zmienia się prowadząca przez Krainę Wielkich Jezior Mazurskich linia kolejowa nr 38 Ełk – Giżycko – Korsze. Wykonawcy budują nowy tor, który zostanie zelektryfikowany. W budowie są nowe, wyższe perony, z których podróżni wygodniej wsiadą do pociągów. Zmiany widać już m.in. w Giżycku, Starych Juchach czy Kętrzynie. Na 100-kilometrowej trasie przebudowanych zostanie łącznie 14 stacji i przystanków. Będą też bezkolizyjne skrzyżowania w Giżycku, Wydminach i Sterławkach Wielkich. Zakończenie wszystkich prac na linii planowane jest

w 2026 r. W kwietniu br. podpisana została dodatkowa umowa na budowę pięciu podstacji trakcyjnych do zasilania powstającej sieci trakcyjnej, o wartości 233 mln zł netto (środek Krajowego Planu Odbudowy). Po zakończeniu wszystkich prac pociągi pasażerskie pojadą dwukrotnie szybciej, czyli 160 km/h zamiast 80 km/h. Skróci to czas podróży pociągiem z Olsztyna do Ełku przez Korsze i Giżycko o około 50 minut (przejazd poniżej 2 godzin). Pociągi towarowe będą mogły przyspieszyć do 120 km/h. **Kontynuowane są prace przy przebudowie stacji Ostróda.** W budowie są dwa perony oraz przejście podziemne, które połą-

czy je z budynkiem dworca oraz drugą stroną miasta. Na perony z przejścia będą prowadzić windy, będące wygodnym ułatwieniem w komunikacji na stacji. W ramach zadania wymieniane są tory, rozjazdy, sieć trakcyjna i urządzenia sterowania ruchem kolejowym, które zapewnią sprawne i bezpieczne prowadzenie ruchu pociągów w kierunku Ławy i Olsztyna. W budowie jest nowa nastawnia, wzmacniana jest również konstrukcja mostu nad rzeką Drwęcą. Wartość prac w Ostródzie wynosi 254 mln zł netto, a ich zakończenie jest planowane w 2026 r.

W ramach modernizacji stacji Olsztyn Główny zamontowano m.in. schody ruchome

Nowe wiadukty w Ełku

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Unia Europejska

20 GRUDNIA
Idą Święta...

Olsztyn
Koncert kolęd w wykonaniu studentów na kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie Sztuki Muzycznej Instytutu Muzyki na Wydziale Sztuki UWM w Olsztynie pod kierownictwem prof. Honoraty Cybuli oraz chóru Apasjonata pod kierownictwem Anny Bułakowskiej.
Godz. 10.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (sala konferencyjna), ul. 1 Maja 5.

20 GRUDNIA
Muzyka pod Gwiazdami – Świąteczny nastrój

Olsztyn
Do Świąt Bożego Narodzenia zostało niewiele czasu i nastroj, jaki panuje naokoło, jest coraz bardziej podniosły i radosny. W grudniowej Muzyce pod Gwiazdami wpasujemy się w ten nastrój i postaramy się, aby spokojne fragmenty muzyczne przeplatały się z wesołymi, pełnymi radości utworami.

Podczas godzinnego spotkania pojawi się muzyka najbardziej znanych twórców, jak Vangelis, Jarre, Kraftwerk, Tangerine Dream, Kitaro, Biliński, Pauszek, Rudź.
Pokaz uświetnią animacje wyświetlane na kopule z aparatury cyfrowego planetarium.
Godz. 18.00, Olsztyńskie Planetarium, sala projekcyjna, al. M.J. Piłsudskiego 38.

20 GRUDNIA
Beethoven w górach – opowieść muzyczna

Olsztyn
Alexandr Iradyan/Ludwig van Beethoven – Beethoven In the Mountains / Beethoven w górach / polska premiera
Alexandr Iradyan – dyrygent
Wawrzyniec Malinowski – narrator opowieści
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej.
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

20 GRUDNIA
Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych 14-letnich

Olsztyn
Kolejne Mistrzostwa Polski wplywaniu odbywające się w Olsztynie. W zawodach wystartuje około 600 zawodników z całej Polski.
Rywalizacja odbędzie się na dystansach od 50 do 1500 w konkurencjach indywidualnych oraz w sztafetach. Codziennie rano eliminacje, popołudniu finały z udziałem najlepszych zawodników.
Godz. 9.00, WCRS Aquasfera, Al. Piłsudskiego 69b.

21 GRUDNIA
Nordic Walking Zimą

Olsztyn
Zima to idealny czas na żwawy marsz z kijami! Forma marszu z kijami – Nordic Walking – przywędrowała do nas z Finlandii i rozgościła się już na dobre... a przede wszystkim dla dobrego zdrowia. Te spotkania będą

wspaniałą okazją, by poprawnie nauczyć się chodzić z kijami. Jak to wszystko zgrać? Jak trzymać kije? Jak daleko je stawiać?
Godz. 10.00, Plaża nad Jeziorem Ukiel.

20 GRUDNIA
Świąteczne Celne Rzuty

Olsztyn
Puttowa Liga UWM. Zapraszamy wszystkich – dzieci, młodzież, studentów, pracowników UWM oraz dorosłych do wspólnej zabawy! Przygotowaliśmy cztery różnorodne konkurencje, które sprawdzą Waszą precyzję, celność i umiejętności w niecodziennych sytuacjach.
Godz. 17.00, Pływalnia UWM, ul. Tuwima 9.

21 GRUDNIA
Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych 14-letnich

Olsztyn
Kolejne Mistrzostwa Polski wplywaniu odbywające się w Olsztynie.

W zawodach wystartuje około 600 zawodników z całej Polski.
Rywalizacja odbędzie się na dystansach od 50 do 1500 w konkurencjach indywidualnych oraz w sztafetach. Codziennie rano eliminacje, popołudniu finały z udziałem najlepszych zawodników.
Godz. 9.00, WCRS Aquasfera, Al. Piłsudskiego 69b.

21 GRUDNIA
Indykpol AZS Olsztyn – Ślepsk Małow Suwałki

Olsztyn
Zawodnicy prowadzeni przez Marcina Mierzejewskiego rozpoczynają rundę rewanżową rozgrywek PlusLigi. W pierwszym starciu przeciwko Ślepskowi Małow Suwałki, lepsi okazali się gospodarze tamtego spotkania, wygrywając 3:1. Obie ekipy są jednak zupełnie w różnych miejscach niż w połowie września. Czy akademicy z Kortowa zrewanżują się swoim rywalom?
Godz. 17.30, Hala Urania, al. Piłsudskiego 44.

OLSZTYŃSKIE KINA

Repertuar MULTIKINO
Piątek, 20 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 9:00, 10:15, 11:15, 13:00, 14:00, 15:00, 15:45, 16:45, 17:45, 18:30, 19:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 12:15, 20:30; KRAVEN ŁOWCA / dubbing: 19:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 21:15; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 20:15; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 9:35, 10:45, 11:45, 13:10, 14:10, 15:35, 16:35, 18:00, 19:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 10:30, 12:40, 14:50, 17:00; WICKED / familijny / napisy: 9:15, 18:45; WICKED / familijny / dubbing: 15:20; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 14:45, 17:30, 20:25; GLADIATOR II / napisy: 11:35, 19:10; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 9:45, 12:15, 14:45; DIABEŁ: 21:25; TREFLINKI RATUJĄ ŚWIĘTA / familijny / dubbing: 9:15; HERETIC / napisy: 9:00; KICIA KOCIA POD CHOINKĘ / familijny / dubbing: 10:00; SZTUKA PIĘKNEGO ŻYCIA / napisy: 17:15

Sobota, 21 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 9:30, 10:15,

11:15, 13:00, 14:00, 15:00, 15:45, 16:45, 17:45, 18:30, 19:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 12:15, 20:30; KRAVEN ŁOWCA / dubbing: 19:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 21:15; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 20:25; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 9:20, 10:45, 11:45, 13:10, 14:10, 15:35, 16:35, 18:00, 19:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 10:30, 12:40, 14:50, 17:00; WICKED / familijny / napisy: 18:45; WICKED / familijny / dubbing: 10:00; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 12:15, 16:00, 17:50, 20:35; GLADIATOR II / napisy: 19:10; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 9:45, 12:15, 14:45; SHERLOCK HOLMES: GRA CIENI / napisy: 15:00; DIABEŁ: 21:25; TREFLINKI RATUJĄ ŚWIĘTA / familijny / dubbing: 9:20, 10:50; KICIA KOCIA POD CHOINKĘ / familijny / dubbing: 10:00; SZTUKA PIĘKNEGO ŻYCIA / napisy: 17:15

Niedziela, 22 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 9:30, 10:15, 11:15, 12:15, 13:00, 14:00, 15:00, 15:45, 16:45, 17:45, 18:30, 19:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 12:15, 20:30; KRAVEN

ŁOWCA / dubbing: 19:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 21:15; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 20:20; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 9:20, 10:25, 11:45, 12:50, 14:10, 15:45, 16:35, 18:00, 19:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 9:30, 12:40, 14:50, 17:00; WICKED / familijny / napisy: 18:15; WICKED / familijny / dubbing: 11:40; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 13:15, 15:15, 19:25; GLADIATOR II / napisy: 10:05, 19:10; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 9:45, 12:15, 14:45; ANDRE RIEU. SREBRNO-ZŁOTY KONCERT GWIAZDKOWY / napisy: 16:00; DIABEŁ: 21:25; TREFLINKI RATUJĄ ŚWIĘTA / familijny / dubbing: 9:00; KICIA KOCIA POD CHOINKĘ / familijny / dubbing: 10:00; SZTUKA PIĘKNEGO ŻYCIA / napisy: 17:15

Repertuar HELIOS

Piątek, 20 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 12:00, 14:45, 15:45, 17:30, 18:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 13:00, 20:15, 21:15; SAINT-EXUPERY. ZANIM POWSTAŁ MAŁY KSIĄŻE / napisy: 18:45; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 12:10, 13:10, 14:30, 15:30,

17:00, 18:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 12:10, 14:30, 16:20; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 12:20, 18:15, 21:00; WICKED / familijny / dubbing: 15:00; WICKED / familijny / napisy: 19:00; GLADIATOR II / napisy: 14:30, 19:30; KRAVEN ŁOWCA / dubbing: 11:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 17:45, 20:20; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 13:30; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 16:00, 20:30; STREFA / napisy: 21:15

Sobota, 21 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 10:15, 12:00, 14:45, 15:45, 17:30, 18:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 13:00, 20:15, 21:15; SAINT-EXUPERY. ZANIM POWSTAŁ MAŁY KSIĄŻE / napisy: 18:45; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 10:00, 10:45, 12:10, 13:10, 14:30, 15:30, 17:00, 18:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 10:00, 11:15, 14:20, 16:30; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 12:20, 18:15, 21:00; WICKED / familijny / dubbing: 11:00, 15:00; WICKED / familijny / napisy: 19:00; GLADIATOR II /

napisy: 14:30, 19:30; KRAVEN ŁOWCA / dubbing: 11:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 17:45, 20:20; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 13:30; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 16:00, 20:30; STREFA / napisy: 21:15

Niedziela, 22 grudnia

MUFASA: KRÓL LEW / familijny / dubbing: 10:15, 12:00, 14:45, 15:45, 17:30, 18:30; MUFASA: KRÓL LEW / familijny / napisy: 13:00, 20:15, 21:15; SAINT-EXUPERY. ZANIM POWSTAŁ MAŁY KSIĄŻE / napisy: 18:45; VAIANA 2 / familijny / dubbing: 10:45, 12:10, 13:10, 14:30, 15:30, 17:00, 18:00; RENIFER NIKO I ZAGINIONE SANIE MIKOŁAJA / familijny / dubbing: 10:00, 11:15, 14:20, 16:30; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 12:20, 18:15, 21:00; WICKED / familijny / dubbing: 11:00, 15:00; WICKED / familijny / napisy: 19:00; GLADIATOR II / napisy: 14:30, 19:30; KRAVEN ŁOWCA / dubbing: 11:45; KRAVEN ŁOWCA / napisy: 17:45, 20:20; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 13:30; WŁADCA PIERŚCIENI: WOJNA ROHIRRIMÓW / napisy: 16:00, 20:30; STREFA / napisy: 21:15

Repertuar AWANGARDA
Piątek, 20 grudnia

SIMONA KOSSAK: prod. Polska : godz. 17:45; DZIKI DIAMENT: prod. Francja : godz. 17:45; MINGHUN: prod. Polska : godz. 18:00; PRAWDZIWY BÓL: prod. Polska, USA : godz. 19:30; BEATING HEARTS: prod. Francja : godz. 19:30; ZŁA NIE MA: prod. Japonia : godz. 19:45

Sobota, 21 grudnia

SIMONA KOSSAK: prod. Polska : godz. 17:45; SAINT-EXUPERY: ZANIM POWSTAŁ MAŁY KSIĄŻE: prod. Francja, Belgia : godz. 17:45; MINGHUN: prod. Polska : godz. 18:00; PRAWDZIWY BÓL: prod. Polska, USA; SUBSTANCJA: prod. USA, Francja; HERE. POZA CZASEM: prod. USA : godz. 19:45

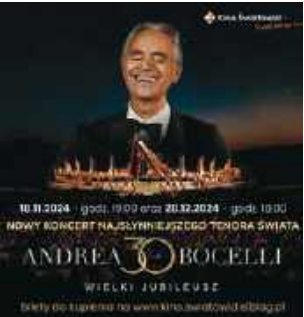
Niedziela, 22 grudnia

BULION I INNE NAMIĘTNOŚĆ: prod. Francja : godz. 15:30; SIMONA KOSSAK: prod. Polska : godz. 16:00; MINGHUN: prod. Polska : godz. 16:00; SAINT-EXUPERY: ZANIM POWSTAŁ MAŁY KSIĄŻE: prod. Francja, Belgia : godz. 17:45; SZTUKA PIĘKNEGO ŻYCIA: prod. Francja : 17:45; HERE. POZA CZASEM: prod. USA : godz. 17:45; KONKLAWIE: prod. USA, Wielka Brytania : godz. 19:45; ŚWIĘTA NOC: prod. Polska : godz. 19:45

22 GRUDNIA
Zimowe Mistrzostwa
Polski Juniorów
Młodszych 14-letnich

Olsztyn
Kolejne Mistrzostwa Polski w pływaniu odbywające się w Olsztynie. W zawodach wystartuje około 600 zawodników z całej Polski.
Rywalizacja odbędzie się na dystansach od 50 do 1500 w konkurencjach indywidualnych oraz w sztafetach. Codziennie rano eliminacje, popołudniu finały z udziałem najlepszych zawodników.
Godz. 9.00, WCRS Aquasfera, Al. Piłsudskiego 69b.

28 GRUDNIA
Andrea Bocelli.
Wielki jubileusz
30-lecia występów

Elbląg
Andrea Bocelli to bez wątpienia najsłynniejszy tenor świata. Jest ikoną popkultury w zakresie śpiewu operowego. Z brawurą łączy muzykę

klasyczną z rozrywkową. Jego nagrania sprzedają się w milionach egzemplarzy. Teraz ten charyzmatyczny śpiewak obchodzi jubileusz 30-lecia swojej pracy artystycznej. Z tej okazji przygotował wielki koncert, którego nagranie można obejrzeć w Kinie Światowid!
Godz. 18.00, Kino Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”.

28 GRUDNIA
Nordic Walking Zimą

Olsztyn
Zima to idealny czas na żwawy marsz z kijami! Forma marszu z kijami – Nordic Walking – przywędrowała do nas z Finlandii i rozgościła się już na dobre... a przede wszystkim dla dobrego zdrowia. Te spotkania będą wspaniałą okazją, by poprawnie nauczyć się chodzić z kijami. Jak to wszystko zgrać? Jak trzymać kije? Jak daleko je stawiać?
Godz. 10.00, Plaża nad Jeziorem Ukiel.

REKLAMA

KONSTAL
Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów

GARAŻE wzmocnione
AUTOMATYKA DO BRAM

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaże.pl

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

GARAŻ przy ul. Przemysłowej, 600-741-142

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

do wynajęcia

KAWALERKĘ 36m2 Jaroty, 606-42-69-12

PRACA

dam pracę

POMOCNIK spawacza, 503-130-692

GAZETA OLSZTYŃSKA

tel. **885 998 201**

mp-xpgo-7491b-M

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o odejściu

ś. † p.

dr. Władysława Marii Świeczkowskiego

darczyńcy, użytkownika, a przede wszystkim prawdziwego i ciepłego przyjaciela Archiwum Państwowego w Olsztynie, nieodżałowanego znawcy dziejów ochotniczych straży pożarnych, człowieka o ogromnym poczuciu humoru, skromnego i życzliwego.

Rodzinie i Najbliższym

słowa wsparcia, otuchy i pocieszenia przekazują Dyrektor i pracownicy Archiwum Państwowego w Olsztynie

Pani

Anecie Świeczkowskiej

Dyrektor Wydziału Gospodarowania Środowiskiem w Starostwie Powiatowym w Olsztynie, wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia po śmierci

Teścia

składa Andrzej Abako, Starosta Olsztyński, wraz z pracownikami Starostwa Powiatowego w Olsztynie

Pani Dyrektor

Anecie Świeczkowskiej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Teścia

składają pracownicy Wydziału Gospodarowania Środowiskiem Starostwa Powiatowego w Olsztynie

Droga Ewo

z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Twojego Męża

Przesyłamy najszczerze wyrazy współczucia

Tobie i Twojej rodzinie.

Współpracownicy z WBiZK UW w Olsztynie

Z głębokim smutkiem żegnamy

ś. † p.

dr inż. **Barbarę Pysereę**

emerytowanego, wieloletniego nauczyciela akademickiego Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie, wspaniałego dydaktyka i organizatora, wychowawcę wielu pokoleń młodzieży akademickiej.

Wyrazy szczerzego współczucia

Rodzinie oraz Bliskim

składają Dziekan, pracownicy i studenci Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie

AR KA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

USŁUGI
POGRZEBOWE

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p. **Bożeny Jankiewicz**

Rodzinie i Przyjaciołom Zmarłej

składamy głębokie wyrazy współczucia.

Koledzy i Koleżanki z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Olsztynie

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

Elżbiety Barczewskiej

Lekarz specjalista medycyny pracy oraz chorób wewnętrznych, zawsze oddana swoim pacjentom. Odeszła zdecydowanie za szybko, na zawsze pozostanie w naszej pamięci...

Rodzinie i Przyjaciołom Zmarłej

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Koleżanki i Koledzy z Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie

SUKCESÓW I MEDALI NIGDY DOŚĆ

Aleksandra Mirosław po sukcesie w Paryżu rozpoczęła przygotowania do sezonu, w tym do mistrzostw świata w Seulu.

- Uwielbiam wygrywać, to mnie motywuje - powiedziała mistrzyni olimpijska i rekordzistka świata w wspinaczce sportowej na czas.

- Jako jedyna z biało-czerwonych zdobyła pani złoty medal igrzysk w Paryżu.

Czy do tej pory emocje olimpijskie towarzyszą pani w codziennym życiu?

- Po zakończeniu igrzysk starałam się żyć Paryżem jak najdłużej. Lubię wracać myślami do tego miejsca, do tego dnia, gdy zdobyłam złoto, na nowo przeżywać emocje. Niedawna Gala Olimpijska, odsłonięcie podobizny w Galerii Mistrzów Centrum Olimpijskiego w Warszawie, a potem złotej plakiety w Muzeum Sportu i Turystyki było domknięciem tego wielkiego projektu „Paryż 2024”. Teraz idę dalej. Mam cele na przyszłość, skupiam się na mistrzostwach świata w Seulu, które są zaplanowane na wrzesień przyszłego roku.

- Osiągnęła już pani wszystko w swojej specjalności: złoto olimpijskie, wcześniej dwa razy mistrzostwo globu w 2018 i 2019 roku, regularnie poprawia rekordy świata. Wielu sportowców miało by kłopot z motywacją. A pani skąd ją czerpie?

- Po prostu uwielbiam wygrywać i to mnie motywuje. Mam jeszcze wiele marzeń sportowych, a tytułów, sukcesów, medali nigdy dość. Można przejść do historii jako multimedalista i to jest mój cel na najbliższe lata.

- I taka motywacja nie osłabnie do kolejnych igrzysk?

- Aż tak daleko w przyszłość, czyli do Los Angeles, nie wybiegam. Nie mam zielonego pojęcia, czy tam wystartuję. Nie mówię „nie”, nie powiem „tak”. Nie zastanawiałam się nad tym i na razie nawet nie chcę się zastanawiać.

- Czym jest dla pani mistrzostwo olimpijskie?

- Złoty medal w Paryżu fantastycznie domknął moją 10-letnią historię współpracy z Mateuszem, moim trenerem i mężem.

Przez dekadę przeżyliśmy bardzo wiele. Wspinaczka stała się sportem olimpijskim, co bardzo dużo zmieniło. Najpierw start w Tokio w trzech konkurencjach, składających się na kombinację, potem ich rozdzielenie. To jest kawałek naszej pięknej historii.

- W Tokio w debiucie olimpijskim zajęła pani czwarta lokatę. Czym były dla pani doświadczenia z Japonii?

- Śmieję się, że japońskie igrzyska były wersją demonstracyjną, nie tylko dla wspinaczki sportowej, ale także dla mnie. Tokio to igrzyska w czasie Covidu, więc doświadczyłam procedur związanych z podróżą oraz wszystkich innych formalności. Jednocześnie mogłam zobaczyć, jak wygląda wioska, poczuć olimpijską atmosferę, choć bez publiczności to było zupełnie coś innego i dopiero w Paryżu naprawdę było kibiców czuć i słyszeć. Fantastycznie, że tak wielu fanów z Polski zgromadziło się w arenie Le Bourget. To prawda, że „wyłączam się” podczas zawodów i nic nie słyszę, ale w czasie dekoracji odczuwałam obecność Polaków, ich emocje.

- Do projektu „Paryż 2024” przygotowywała się pani przez wiele miesięcy w cieniu, nawet pewnej izolacji, bez fleszy fotoreporterów czy kamer i mikrofonów dziennikarzy...

- Bo jestem typem zawodnika, który woli bronić się czynami niż słowami. Igrzyska w Paryżu to był skrupulatnie przemyślany plan, poprzedzony istotnymi decyzjami trenera i moimi. Konsultowałam się z moją psycholog Darią Abramowicz i menedżerem Janem Peńsko. To oni działali, a ja - choć byłam w centrum tego wszystkiego - mogłam się skupić wyłącznie na starcie. Mogłam mieć kompletny spokój, a właśnie tego najbardziej potrzebowałam w stolicy Francji.

Zanim Aleksandra Mirosław (z lewej) stanęła na olimpijskim podium, najpierw musiała pokonać m.in. Anię Holder z RPA

Tuż przed igrzyskami i w momencie wejścia do wioski olimpijskiej wszystko było już ułożone, zaprogramowane i mogłam nie rozmawiać o zawodach. Nie musiałam niczego deklarować. Wszyscy wiedzieli po co przyjechałam na igrzyska. Na to złoto z Paryża pracowałam przez całą karierę, ale od powrotu z Tokio ten cel zaczął się ukonkretniać. Ostatni rok przed igrzyskami to był trudny czas, ale wszystko, co się wtedy wydarzyło, było potrzebne.

- Droga do złota, jak pani wspominała, nie była ustana różami. W mistrzostwach świata w 2023 roku zdobyła pani brąz, co nie dawało kwalifikacji olimpijskiej. Potrzebny był kolejny start w Rzymie. Musiała się pani odciąć od tego, co już było, wyciszyć, żeby ponownie triumfować?

- Jestem ekstrawertyczką, ale bardzo cenię sobie spokój. Jestem też osobą, o czym dowiedziałam się tak naprawdę w ostatnim roku, która ma bardzo wysoko rozwiniętą cechę lęku. Od wspomnianych mistrzostw świata w Bernie zmagalam się ze stanami lękowymi. Przez ten rok naprawdę dużo się działo i dużo pracy zostało włożone, szczególnie mentalnej, bym w Paryżu mogła walczyć o złoto. Gdyby nie zawody w Bernie, po których bardzo dużo dowiedziałam się o sobie, to myślę, że

triumfu w Paryżu mogłoby nie być. To wszystko musiało się zadziać, było po coś...

- Czy poprawiane dwukrotnie w eliminacjach olimpijskich rekordy świata pomogły pani w końcowym zwycięstwie? To było na dwa dni przed walką o medale...

- O rekordach nie myślałam ani w eliminacjach, ani w finale. Miałam po prostu wygrywać. Dzień eliminacji został zamknięty po wyjściu z areny. Chciałam skupić się jak najszybciej na regeneracji, by na finały wrócić pełną energią, ze świeżą głową. Te dwa biegi bardzo dużo mnie kosztowały psychicznie i fizycznie.

- Jak zmieniło się pani podejście do rywalizacji po roku przepracowanym mentalnie pod okiem fachowca?

- W finałowej rywalizacji w Paryżu każdy zakończony bieg traktowałam jak przeszłość. Wyłączając przycisk na górze ścianki zamykałam rozdział. Nie myślałam o tym, co jest za mną i co przede mną, co zrobię jak zdobędę złoto. W każdym biegu żyłam tylko daną chwilą. I to była ta ogromna praca mentalna, która została wykonana.

- Czy zatem pani przemiana psychologiczna i budowana na nowo forma fizyczna oznacza, że może pani przebiec ściankę poniżej sześciu sekund, skoro na igrzyskach uzyskała pani 6,06?

- Rekordy to wypadkowa świetnego przygotowania fizycznego i psychicznego. Wychodząc do biegu nigdy nie skupiam się na pobiciu rekordu. Itak już pozostanie.

- Czy skala zainteresowania pani wyczynem oraz popularność po sukcesie olimpijskim zaskoczyły panią?

- Sądzę, że niewielu zawodników myśli o tym, co będzie, gdy osiągnie życiowy sukces, jakim jest mistrzostwo olimpijskie, bo skupia się na tych małych krokach, by dojść do celu. Oczywiście, moje życie zmieniło się po 7 sierpnia, ale staram pozostać się tą samą Olą, która była przed igrzyskami. Popularność jest na pewno większa niż była, więc musiałam nauczyć się na nowo funkcjonowania w przestrzeni publicznej.

- A może pani anonimowo zrobić zakupy anonimowo lub iść na spacer?

- No nie, aż tak to nie. Ludzie mnie poznają, proszą o wspólne zdjęcie, autograf. Ale to jest miłe. Gdy ktoś podchodzi i gratuluje, mówi, że oglądał mój start, że się wzruszył, to jest to niesamowicie przyjemne. W takich momentach zdaję sobie sprawę, jak wiele serc Polaków zostało poruszonych tym startem. I to jest fantastyczne.

- Było jednak coś co panią kompletnie zaskoczyło skalą popularności?

- Tak, jednym z takich fantastycznych przeżyć był... mecz żużlowy w Lublinie, na którym zostałam przywitana przez kibiców. Cały stadion skandował moje imię i to było bardzo wzruszające. Tym bardziej że jestem fanką lubelskiej drużyny.

- A jak zapamięta pani igrzyska w Paryżu?

- Nie śledziłam ich na bieżąco, choć byłam w środku. Nie wiedziałam, co się dzieje w Paryżu, aż do dnia finału wspinaczki. Dopiero po starcie mogłam trochę

poczuć atmosferę, choć wtedy igrzyska się już powoli kończyły i zbyt wiele się nie działo. Byłam na meczu siatkarzy. Super sprawa, bo bardzo im kibicuję. Zresztą w Rzymie, po wygranych kwalifikacjach kontynentalnych, także byłam na meczu chłopaków o mistrzostwo Europy. Nasze sukcesy jakoś się „parują”. Od siatkarzy bije ogromny profesjonalizm, który podziwiam i szanuję. To jest fantastyczna drużyna.

- Czy jako osoba zorganizowana i „zaplanowana” w każdym detalu ma już pani pomysł na to, co zrobić z nagrodami za złoto - z diamentem, obrazem, voucherem na podróż czy pieniędzmi?

- Planu na zagospodarowanie nagród olimpijskich jeszcze nie mam. Żartowałam z mężem, że całe nasze planowanie skończyło się 7 sierpnia i teraz adoptujemy się do nowej sytuacji. Nawet nie wiem, kiedy nastąpi „podróż marzeń” z otrzymanym voucherem. Na pewno będzie miało to miejsce po mistrzostwach świata w Seulu... Jednego wyboru jednak już dokonałam - mieszkania w „Miasteczku Mistrzów” na warszawskim Ursynowie (natomiast nagrody finansowej PKOl jeszcze medalistom olimpijskim - wbrew zapewnieniom - nie wypłacił - red.).

- A jaki prezent za zdobycie złota olimpijskiego otrzymała pani o męża trenera?

- Żadnego. Wiem, że mam jego miłość na całe życie i to jest najważniejsze. Tak naprawdę największym prezentem było dla mnie to, że czas olimpijski mogliśmy spędzić razem, dzielić się emocjami w trakcie i po zakończeniu zawodów, przeżywać to wszystko na swój sposób. Widzieć w swoich oczach radość, szczęście, satysfakcję z tego, że osiągnęliśmy razem wyznaczony cel.

SPRINTEM

Minister sportu i turystyki Sławomir Nitras na konferencji prasowej w Warszawie powiedział, że obecnie nie widzi możliwości finansowania Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl) ze środków budżetu państwa. - Z dniem dzisiejszym zaprzestajemy finansowania PKOl - ogłosił Nitras i zapowiedział, że możliwość przywrócenia tego finansowania z pieniędzy budżetowych pojawi się, gdy „w centrum zainteresowania PKOl będą sportowcy, a nie działacze i politycy PiS-u”. Szef resortu zwrócił uwagę, że polscy medaliści olimpijscy z Paryża do dziś nie otrzymali obiecanych przez PKOl nagród finansowych, a Piesiewicz wymusza na nich podpisanie umów, które wydłużają termin wypłacenia tych nagród do połowy przyszłego roku.

Wcześniej szef PKOl zapowiedział, że nagrody finansowe będą wypłacane sukcesywnie, a ostatnia transza trafi do zawodników do końca lutego. Gala olimpijska, na której wręczono im nagrody rzeczowe, odbyła się w połowie listopada, a pierwotnie była planowana na koniec sierpnia. Na tej samej konferencji wiceminister sportu Ireneusz Raś powiedział, że „dymisja Piesiewicza jest w interesie polskiego sportu”, a „każdy dzień z nim to dzień stracony”.

Carlo Ancelotti przeszedł do historii piłki nożnej i Realu Madryt po tym, jak prowadzony przez niego zespół wygrał w Katarze Puchar Interkontynentalny FIFA, pokonując meksykański CF Pachuca 3:0. To 15. pucharowe trofeum Włocha z Realem, co oznacza,

że wyprzedził legendę - Miguela Munoza. Ancelotti ma na koncie trzy zwycięstwa w Superpucharze Europy (2014, 2022 i 2024), trzy razy wygrał Ligę Mistrzów (2014, 2022 i 2024), dwa mistrzostwa Hiszpanii, dwa puchary krajowe (Puchar Króla, 2014 i 2023) oraz dwa Superpuchary Hiszpanii (2022 i 2024); ponadto dwa razy sięgał z Realem po Klubowe Mistrzostwo Świata (2014 i 2022). 15. trofeum jest Puchar Interkontynentalny wywalczony w katarskim Lusajl. Do tej pory poprowadził 316 meczów „Królewskich” (w latach 2013-15 i od 2021 do teraz), których bilans to 224 zwycięstwa, 47 remisów i 44 porażki. Miguel Munoz był pierwszym trenerem „Królewskich” w latach 1960-74 i zdobył 14

trofeów. Bilans 605 spotkań to: 357 wygranych, 128 remisów i 120 porażek.

Najbardziej utytułowani trenerzy Realu:

1. Carlo Ancelotti (czerwiec 2013-maj 2015 oraz od czerwca 2021) - 15
2. Miguel Munoz (kwiecień 1960-styczeń 1974) - 14
3. Zinedine Zidane (styczeń 2016-maj 2018, marzec 2019-maj 2021) - 11
4. Luis Molowny (1974, wrzesień 1977-czerwiec 1979, marzec-maj 1982, kwiecień 1986-kwiecień 1986) - 8
5. Vicente del Bosque (marzec-maj 1994, listopad 1999-czerwiec 2003) - 7

Ange Postecoglou, trener Tottenhamu Hotspur, stwierdził, że praca menedżera w angielskiej ekstraklasie

piłkarskiej jest trudniejsza niż ta w roli premiera. Australijski menedżer Tottenhamu w ten sposób skomentował liczne roszady trenerskie, które mają miejsce w tym sezonie Premier League. - Ile razy premier musi przeprowadzać wybory? Ja mam je w każdy weekend. W każdy weekend odbywają się wybory, w których decyduje się, czy zostajemy na stanowisku, czy jesteśmy z niego zwalniani. Ta praca jest najcięższa w każdym aspekcie życia - powiedział Postecoglou. Według niego krótki czas pracy i niepewność pozycji trenerów w Premier League, uzależnionej od wyników, „oznacza, że niewiele osób wychodzi z niej bez szwanku”. „Straciliśmy jakąkolwiek formę szacunku w społeczeństwie, w którym ludzie jeszcze mają pracę już widzą nazwi-

ska tych, którzy ich zastąpią. Tak szybko wyrzucamy ludzi do śmieci i szybko idziemy dalej, nie myśląc o niczym i nie przejmując się niczym. Mówią mi, że menedżerów zawsze zwalniano. Myślę jednak, że dzisiaj sprawa sięga dalej i zapominamy, że chodzi o człowieka. Postecoglou w niedzielę cieszył się z wysokiego zwycięstwa 5:0 nad ostatnim w tabeli Southampton, jednak porażka kosztowała posadę trenera pokonanej ekipy Russella Martina. Został zwolniony kilka godzin po tym, jak pracę stracił menedżer Wolverhampton Wanderers Gary O'Neil. W sumie w tym sezonie czterech już trenerów, bo wcześniej pracę stracili Steve Cooper z Leicester City i Holender Erik ten Hag z Manchesteru United.

Na igrzyskach olimpijskich ostatnio parokrotnie zdarzało się, że to kobiety zdobywały dla Polski większość medali, zawstydzając mężczyzn. Nie inaczej było na ostatnich IO w Paryżu, gdzie jedyne złoto dla Białe-Czerwonych zdobyła Aleksandra Mirosław. Tylko jeden - ta najwspanialsza melodia na świecie - za to dzięki reprezentantce Polski, a nie reprezentantowi. W ślady naszych olimpijek poszły piłkarki, które zawstydziły piłkarzy. Ci ostatni dostarczali nam w tym roku, poza wygranym barażem z Walią o udział w Euro 2024, głównie zgryzot w postaci odpadnięcia z grupy na mistrzostwach Europy już po dwóch meczach czy nieszczęsnego spadku w Lidze Narodów po bramce straconej ze Szkocją w ostatnich sekundach spotkania na Stadionie Narodowym. Oczywiście jeśli chodzi o piłkarstwo klubowe, to nasi

SŁABA MOCNA PŁEĆ I „CUKIER KRZEPI”

panowie wiodą prym nad paniami (jeszcze!), ale Ewa Pajor z FC Barcelona, strzelając gole w Lidze Mistrzów, zawstydza samego Roberta Lewandowskiego. Może to zresztą takie signum temporis (znak czasu), które pokazuje, że tzw. słaba płęć już dawno przestała być słaba. Słabe natomiast jest to, co dzieje się wokół środowiska piłkarskich arbitrow. Jako Polak jestem dumny, że mój rodak sędziował finały mistrzostw świata w Katarze 2022 czy finał Ligi Mistrzów. To wspaniałe i krzepiące, bo jak widać, nie tylko „cukier krzepi” (tym hasłem dziennikarz i pisarz Melchior Wańkowicz wygrał przed II wojną światową ogólnopolski konkurs na slogan zachęcający do kupowania cukru). Tak, z całą pewnością Szymon Marciniak i jego dominacja podczas finałów największych turniejów futbolowych w Europie i na świecie też krzepi! Jednak czy to powód do tego, aby być traktowanym - w wymiarze finansowym - lepiej niż inni biegający po boiskach Ekstraklasy sędziowie? Niekoniecznie. Najlepsi piłkarscy arbitrzy Starego Kontynentu

i globu gwizdzą na boiskach swoich krajów za takie same pieniądze jak ich koledzy, którzy nie sędziują najważniejszych meczów na szczeblu

międzynarodowym. Owi, też bardzo dobrzy, sędziowie, choć jednak ustępujący tym najlepszym i mniej rozpoznawani, nie mają megadocho-

dów z tytułu reklam, choćby golarek. A poza tym jakoś tak smutno się zrobiło bez meczów Ekstraklasy. I jednak szkoda,

że trzeba na nie czekać aż do lutego. Pozostało nam kibicować naszym klubom w europejskich pucharach...

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

Handlowe

Niedziele

22 grudnia

w godz. 9⁰⁰ - 15⁰⁰

* Wycięty z gazety kupon rabatowy ważny tylko w niedzielę 22.12.2024 r.

Z tym ogłoszeniem kupisz

BEZ MARŻY!*

NAJWIĘKSZA HURTOWNIA ODZIEŻY W OLSZTYNIE

ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*

Oferta ważna do 4 stycznia 2025 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00

• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

LICZY SIĘ TYLKO ZWYCIĘSTWO

SITKÓWKA\\\\ Przed Indykpołem AZS kolejny mecz z gatunku tych, których nie można przegrać - w sobotę do Olsztyna przejdzie Ślepsk Małow Suwałki, jeden z rywali w walce o miejsce w czołowej ósemce, który do tej pory zdobył dwa punkty więcej.

Gdyby w Belchatowie olsztynianie wygrali 3:1, na co była duża szansa, wtedy dzisiaj Skra, Indykpol AZS i Ślepsk miałyby po 23 punkty. Niestety, Indykpol AZS w meczu ze Skrą nie potrafił „postawić kropki nad i”, w efekcie do zajmującej ósme miejsce drużyny z Belchatowa traci cztery oczka, a dwa do Ślepska.

Sprawa jest zatem prosta - jeśli w sobotę olsztynianie zdobędą pełną pulę, wyprzedzą siatkarzy z Suwałk. A co ze stratą do belchatowian? Cóż, wszystko w rękach Stilonu, który wczoraj podjął Skrę (mecz zakończył się po oddaniu gazety do druku).

Jeśli w sobotę Indykpol AZS wzbogaci się o trzy punkty, wtedy jego kolejną mocną stroną może być... terminarz, bo w czterech następnych meczach za-

gra tylko z jednym mocnym rywalem (ZAKSA), natomiast w najgorszej sytuacji wydaje się być Skra, bo podejmie LUK oraz pojedzie do Gdańska i Suwałk.

Oto najbliższe mecze tych trzech ekip, 17. kolejka: Stilon - Skra, Indykpol AZS - Ślepsk; **18. kolejka:** ZAKSA - Indykpol AZS, Ślepsk - Stilon, Trefl - Skra; **19. kolejka:** Skra - LUK, Trefl - Ślepsk, Indykpol AZS - Będzin; **20. kolejka:** Stal - Indykpol AZS, Ślepsk - Skra.

A wracając jeszcze do najbliższej kolejki, to ciekawie powinno być w Częstochowie, gdzie gospodarze (6. miejsce) podejmą ZAKSĘ (5.). Kibice już ostrzą sobie zęby do pojedynków atakujących, czyli Patrika Indry i Bartosza Kurka. Nudy zapewne nie będzie też w Rzeszowie, gdzie zagra mistrz Polski. Jastrzębianie ostatnio sensacyjnie

Fot. Indykpolazs.pl

W Belchatowie olsztynianie mogli powalczyć o pełną pulę, niestety, skończyło się tylko na jednym punkcie

we własnej hali przegrali z Barkomem, więc teraz będą chcieli się odkuć, co może być o tyle łatwe, że w Resovii na pewno nie zagrają Bartosz Bednorz

i Paweł Zatorski, a występ Stephena Boyera jest pod dużym znakiem zapytania.

• **17. kolejka, piątek:** Steam Hemarpol Norwid Częstochowa - ZAKSA Kędzierzyn-

-Koźle (20.30); **sobota:** Asseco Resovia Rzeszów - Jastrzębski Węgiel (14.45), Indykpol AZS Olsztyn - Ślepsk Małow Suwałki (17.30), Barkom Każany Lwów - Aluron CMC Warta Zawier-

cie (20.30); **niedziela:** Trefl Gdańsk - Bogdanka LUK Lublin (14.45), PGE Projekt Warszawa - Nowak-Mosty MKS Będzin (17.30), PSG Stal Nysa - GKS Katowice (20.30); po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz Cuprum Stilon Gorzów - PGE GiEK Skra Bełchatów.

ARTUR DRYHNYCZ

PO 16 KOLEJKACH

1. Jastrzębski	41	44:17
2. Projekt	38	44:18
3. Warta	36	40:19
4. LUK	32	37:23
5. ZAKSA	31	35:27
6. Norwid	29	37:31
7. Resovia	28	37:32
8. Skra	25	32:31

9. Ślepsk	23	34:35
10. Indykpol AZS	21	28:32
11. Trefl	20	31:38
12. Stilon	19	26:37
13. Stal	12	21:41

14. Będzin	12	20:40
15. Barkom	11	23:40
16. Katowice	6	17:45

DWIE STRONY SIATKI

>>> Projekt Warszawa, Aluron CMC Warta Zawiercie oraz Jastrzębski Węgiel odniosły zwycięstwa w 4. kolejce Ligi Mistrzów. Polskie zespoły pozostają niepokonane, są liderami swoich grup i mają już pewny awans do kolejnej rundy rozgrywek.

Projekt i Warta całkowicie zdominowały swoich rywali, natomiast niespodziane problemy miał Jastrzębski Węgiel. Podopieczni trenera Marcelo Mendezu byli blisko utraty punktu na własnym terenie w starciu z francuskim Chaumont VB 52, jednak ostatecznie udało im się zakończyć mecz w czterech setach.

Wszystkie polskie ekipy są na jak najlepszej drodze do zakończenia fazy grupowej jako liderzy grup, co jest premiiowane bezpośrednią przepustką do ćwierćfinału. Jeżeli natomiast powinno im się noga i zajmą w swoich

grupach drugą pozycję, wtedy o awans do ćwierćfinału zagrają w barażu.

Stawkę ekip walczących w fazie pucharowej uzupełni najlepsza drużyna spośród trzecich miejsc w pięciu grupach.

Piąta kolejka fazy grupowej zostanie rozegrana od 14 do 16 stycznia.

• **Wyniki 4. kolejki LM, grupa A:** PGE Projekt Warszawa - ACH Volley Lublana 3:0 (25:23, 25:13, 25:17), Berlin Recycling Volleys - Greenyard Maaseik 3:1 (25:12, 21:25, 25:22, 25:19); **grupa C:** Aluron CMC Warta Zawiercie - Knack Roeselare 3:0 (25:20, 25:19, 25:18), Allianz Milano - Hypo Tirol Innsbruck 3:0 (25:19, 32:30, 26:24); **grupa E:** SVG Luneburg - Lewski Sofia 3:0 (25:22, 28:26, 25:22), Jastrzębski Węgiel - Chaumont VB 52 3:1 (25:20, 24:26, 25:23, 32:30).

GRUPA A

1. Projekt	12	12:1
2. Berlin	9	9:5
3. Maaseik	2	4:11
4. Lublana	1	4:12

GRUPA C

1. Warta	11	12:2
2. Milano	9	11:6
3. Roeselare	3	5:11
4. Innsbruck	1	3:12

GRUPA E

1. Jastrzębski	12	12:2
2. Luneburg	8	10:6
3. Lewski	2	4:11
4. Chaumont	2	5:12

>>> W Pucharze CEV i Pucharze Challenge zakończyły się zmagania 1/8 finałów.

• **Lvi Praga Asseco - Asseco Resovia Rzeszów 0:3 (24:26, 18:25, 19:25)**

W kolejnej rundzie Pucharu CEV (play-off) Resovia zagra z cypryjskim Pafiakos Pafos,

a Bogdanka LUK Lublin poleci na wybrzeże Maroka, żeby zmierzyć się w ćwierćfinale z hiszpańską Melillą. Pafiakos jest liderem ligi cypryjskiej, w której póki co przegrał tylko jedno spotkanie. Wciąż jednak jest to liga na Cyprze, czyli jednak peryferie poważnej siatkówki. Dość powiedzieć, że najbardziej znanym zawodnikiem Pafiakos jest Bułgar Bojan Jordanow, który ma za sobą występy w najlepszych greckich zespołach. Atakujący ma już jednak 41 lat, a więc bliżej mu do emerytury niż rozkwitu kariery.

W Pucharze Challenge wydaje się, że największą przeszkodę w drodze do finału LUK Bogdanka Lublin ma już za sobą.

• **Tourcoing Kille Metropole - Bogdanka LUK Lublin 1:3 (16:25, 25:22, 21:25, 19:25)**

Teraz lublinian czeka wycieczka w cieplejsze kraje, bowiem

do Melilli. To hiszpański klub z autonomicznego miasta hiszpańskiego, położonego na wschodnim wybrzeżu Maroka. Można więc powiedzieć, że LUK czeka egzotyczna wyprawa zarówno siatkarska, jak i turystyczna. Melilla to czwarta drużyna poprzedniego sezonu w Hiszpanii, a w obecnych rozgrywkach zajmuje piątą lokatę.

>>> 30-letni atakujący Bartosz Filipiak pozostanie do 2026 roku w Ślepsku Małow. Filipiak trafił do Suwałk w 2022 roku. Wcześniej grał w Victorii Wałbrzych, Łuczniczce Bydgoszcz, Treflu Gdańsk, PGE Skrze Bełchatów i LUK Lublin. Sezon 2025/26 będzie czwartym, który spędzi w Suwałkach.

>>> Trener Krzysztof Stelmach jest poważnym kandydatem do objęcia w przyszłym sezonie Skry Bełchatów.

>>> W sobotnim meczu 13. kolejki II ligi mężczyzn (g. 18, hala

w Kortowie) AZS UWM Olsztyn podejmie ProNutiva SKK Belsk Duży. Faworytem są gospodarze, którzy z 15 punktami zajmują 8. miejsce - rywal z 11 oczkami są na 10. pozycji.

>>> W 11. kolejce II ligi kobiet Chemik SMS Olsztyn w sobotę zagra na wyjeździe ze Skarpą Toruń. Olsztynianki w tabeli są ósme (7 pkt), natomiast torunianki ostatnie, czyli dziesiąte (4).

>>> **Wyniki III ligi mężczyzn:** AZS UWM Olsztyn - Biskupiec Volley 3:1 (25:19, 22:25, 25:18, 25:21), AZS UWM Olsztyn II - SMS Działdowo 2:3 (23:25, 20:25, 25:21, 25:13, 15:17). **DRYH**

III LIGA

1. AZS UWM	6*	14	16:7
2. Gietrzwałd	5	11	13:7
3. Działdowo	4	10	12:5
4. Cresovia	3	6	8:5
5. AZS UWM II	6	6	10:16
6. Kozłowo	3	1	3:9
7. Biskupiec	5	0	2:15

* liczba rozegranych meczów

51 KANDYDATÓW DO TYTUŁU

W tym roku o tytuł Sportowca bez Barrier rywalizuje 51 kandydatów. Głosowanie zakończy się 10 lutego, a 1 marca na Balu Sportowca ogłosimy zwycięzcę.

Sportowcy niepełnosprawni od wielu lat są doceniani przez naszych czytelników, no i nie inaczej jest tym razem. Tradycyjnie lista kandydatów jest otwarta, więc czekamy na Wasze propozycje, które można przysłać na sport@gazetaolsztynska.pl
Sms-y wysyłamy na numer 73601 (3,69 zł brutto), w treść wpisując jedynie kod (są zaznaczone na czerwono).

KANDYDACI

Eugeniusz Barszczewski (strzelectwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.1**

Dariusz Cegielka (siatkówka plażowa, Atak Elbląg) **go.sbb.2**

Marcin Chojnowski (szachy, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.3**

Piotr Cichocki (żeglarstwo, AKS OSW Olsztyn) **go.sbb.4**

Michał Czajka (łyżwanie, Andr-sik Giżycko) **go.sbb.5**

Jarosław Czapski (strzelectwo, Morena Iława) **go.sbb.6**

Tomasz Ćwikła (kręgle, Morena Iława) **go.sbb.7**

Sylvia Drozdowska (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.8**

Ewa Duda (łyżwanie, Jezioranki Jeziorany) **go.sbb.9**

Cezary Dybiński (bowling, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.10**

Filip Fred (strzelectwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.11**

Andrzej Gorzka (strzelectwo, Morena Iława) **go.sbb.12**

Miroslaw Kopiec (szachy, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.13**

Piotr Kołodziejczuk (kolarstwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.14**

Mieczysław Kontrymowicz (kręgle, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.15**

Miroslaw Kostka (łyżwanie, Oni w Ataku Elbląg) **go.sbb.16**

Szymon Koziębrowski (łyżwanie, Odważni Olsztyn) **go.sbb.17**

Cezary Król (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.18**

Marcin Liszcz (judo, Atak Elbląg) **go.sbb.19**

Joanna Malcer (szachy, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.20**

Otylia Marczuk (kolarstwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.21**

Witold Misztela (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.22**

Kamil Najdrowski (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.23**

Krzysztof Obuchowicz (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.24**

Danuta Odulińska (bowling, Morena Iława) **go.sbb.25**

Waldemar Orłowski (brydż, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.26**

Katarzyna Orzechowska (strzelectwo pneumatyczne/ kolarstwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.27**

Dawid Ostasz (koszykówka na wózkach, Pirat Olsztyn) **go.sbb.28**

Piotr Ożadowicz (bowling, Rekord Elbląg) **go.sbb.29**

Jolanta Pazurkiewicz (bowling, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.30**

Agnieszka Pokojka (strzelectwo, Morena Iława) **go.sbb.31**

Rafał Rocki (lekka atletyka, Atak Elbląg) **go.sbb.32**

Bogusław Rutkowski (strzelectwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.33**

Anna Rybicka (judo, Atak Elbląg) **go.sbb.34**

Zofia Sarnacka (bowling, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.35**

Renata Socha (bowling, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.36**

Teresa Stach (nordic walking, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.37**

Stanisław Stopierzyński (kręgle/bowling, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.38**

Tomasz Stopierzyński (brydż, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.39**

Ryszard Suder (szachy, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.40**

Andrzej Szczakowski (szachy, Elcross Elbląg) **go.sbb.41**

Regina Szczypiorska (kręgle, Morena Iława) **go.sbb.42**

Konrad Szumski (judo, Atak Elbląg) **go.sbb.43**

Rafał Topolski (judo, Atak Elbląg) **go.sbb.44**

Artur Wąsowicz (siatkówka plażowa, Atak Elbląg) **go.sbb.45**

Adrianna Wieczorek (strzelectwo, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.46**

Rafał Wojtowicz (siatkówka plażowa, Atak Elbląg) **go.sbb.47**

Katarzyna Zubowicz (kolarstwo na wózkach, Smok Orneta) **go.sbb.48**

Klaudia Maria Żelazowska (strzelectwo, Morena Iława) **go.sbb.49**

Tadeusz Żółtek (szachy, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.50**

Adam Żukowski (brydż, OKS WiM Olsztyn) **go.sbb.51**

Na koniec kilka słów o przebiegu głosowania w trzech innych kategoriach sms-owych:

>>> NAJPOPULARNIEJSZY SPORTOWIEC ROKU: 1. **Paweł Pszczółkowski** (biegi, Pszczółkowski Team) **go.nsr.66**; 2. **Jakub Hawryluk** (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn) **go.nsr.18**; 3. **Karol Prawdź** (sporty siłowe, KPP Gołdap) **go.nsr.45**; 4-5. **Maciej Kowalewicz** (strzelectwo sportowe, Gwardia Olsztyn) **go.nsr.33**, **Natalia Kuczweska** (boks, Mazur Ełk) **go.nsr.34**

>>> BIEGACZ ROKU: 1. **Roman Chodara** (Runners Team Kętrzyn) **go.br.12**; 2. **Andrzej Kowalczyk** (Pszczółkowski Team, Olsztyn) **go.br.34**; 3. **Janusz Kosowski** (AKM Olsztyn) **go.br.31**; 4. **Teresa Stolarczyk** (Są Wolniejsi, Olsztyn) **go.br.64**; 5. **Aleksandra Adamczyk** (Pszczółkowski Team, Wrzesina) **go.br.1**

>>> SPORTOWY TALENT ROKU: 1. **Alan Łapiński** (piłka ręczna, Czarni Olecko) **go.str.32**; 2. **Kacper Barszczewski** (piłka ręczna, Czarni Olecko) **go.str.2**; 3. **Piotr Osiecki** (piłka ręczna, Czarni Olecko) **go.str.39**

>>> Wszystkie listy kandydatów są na stronie gazetaolsztynska.pl.

PROMOCJA

PARTNER STRATEGICZNY

citi citi handlowy

PARTNERZY

#poprawsobienastrój

PATRONI HONOROWI

PATRONI MEDIALNI

64. PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Partner strategiczny

citi citi handlowy

GŁOSUJĘ NA:

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....
6.....
7.....
8.....
9.....
10.....

Pełna lista kandydatów dostępna na <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>. Kupon należy dostarczyć do 10 lutego 2025 r. na adres: **Galindia Sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem „Plebiscyt”.**

Imię i nazwisko

Adres

Tel. Email:

Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję regulamin plebiscytu, który jest dostępny w siedzibie spółki i na stronie internetowej <https://gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt>. Administratorem danych osobowych podanych na kuponie jest Galindia Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie przy ul. Trackiej 5. Podane dane będą przetwarzane wyłącznie w celu przeprowadzenia plebiscytu. Uczestnikom przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, lecz niezbędne do przeprowadzenia plebiscytu.

Data i podpis

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych realizowanych przez Galindia Sp. z o.o.

☐ Wyrażam dobrowolną zgodę na otrzymywanie od Galindia Sp. z o.o. informacji handlowych drogą elektroniczną na podany adres poczty e-mail i numer telefonu.

Wyrażenie powyższych zgód jest dobrowolne.

Data

Podpis

64.

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

PODZIĘKUJMY SPORTOWCOM Z REGIONU!

Wyberzmy najpopularniejszych sportowców 2024 roku!

- ◆ Weź udział w 64. Plebiscycie Sportowym.
- ◆ Głosowanie trwa do 10 lutego 2025 roku.
- ◆ Wyślij kupon, który znajdziesz w gazecie na adres redakcji **Galindia Sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem „Plebiscyt”** lub **wyślij SMS pod nr 73601** z głosem na Twojego ulubionego sportowca.
- ◆ Nazwiska sportowców oraz przypisane im kody dostępne na stronie internetowej **www.gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt**.
- ◆ Regulamin Plebiscytu dostępny na stronie **www.gazetaolsztynska.pl/regulaminy**.

www.gazetaolsztynska.pl

[FB Gazeta Olsztyńska](https://www.facebook.com/GazetaOlsztynska)

[Plebiscyt Sportowy](https://www.plebiscyt.sportowy.pl)

Partner strategiczny

GAZETA
OLSZTYŃSKADZIENNIK
ELBLĄSKI

20 grudnia 2024 r.

Kołodownik

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

Przybieżeli do Betlejem

Przybieżeli do Betlejem pasterze,
Grając skocznie Dzieciąteczku na lirze.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

C F C
C F C
C F
G7 C
C F C G7 C

A pokój na ziemi.
Oto Mu się wół i osioł kłaniają,
Trzej Królowie podarunki oddają.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,

Oddawali swe ukłony w pokorze
Tobie z serca ochotnego, o Boże!
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

A pokój na ziemi.
I Anieli gromadami pilnują,
Panna czysta wraz z Józefem piastują.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

Anioł Pański sam ogłosił te dziwy,
Których oni nie słyszeli, jak żywi.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

Poznali Go Mesyjaszem być prawym,
Narodzonym dzisiaj Panem łaskawym.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

Dziwili się napowietrznej muzyce
I myśleli, co to będzie za Dziecię?
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,

My Go także Bogiem, Zbawcą już znamy
I z całego serca wszyscy kochamy.
Chwała na wysokości,
Chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

Serdecznie dziękujemy
naszym Klientom, Pracownikom
i współpracującym z nami Firmom
za okazane nam zaufanie.

Z okazji

Świąt Bożego Narodzenia

życzymy Państwu
samyh radosnych chwil
spędzonych w ciepłej,
rodzinnej atmosferze,
a w nowym, 2025 roku
zdrowia, sukcesów w pracy
i życiu osobistym.

Właściciele
firmy MAS-BUD

„MAS-BUD” STAWARCZYK SPÓŁKA JAWNA
Olsztyn, ul. Sucharskiego 4/D
tel. 89 543 96 51, www.masbud.pl

Pójdźmy wszyscy do stajenki

*Pójdźmy wszyscy do stajenki,
Do Jezusa i Pannie.*

Powitajmy Maleńkiego

I Maryję, Matkę Jego.

Powitajmy Maleńkiego

I Maryję, Matkę Jego.

C

C

FC

GC

FC

GC

Od Proroków ogłoszony,

Od narodów upragniony.

Od Proroków ogłoszony,

Od narodów upragniony.

Witaj, Dziecineczko w żłobie,

Wyznajemy Boga w Tobie.

Coś się narodził tej nocy,

Byś nas wyrwał z czarta mocy.

Coś się narodził tej nocy,

Byś nas wyrwał z czarta mocy.

Spraw to Jezu, Boskie Dziecię,

Niech Cię kochamy nad życie,

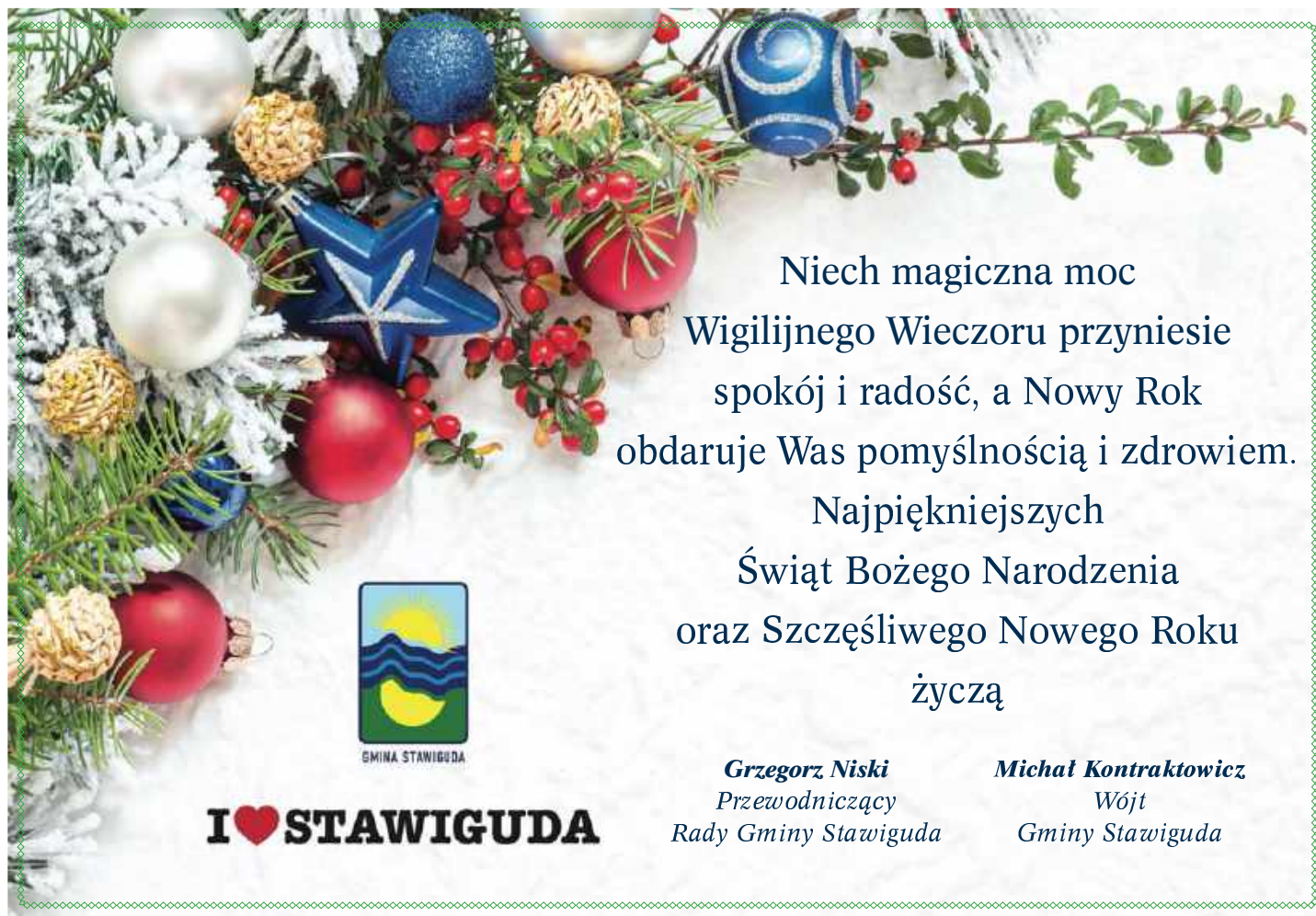
Niech miłością odwodzimy

Miłość, której doznawamy.

Niech miłością odwodzimy

Miłość, której doznawamy.

*Witaj, Jezu ukochany,
Od patryjarchów czekany,*

Niech magiczna moc
Wigilijnego Wieczoru przyniesie
spokój i radość, a Nowy Rok
obdaruje Was pomyślnością i zdrowiem.

Najpiękniejszych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku
życzą

GMINA STAWIGUDA

I ♥ STAWIGUDA

Grzegorz Niski

Przewodniczący

Rady Gminy Stawiguda

Michał Kontraktowicz

Wójt

Gminy Stawiguda

Cicha noc

*Cicha noc, święta noc!
Pokój niesie ludziom wszem,
A u żłóbka Matka Święta,
Czuwa sama uśmiechnięta
Nad Dzieciątką snem,
Nad Dzieciątką snem.*

C **G7C** **FC** **G7C** **CG7C**

*Cicha noc, święta noc!
Pastuszkowie od swych trzód
Biegną wielce zadziwieni
Za anielskich głosem pieni,
Gdzie się spełnił cud,
Gdzie się spełnił cud.*

*Cicha noc, święta noc!
Narodzony Boży Syn!
Pan wielkiego majestatu
Niesie dziś całemu światu
Odpuszczenie win,
Odpuszczenie win.*

*Cicha noc, święta noc,
Jakiż w tobie dzisiaj cud,
W Betlejem Dziecina święta
Wznosi w górę swe ręczeta
Błogosławi lud,
Błogosławi lud.*

Z okazji nadchodzących
Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Państwu chwil wypełnionych radością
i miłością, niosących spokój i odpoczynek,
by w życiu zawsze panowała
ta niepowtarzalna świąteczna atmosfera,
wielu budujących myśli, energii potrzebnej
do osiągnięcia wszystkich zamierzonych celów
oraz wspianiałego Nowego Roku,
obfitującego w sukcesy!

ANGO
DEVELOPMENT

Biuro sprzedaży: Olsztyn, ul. Bartoska 172/1 | tel. 575 304 306
e-mail: sprzedaz@angodevelopment.pl | www.angodevelopment.pl

Lulajze Jeruniu

*Lulajże, Jezuniu, moja perelko,
Lulaj, ulubione me pieścielko.
Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
A Ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.
Zamknijże znużone płaczem powieczki,
Utulże zemdlone łkaniem usteczki.*

CFGC
C7FGC

CFGC
adGC

***Lulaj, najśliczniejsze świata słoneczko.
Lulajże, Jezuniu...
Matuniu kochana, już odchodzimy,
Małemu Dzieciatku przyspiewujemy.***

***Lulajże, Jezuniu...
My z Tobą tam w niebie, spocząć pragniemy,
Ciebie, tu na ziemi, kochać będziemy.
Lulajże, Jezuniu...
Cyt cyt cyt, już zaśnie małe Dzieciątko,
Patrz, jeno, jak to śpi niby kurczątko.***

***Lulajże, Jezuniu...
Cyt cyt cyt, wszyscy się spać zabierajcie,
Mojego Dzieciątka nie przebudzajcie.
Lulajże, Jezuniu...***

Lulajże, Jezuniu...
Lulajże, piękniuchny mój aniołeczku,
Lulajże, maluchny świata kwiateczku.
Lulajże, Jezuniu...
Lulajże różyczko najozdobniejsza,
Lulajże, lilijko najprzyjemniejsza.

Lulajże, Jezuniu...
Lulajże, przyjemna oczom gwiazdeczko,

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy
najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, radości i spokoju.**

Niech ten czas napęlni Wasze serca ciepłem,
domy – miłością rodziny i przyjaciół,
a Nowy Rok niech przyniesie wiele sukcesów,
pomyślności i spełnienia marzeń.

Powiat
Kętrzyński

Przewodniczący Rady Powiatu
Łeszek Szewczuk

Wicestarosta
Łukasz Wiśniewski

Starosta Kętrzyński
Michał Kochanowski

Niech nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
staną się czasem pełnym refleksji i ciepła domowego ogniska.
Niech przyniosą chwilę wytchnienia od codziennego zgiełku
i pozwolą docenić drobne radości.
Wesołych Świąt
i wszystkiego dobrego w 2025 roku
życzą

Andrzej Abako
Starosta Olsztyński

Artur Wrochna
Wicestarosta Olsztyński

Grzegorz Drozdowski
Przewodniczący
Rady Powiatu w Olsztynie

Bóg się rodzi

*Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów obnażony!
Ogień krzepnie, blask ciemnieje,
Ma granice Nieskończony!*

C F G7
C G7
C F G7
C G7

*Wzgardzony, okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami!
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami.*

G7 C
G7 C
G7 C
G7 C

*W nędznej szopie urodzony,
Żłób Mu za kolebkę dano;
Cóż jest, czym był otoczony?
Bydło, pasterze i siano.*

*Ubodzy, was to spotkało
Witać Go przed bogaczami
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami.*

*Potem i króle widziani
Cisną się między prostotą,
Niosąc dary Panu w dani:
Mirrę, kadzidło i złoto.
Bóstwo to razem zmieszało
Z wieśniaczymi ofiarami.
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami.*

*Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogostaw ojczyznę miłą,
W dobrych radach,
w dobrym bycie
Wspieraj jej siłę swą siłą,*

*Dom nasz i majętność całą
I wszystkie wioski z miastami!
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami.*

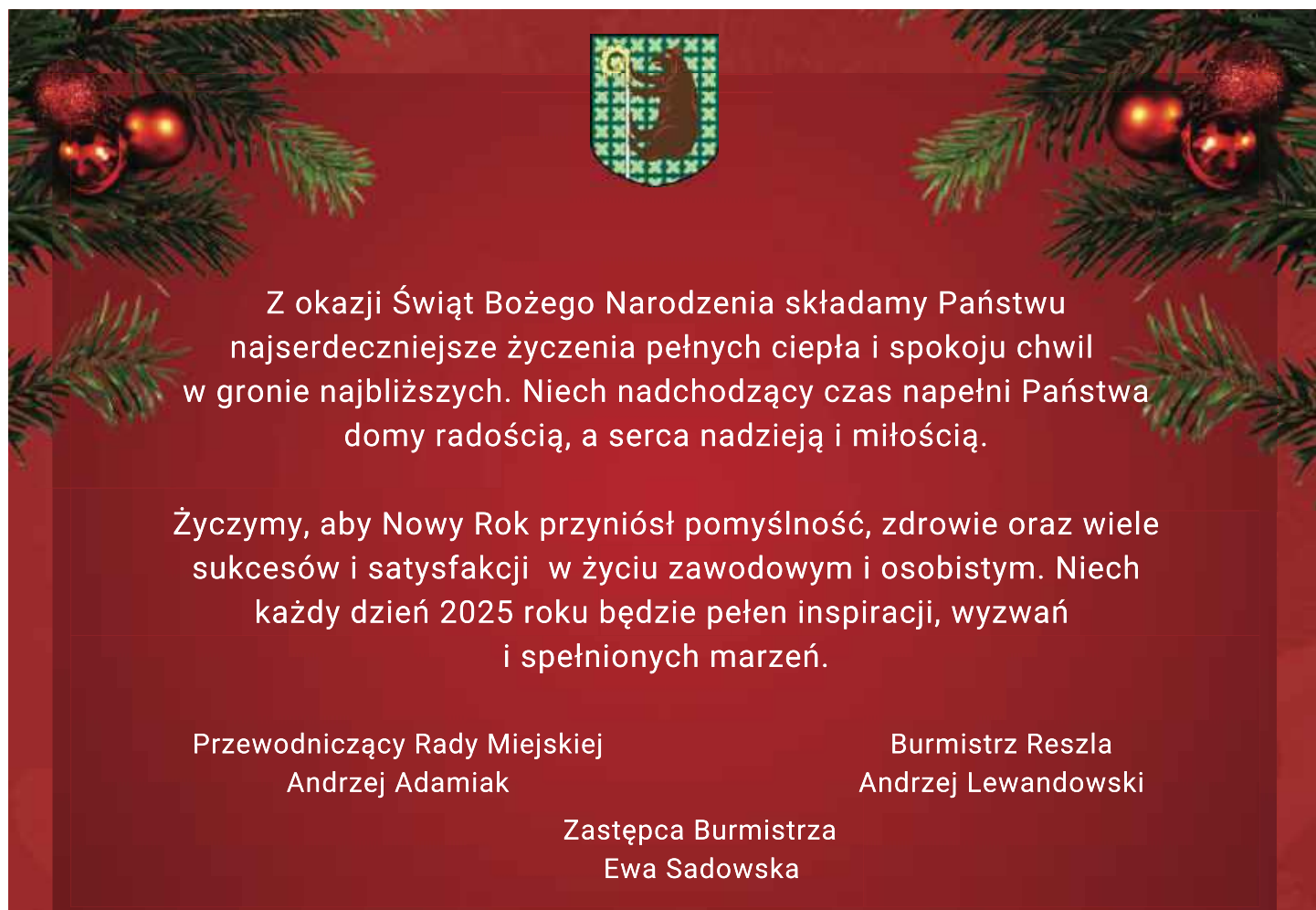
Wśród nocnej ciszy

Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi:
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi.
Czym prędzej się wybierajcie,
Do Betlejem pośpieszajcie,
Przywitać Pana, przywitać Pana.

Poszli, znaleźli Dzieciątka w żłobie
Z wszystkimi znakami, danymi sobie.
Jako Bogu cześć Mu dali,
A witając zawołali
Z wielkiej radości, z wielkiej radości:

Ach witaj, Zbawco, z dawna żądany,
Tyle tysięcy lat wyglądany.
Na Ciebie króle, prorocy
Czekali, a Tyś tej nocy
Nam się objawił, nam się objawił.

I my czekamy na Ciebie, Pana,
A skoro przyjdiesz na głos kapłana,
Padniemy na twarz przed Tobą,
Wierząc, żeś jest pod osłoną
Chleba i wina, chleba i wina.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia pełnych ciepła i spokoju chwil w gronie najbliższych. Niech nadchodzący czas napełni Państwa domy radością, a serca nadzieją i miłością.

Życzymy, aby Nowy Rok przyniósł pomyślność, zdrowie oraz wiele sukcesów i satysfakcji w życiu zawodowym i osobistym. Niech każdy dzień 2025 roku będzie pełen inspiracji, wyzwań i spełnionych marzeń.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Andrzej Adamiak

Burmistrz Reszla
Andrzej Lewandowski

Zastępca Burmistrza
Ewa Sadowska

Dzisiaj w Betlejem

*Dzisiaj w Betlejem, dzisiaj w Betlejem wesółą nowina,
Że Panna czysta, że Panna czysta porodziła Syna.
Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłota klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.*

C C G
C C G
G C
G C
G C
F G C

*Maryja Panna, Maryja Panna Dzieciątka piastuje
I Józef Święty, i Józef Święty Ono pielęgnuje.
Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłota klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.*

*I Trzej Królowie, i Trzej Królowie od wschodu przybyli,
I dary Panu, i dary Panu kosztowne złożyli.
Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłota klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.*

*Choć w stajeneczce, choć w stajeneczce Panna Syna rodzi,
Przecież On wkrótce, przecież On wkrótce ludzi oswobodzi.
Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłota klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.*

*Pójdźmy też i my, pójdźmy też i my przywitać Jezusa,
Króla nad królmi, Króla nad królmi, uwielbić Chrystusa.
Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłota klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.*

Z okazji

Świąt Bożego Narodzenia

oraz Nowego Roku 2025
wszystkim Mieszkańcom
naszej Spółdzielni i ich Rodzinom
składamy najserdeczniejsze życzenia
pomyślności w nadchodzącym roku.

Niech te Święta upłyną Państwu
w zdrowiu, spokoju i poczuciu bezpieczeństwa,
a każdy kolejny dzień przyszłego roku
niech niesie nadzieję i wiarę w lepsze jutro.

Składamy podziękowania Działaczom Spółdzielczym:
Członkom Rady Nadzorczej i Rad Osiedlowych,
a także Pracownikom OSM, dzięki którym w 2024 roku
wspólnie rozwiązywaliśmy problemy
dotyczące naszych spółdzielczych osiedli
– oraz życzymy zdrowia, pomyślności
w pracy zawodowej i szczęścia w życiu osobistym.

Robert Sołkiewicz
Przewodniczący Rady Nadzorczej

Jerzy Okulicz
Prezes Spółdzielni

Gdy się Chrystus rodzi

Gdy się Chrystus rodzi
I na świat przychodzi,
Ciemna noc w jasności
Promienistej brodzi.

C F C
A d G C
C F C
A d G C

Aniołowie się radują,
Pod niebiosy wyśpiewują:
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

G C
G C
F G7
C F G C

Aniołowie się radują,
Pod niebiosy wyśpiewują:
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

G C
G C
F G7
C F G C

Mówią do pasterzy,
Którzy trzód swych strzegli,
Aby do Betlejem
Czym prędzej pobiegli,

Bo się narodził Zbawiciel,
Wszego świata Odkupiciel.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

Bo się narodził Zbawiciel,
Wszego świata Odkupiciel.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

O niebieskie duchy
I posłowie nieba,
Powiedcież wyraźniej,
Co nam czynić trzeba;

Bo my nic nie pojmujemy,
Ledwo od strachu żyjemy.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

Bo my nic nie pojmujemy,
Ledwo od strachu żyjemy.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

Idźcie do Betlejem,
Gdzie Dziecię zrodzone,
W pieluszki powite,
W żłobie położone.

Oddajcie mu pokłon boski,
On ośłodzi wasze troski.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

Oddajcie mu pokłon boski,
On ośłodzi wasze troski.
Gloria, Gloria, Gloria
In excelsis Deo.

Jezus malusieńki

*Jezus malusieńki leży nagusieńki,
Płacze z zimna, nie dała Mu Matula sukienki.
Płacze z zimna, nie dała Mu Matula sukienki.*

*Bo uboga była, rąbek z głowy zdjęła,
W który Dziecię uwinąwszy, siankiem Je okryła.
W który Dziecię uwinąwszy, siankiem Je okryła.*

*Nie ma kolebeczki, ani poduszczeni,
We żłobie Mu położyła siana pod główeczki.
We żłobie Mu położyła siana pod główeczki.*

*Dziecina się kwili, Matusieńka lili,
W nóżki zimno, żłódek twardy, stajenka się chyli.*

*Pokłon oddawajmy, Bogiem je wyznajmy,
To Dzieciątko ubożuchne ludziom ogłaszajmy.
To Dzieciątko ubożuchne ludziom ogłaszajmy.*

**a E7 a E7
G C G C
G C G C**

Wesołych Świąt!

SZANOWNI OLSZTYNIANIE!

*Już za kilka dni, jak co roku, wielu z nas zasiądzie do wigilijnego stołu
i spędzi ze sobą świąteczne dni.*

*Życzę Wam, aby ten czas upłynął w rodzinnej atmosferze, w poczuciu troszczenia się o siebie,
bliskości, zrozumienia i miłości. Abyście z optymizmem spoglądali w przyszłość.*

*Niech zbliżający się, 2025 rok, przyniesie nam wszystkim dużo radości oraz spokoju,
kórego tak bardzo brakuje w dzisiejszym gorącym świecie.*

Wszystkiego najlepszego!

Ryszard Szewczyk
Prezydent Olsztyna

Niech zbliżające się
Święta Bożego Narodzenia
spędzone w gronie najbliższych
przyniosą wiele radości, ciepła i optymizmu
a nadchodzący Nowy 2025 Rok spełni marzenia osobiste,
społeczne i zawodowe oraz przyniesie wiele satysfakcji
z realizacji tych planów.
Tego wszystkiego Mieszkańcom Gminy i Miasta Dobre Miasto
życzą

Przewodniczący Rady Miejskiej
Gustaw Pietrulewicz

Burmistrz Dobrego Miasta
Beata Harań

1225240tbr-a-M

Serdeczne życzenia
z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
oraz dużo zdrowia, radości i pomyślności
w Nowym Roku

życzy
Czech-Serwis

CZECH-SERWIS   **ŠKODA** **SEAT** **Audi**

*Gdy śliczna Panna Syna kołysała,
Z wielkim weselem tak Jemu śpiewała:
Lili lili laj, moje Dzieciąteczko,
Lili lili laj, śliczne Paniąteczko.*

**D G D7 G
D G D7 G
G a D C G
G C G D7 G**

*Wszystko stworzenie, śpiewaj Panu swemu,
Pomóż radości wielkiej sercu memu.
Lili lili laj, wielki Królewicu,
Lili lili laj, niebieski Dziedzicu.*

*Sypcie się z nieba, śliczni Aniołowie,
Śpiewajcie Panu, niebiescy duchowie.
Lili lili laj, mój wonny Kwiateczku,
Lili lili laj, w ubogim żłóbeczku.*

Drodzy mieszkańcy,
w tym magicznym okresie Bożego Narodzenia
i nadchodzącego Nowego Roku pragniemy
złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia.
Niech nadchodzące dni będą pełne radości, spokoju
i wspaniałych chwil spędzonych w gronie najbliższych.
Życzymy Państwu zdrowia, pomyślności
oraz realizacji wszystkich planów i marzeń.
Niech ten czas będzie dla nas wszystkich okazją do refleksji,
a także do cieszenia się małymi rzeczami,
które przynoszą codzienną radość.

Wszystkiego najlepszego i szczęśliwego Nowego Roku!

Z serdecznymi pozdrowieniami,

Przewodnicząca Rady Gminy
/-/ Agnieszka Kuczevska

Wójt Gminy Barciany
/-/ Marta Kamińska

Życzenia na Gody

Niech Zilija Bożego Narodzenia spędzona w gronie rodziny, przyjaciół oraz znajomych przyniesie szczajście.

Coby chłopcy wsparli w przygotowaniach świątecznych swoje bziołki, a przy świątecznym stole dopisywał sztytung i nie zabrakło smaka na tradycyjne jydło: kórpsia, jakiej fiszsupy i makownika.

Niech w te święta radośnie zagra choćby brómejza oraz wszystkie dzieciunki znalazły pod jeglijką gryszańki.

Na koniec coby każda Warnijoczka i Warnijok przeżyli ten czas w mniłowaniu, a w Nowym Roku nie tropsili się! I nie żałowali sobie kusków!

Jan Kasprowicz
Wójt
Gminy Gietrzwałd

Janusz Tkaczyk
Przewodniczący
Rady Gminy Gietrzwałd

brómejza – harmonijka
bziołki – kobiety
dzieciunek – dziecko
fiszsupa – zupa rybna
Gody – Boże Narodzenie
gryszańk – prezent
jeglijka – choinka
jydło – jedzenie
kórps – karp

kusek – pocałunek
makownik – makowiec
mniłowanie – miłość
smaka – apetyt
szczajście – szczęście
sztytung – humor
tropsić się – martwić się
Zilija – Wigilia

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

		9	1		7			
			3		4	1		
	8	4	2	9	5		3	
8			5	4				6
5	2	3			6			4
	4				8		5	
							2	
2	3		4		9	8		
		8	6	5		9	7	

692

	6					7		
	4		3		8	2		
9	5					8	1	
		4	2		1			
		7	9					
		8				4		
		4		2	7	3		
		6		9			1	
	2	9	1	8	7			5

693

	4		8	3	7		6	
	3			1	9			
		8			5			
3	7			4		8	5	
9	8				3	2		
	2							3
1				2		7		
					6			5
2		7	5		4			8

694

Znajdź 10 różnic

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

Hasło z kolorowych pól, czytane poziomo, utworzy rozwiązanie:

Na diagramie ujawniliśmy spółgłoski “C” i “L”. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

Żonkil na rabatce; pomidorowy sos do frytek i pizzy; matka Jezusa; wuzetka lub napoleonka na deser; Czesław, dyrektor Tour de Pologne; z nich rolmopsy na święta; złożone współrędnie lub podrzędnie; czerwone w organizmie, erytrocyty; atlantycki to wątlusz; drzewko na choinkę; działa śnieżne na stokach; turczynka ze stolicy; manna lub gryczana ze sklepu; "Król ... Pierwszy", książka Korczaka; początek dnia; antylopa kanna inaczej; dodatkowe puste na wigilijnym stole; polski samochód elektryczny; drzewo z żołędziami; niebieskie linie na mapach; niejedna wisi na choince; spotkanie z kandydatami do filmu; kraj z Katmandu; jeden z trzech w trójkącie; Indianin z plemienia Inków; łąmiemy się nimi w wigilię; rzeka w Manchesterze; czterosuwowy w samochodzie; michałek lub trufel w sreberkach; najwyższy wulkan Wyspy Rossa; dawniej podkuwał konie; jaszczurki z Komodo, smoki; Hennessy wśród alkoholi; sąsiad Egipcjanina i Jordanińczyka; croissant z piekarni; dokuczliwy, natrętny owad; stolica Sri Lanki; Newton, słynny fizyk; legendarny czarodziej króla Artura; ojciec Kaina i Abła; drożdżowe zawijane ciasto świąteczne; myśl przewodnia, pomysł.

4		3	6					
	5		9					
		6					4	
7				9	5	1		2
		5			1		7	9
	1	9		6	7		3	8
5	6	8		2	4	9		3
3	4		5		9		8	7
1				8		2		

WYKREŚLANKA: znajdź poniżej 27 wyrazów związanych z Bożym Narodzeniem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: kulig, śnieg, opłatek, pastuszka, msza, mróz, goście, wigilia, zima, Jezus, Maria, Józef, grota, choinka, bombki, gwiazdka, świece, stół, karp, pierogi, farsz, siano, obrus, ksiądz, anioł, koledy, uszka.

A	N	I	O	Ł	Ś	L	Ó	Ś	K
G	R	Ó	Ś	C	I	N	Z	W	U
P	I	E	R	O	G	I	I	I	L
C	M	G	B	U	M	G	R	E	I
Z	H	R	Ł	A	I	W	Y	C	G
A	U	O	Ó	L	K	I	Ś	E	F
S	M	T	I	Z	M	A	R	I	A
B	O	A	M	N	E	Z	J	A	R
P	R	J	Ś	M	K	D	Ę	K	S
A	A	Ó	E	S	I	A	N	O	Z
K	N	S	I	Z	K	Ś	P	B	G
Ó	O	A	T	A	U	Ł	Ó	O	M
S	D	L	R	E	A	S	Ś	M	A
Z	T	P	Ę	T	R	C	Z	B	R
U	Y	Ó	E	D	I	K	E	K	S
M	Ł	K	Ł	E	Y	G	A	I	A

20 - 26 grudnia 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Gzmiel ISSN 1643-2460 • Skład komputeryowy: Magraf sp. j.

Poniedziałek

20:00

Moje córki krowy
Obyczajowy, Polska, 2015

TVP KULTURA

Historia dwóch siostr, które postawione w trudnej sytuacji życiowej zmuszone są współdziałać - mimo wzajemnej niechęci. Marta odniósł sukces w życiu, jest znaną aktorką, gwiazdą popularnych seriali. Po mimo sławy i pieniędzy, wciąż nie może ułożyć sobie życia. Samotnie wychowała do słą już córkę. W przeciwieństwie do swojej silej i do minującej starszej siostry, Kasia jest wrażliwa i ma skłonność do egzaltacji. Pracuje jako nauczycielka, jej małżeństwo jest dalekie od ideału. A teraz muszą zaopiekować się ukochanym, ale despotycznym ojcem.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 1:05

Piątek

19:55

Spider-Man: Poprzez multiwersum
Animowany, akcja, SF, USA, 2023

POLSAT

Spider-Man - nastolatek z Brooklynu, który zyskał pajęczę umiejętności w wyniku ugrzyzenia przez genetycznie zmodyfikowanego pajaka - powraca. Tymczasem na Ziemi-65 kapitan policji George Stacy nie zdaje sobie sprawy, że jego nastoletnia córka Gwen Stacy jest kobietą-pajakiem, którą policja błędnie uważa za morderczynię. Gwen dołącza do Spider-Society (elitarnej grupy uderzeniowej, walczącej w obronie bezpieczeństwa Wszechświata). Superbohaterowie zmierzają się ze złoćczyńcą potężniejszym niż wszystko, z czym kiedykolwiek się zetknęli.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 14:35

Sobota

02:00

Zabawa zabawa
Dramat, Polska, 2018

TVP 1

40-letnia prokurator Dorota pije, by - jak sama mówi - nie zwariować. Zastanawiając się o immunitet, ukrywa wszystkie wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu. Studentka Magda (Maria Dębska) lubi ostro imprezować, ale bardzo dobrze się uczy i ma świetną pracę, więc nikt nie robi jej wyrzutów z powodu uzależnienia i niewłaściwego zachowania. Dla szanowanej chirurg Teresy każdy pretekst jest dobry, żeby się napić. Alkohol nie odmawia sobie nawet w pracy, w szpitalu. Wkrótce w życiu każdej z tych kobiet nastąpi wydarzenie, po których ich problem tylko przybierze na sile.

Wtorek

13:25

Rejs
Komedia, Polska, 1970

TVP KULTURA

Kultowa polska komedia. Skąd bierze się siła tej improwizowanej w dużej mierze opowieści o rejsie wycieczkowym parowcem po Wiśle? Przyczyn jest chyba kilka. Po pierwsze, krytyka wszelkiego zniewolenia, na tyle zawalowana, że mająca walor satyrycznego uogólnienia. Po drugie, trudne do osiągnięcia w kinie wrażenie spontaniczności rozgrywających się przed kamerą wydarzeń. Wreszcie, udział niepoprawnie znanego polskiego kina: Jana Himilbacha, Zdzisława Maklakiewicza czy Stanisława Tyma. Zresztą - tego filmu nie sposób opisać, trzeba go obejrzeć.

Środa

22:00

To właśnie miłość
Komedia, świąteczny, Wielka Brytania, USA, Francja, 2003

TV PULS

Romantyczna komedia opowiadająca o losach ośmiu bardzo różnych par i ich zmaganiach tuż przed Bożym Narodzeniem. Choć nie wszyscy się znają, ich historie się przeplatają. John i Judy zakochali się w sobie na planie filmu. David właśnie został premierem. W chwili, gdy wszedł do swojego biura, zakochał się w Natalie, swojej pracownicy, która już w pierwszej minucie wszystko zepsuła. Siostrą Davida jest Karen, żona Harry'ego, który prowadzi lokalną gazetę. Harry jest nieco zaurwany swoją sekretarką, Mią. Najlepszą redakcją w gazecie jest Sarah, która podkojuje się w Karlu... Obejrzyj koniecznie!

OGÓLNOPOLSKI

PORTAL

INFORMACYJNY

TWOJE ŹRÓDŁO

NIEZALEŻNYCH

INFORMACJI

PIĄTEK • 20 grudnia

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

05:55 Info Poranek

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn

08:00 Akcja 38 - serial

08:45 Ranczo - serial obycz.

09:45 Komisarz Alex - serial krym.

10:45 Ojciec Mateusz - serial

11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

12:10 Agrobiznes

12:30 Agropogoda - magazyn

12:35 Magazyn Rolniczy

12:55 Ukryte cuda europejskiej przyrody - Grecja - dok., 2022

14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024

14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

TVP 2

05:25 M jak miłość - serial, 2023

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się

06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024

07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz

11:15 Ukryta prawda - magazyn medyczny

11:50 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny

15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

15:50 Przepis dnia

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela TVP

18:25 Reportery - magazyn

18:45 Akcja 38 - serial

19:30 Program inform. 19.30

19:55 Pytanie dnia

20:10 Sport; Pogoda

20:30 To mogłeś być Ty - reportaż

21:15 Komisarz Alex - serial krym.

22:10 Kogel-Mogel - kom., Polska, 1988

00:05 Gra szpiegów - sens., Wlk. Bryt., USA, 2020

02:05 Na tropach przeszłości - serial krym., Franc., 2022

03:05 Psy 2. Ostatnia krew - sens., Polska, 1994

16:00 Kółko fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial

18:15 Va Banque - teleturniej

18:50 Jeden z dziesięciu - telet.

19:25 Barwy szczęścia - serial

19:55 Przepis dnia

20:05 Barwy szczęścia - serial

20:45 Postaw na milion - teleturniej

21:45 Organelek pod prąd na dobry wieczór - widowisko muzyczne

22:45 To jest grane - magazyn muzyczny

23:20 Kino relaks - Podróż na sto stóp - kom., Indie, USA, ZEA, 2014

01:35 Mój przyjaciel śpiew - fab., USA, 2020

03:20 Operacja Świt - d-ram., USA, 2006

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN

11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:20 Detektywi - prog. krym.

15:20 Doradca smaku - program kulinarny

15:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

17:40 Detektywi - program kryminalny

18:35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich

18:40 Sport

18:50 Pogoda

19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Wonder Woman 1984 - przyg., USA, 2020

23:15 Amnezja - sens., USA, Niemcy, 2004

01:20 Kuba Wojewódzki - talk-show

02:30 Szpital - program obycz.

03:30 Uwaga! - program interwencyjny

03:50 Rzeczy, których nie nauczyli mnie ojciec 2 - serial, Polska

04:20 Nauka jazdy - reality show

04:55 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny

05:20 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

05:45 Nic straconego

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy

11:25 Gliniarze - serial parodokumentalny

14:35 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:15 Pogoda

16:20 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - 32-letnia Beata Derwica jest partnerką wdowca, Macieja Witeckiego, który po pół roku znajomości zapropnował jej przeprowadzkę do swojego domu, w którym mieszkał z 15-letnią córką Mają...

17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:30 Sport

19:35 Pogoda

19:55 Spider-Man: Poprzez multiwersum - animowany, akcja, SF, USA, 2023

23:00 Muzia - Głobowiec Cesarza Smoka - sens., USA, Niemcy, Chiny, 2008

01:35 Cicha noc - sens., Wlk. Bryt., 2021

03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy

04:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

04:45 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:00 Afisz kulturalny ekstra

06:10 Muzyczne poranki

06:50 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz

07:25 Jak powstały nasze nazwiska? - dokument, Polska, 2017

08:10 Kotlina Kłodzka gorączka złota - reportaż

08:50 Noce i dnie - serial, 1977

09:55 Hubal - wojenny, 1973

12:15 Jan Sebastian Bach - Kantata sakralna „Der Herr denket as uns” - koncert, 2023

12:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. biograficzny, 1990

13:30 Leśmian - film biograficzny, 1990

15:00 W Centrum Komiksu - dok., Polska, 2020

16:25 Opole'75, Rinnal - recital Danuty Rinn - koncert, 1975

17:40 Rozmowa z Danutą Rinn na tematy aktualne

18:20 Poczet świrów polskich - program publicystyczny

19:00 Reżyserzy - Rob Reiner - dokument, Wlk. Bryt., 2018

20:00 Wieczór kinomana - Wichrowe Wzgórza - d-ram., USA, 1939

22:00 Hala odłotów - talk-show

22:55 Dom pod Dwoma Orłami - serial, 2021

23:50 Czwartkowy klub filmowy - Zagubiona autostrada - fab., Franc., USA, 1997

02:15 Noc krótkich filmów - Dygot - Katastrofa - filmy krótkometrażowe

02:50 Kino nocne - Mój piękny syn - dram., USA, 2018

05:10 Teledyski - program muzyczny

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Funkcjonariusze dostają informacje o napadzie na lombard. Na miejscu znalezione zostają dwa ciała.

08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje uwięziony w płomieniach na stacji benzynowej. Ratuje go jednak strażak Tommy...

10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.

11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy

12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.

13:50 Kobra - oddział specjalny - W tajemniczych okolicznościach ginie Kevin, partner młodego pilkarsza Mehmeta Ozmana. Semir i Alex postanawiają poznać prawdę na temat jego śmierci...

14:50 Lombard. Żyć pod zastaw - parodokument

15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Żyć pod zastaw - parodokument fabularny

20:00 Smakzestwy: Peppermint - akcja, Hong kong, USA, 2018. Po latach przygotowań Riley sama postanawia wymierzyć sprawiedliwość mordercom jej męża i córki.

22:05 W nieskończoność - akcja, USA, 2021

00:05 Pasażer 57 - akcja, 1992

02:00 Menu na miarę - program kulinarny

03:00 Dyżur - serial medyczny

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:15 Szkoła - Pawłowi Woźnicy z 1b liceum podobają się koleżanka z klasy, Monika Bielecka. Jednak dostaje od niej kosza...

07:15 Szpital - Pacjentką dr Dominiki jest 52-latk, która źle się czuje i ma kłopoty z oddychaniem. Towarzyszą jej przyjaciółka i dziewczyna, która wmałwia kobiecie, że jest uzdrowicielką.

08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny

12:50 Detektywi - Do biura detektywistycznego Anny Potacek i Macieja Dębosza zgłasza się przerażona studentka i prosi o odnalezienie przyjaciółki, która zagięła i nie ma z nią kontaktu.

13:50 Opowieść małżeńskie 2 - program obyczajowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy

16:55 Zagadki losu 3

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Zimowa opowieść - melodramat, USA, 2014. Film opowiada historię, która dzieje się w mitycznym Nowym Jorku na przestrzeni ponad stu lat. To opowieść o cudach, przeplatanych się losami i odwiecznej walce do dobra ze złem.

22:30 300 - przyg., USA, 2006

00:55 The Traitors. USA

02:05 Żyjąc potworem - historia ludzi mieszkających z zabójcą

03:10 Krwawa układanka - program kryminalny

04:10 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok. 09:00 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:00 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny

15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

16:00 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny

18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok. 20:00 Włаты Móch: One

20:30 Gwiazdy Kabaretu 22:40 Ktoś całkiem obcy - sens., USA, 2007 00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Blask prawdy 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:35 Św. na każdy dzień 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Opiekuńcze skrzydła - Hospicjum św. Anny w Lubartowie 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Miłych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Cukierki Księdza Wali.

eprasa.pl e367a3d97b

SOBOTA • 21 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:30 Dziedzictwo - serial obycz., Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie - magazyn 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Nie bądź ślepy na ślepoworną - 2024 09:40 Ranczo - serial obycz., Polska, 2016 10:45 Komisarz Alex - serial krym. 11:45 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 12:40 Gwiazdy w południe - Nocne przeżycie - western, USA, 1957 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:50 Dobre Strony - felieton	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 12:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:40 Organek pod prąd na dobry wieczór - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
	
15:10 U Pana Boga w ogródku - serial komediowy TVP, 2008 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Niepewność - serial, 2024 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Hit na sobotę - Parker - fab., USA, 2013 22:30 Londyński bulwar - fab., USA, 2010 00:20 Wszystko gra - musical, 2016 02:00 Zabawa zabawa - dram., Polska, 2018 03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 To było tak - benefis Bohdana Łazuki - widowisko 22:25 Wysięc z czasem - SF, USA, 2011 00:25 Kruk - Szepty słychać po zmroku - serial krym., Polska, 2018 01:35 Podróż na sto stóp - kom., Indie, USA, ZEA, 2014 03:45 Ślodkie oczy - film TVP, 1979

NIEDZIELA • 22 grudnia	
TVP 1	TVP 2
04:35 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Ziemności do światłości , 2024 09:00 Polskie Parki Narodowe - Słowiński Park Narodowy - dok., Polska, 2022 09:30 Rysopis - fab., Polska, 1964 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:45 Wniebowzięci - reportaż 13:05 BBC w Jedyne - Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021	04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:35 To było tak - benefis Bohdana Łazuki - widowisko 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
	
14:10 Kogel-Mogel - kom., Polska, 1988 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Sisi - film kostiumowy, Niemcy, Włochy, Austria, 2010 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Jeden dzień - obycz., USA, 2011 22:15 Zachochana Jedynka - Kincesm. Miłość i hazard - przyg., Węgry, 2017 00:25 Parker - fab., USA, 2013 02:35 Londyński bulwar - fab., USA, 2010	18:35 Poczta Świrów polskich - program publicystyczny 19:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 Władza - thriller, USA, 2013. Były policjant, Billy Taggart, otrzymuje od burmistrza miasta Hostetler zlecenie śledzenia jego żony. Wkrótce jednak Billy uświadamia sobie, że wpłacił się w zawiłą intrygę... 22:00 No... wiadomo - magazyn 22:40 Brittne & Bardot cudowna - fab., Polska, 2020 00:55 Prokurator - serial krym., Polska, 2015 01:55 Wysięc z czasem - SF, USA, 2011 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
06:00 Uwaga! - program interwencyjny 06:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj zagostimy w restauracji „W podwórku” w Cegłowie 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Na Wspólnej Omnibus 22 - serial obycz., Polska 13:25 Patent na święta - magazyn 13:55 Królewskie wakacje - kom., USA, Rum., 2017 15:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg 18:15 Milionerzy - program rozrywkowy 18:45 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:55 Ewa gotuje - Boże Narodzenie dostownie za kilka dni, więc tym razem zobaczymy przygotowanie kilku potraw na wigilijny stół. 12:25 Gliniarz e - Zaatakowany nożem, dziennikarz śledczy dociera sam do szpitala. Szukają cspawców detektywi badają te maty będące ostatnio przedmiotem śledztw dziennikarskiego tego mężczyzny... 16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny
	
19:30 Jeszcze przed świętami - kom., Polska, 2022. Niezwykłe ciepła, pełna humoru opowieść wymkającą się tradycyjnym schematom świątecznych produkcji. 21:50 Holiday - kom., USA, 2006 00:35 Saga Zmierzch: Zamknięcie - horror, USA, 2010. Wampirzyca Victoria pragnie zemścić się na Belli za zabicie jej ukochanego - Jamesa. Wraz z grupą oddanych jej wampirów postanawia zniszczyć rodzinę Cullenów... 03:15 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 04:45 Uwaga! - program interw. 05:05 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:30 Nic straconego	19:15 Sport: Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gujały 19:55 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni 22:00 Armageddon - sens., USA, 1998. Naukowcy NASA odkrywają, że do Ziemi zbliża się ogromna asteroida, dorównująca wielkością stanowi Teksas. By zapobiec katastrofie, NASA planuje wysłać na asteroidę ekspedycję... 01:15 Sekretne okno - sens., USA, 2004 03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziewiaty TV Okazje

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interwencyjny 05:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011 15:35 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg 18:15 Milionerzy - program rozrywkowy 18:45 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Lego Masters - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 12:00 Epoka lodowcowa: Mamucia gwiazdka - anim., USA, 2011 12:30 Pan Popper i jego pingwiny - kom., USA, 2011. Odnoszący sukcesy biznesmen Popper dostaje w spadku sześć pingwinów. Zwierzęta z początku wprowadzają w jego życie chaos... 14:35 Spider-Man: Poprzez multiwersum - anim., USA, 2023 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport: Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
	
20:40 Saga Zmierzch: Przed świtem Część I - horror, USA, 2011 23:10 Jądro Ziemi - film katastroficzny, USA, Wlk. Bryt., 2003. Tajne eksperymenty z nową bronią ją dową doprowadziły do największej w dziejach ziemi katastrofy. Błękitna planeta przestała obracać się wokół własnej osi. 01:55 Amnezja - sens., USA, Niemcy, 2004 04:00 Uwaga! - program interw. 04:20 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:35 Nic straconego	17:15 Niedziela z... Jadwigą Barańską i Jerzym Antczakiem 18:00 Dama Kameliowa - melodramat, 1994, Polska 20:00 Pan Majestek - fab., USA, 1974 21:55 Bądź sobą, czyli nieopowiedziana historia Alice Guy-Blache - dok., USA, 2018 23:50 Noc krótkich filmów - Dzieci i ryby - Pięć minut starsza 00:25 Kino nocne - Zapach kobiety - dram., USA, 1992 03:10 Niedziela z... J. Barańską i J. Antczakiem 04:05 Zbigniew Wodecki i jego goście - program rozrywkowy 05:05 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:25 Teledziewiaty TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Leśmian - film biograficzny, 1990 07:40 Legenda Rocka - Brzytyjska inwazja - Post Punk - dok., Wlk. Bryt. 08:50 Tamte lata, tamte dni - Jan Jakub Kolski - magazyn 09:25 Serialowa nostalgia - Droga - serial obycz., Polska, 1973 10:35 Nieznany Józef Zeidler - Musica Sacromontana - koncert, 2019 11:30 Goodbye Rockefeller - fab., Polska, 1993 13:20 Dokument tygodnia - Borge Mogensen - szuka projektowania - dok., Dania, 2015 14:35 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 15:15 Jańcio Wodnik - obycz., Polska, 1993 17:10 Wydarzenia aktualne	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiaomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Bonrath świętuje 40-lecie służby. Niespodziewanie dochodzi do zamachu. Okazuje się, że ten akt był zemstą handlarza bronią Grundmanna. Komisarze podążają śladem przestępcy. Wkrótce dochodzi do tragicznego zdarzenia. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Jeden ze stałych klientów Kazimierza (Zbigniew Buczkowski), zamożny, ale nie epatujący bogactwem Bujalski, chce odebrać z powrotem swój zastawiony w lombardzie samochód. 20:00 Ochroniarz - akcja, USA, 2017. Eddie to były kapitan delty Korpusu Piechoty Morskiej. Od czasu przejścia na emeryturę nie jest w stanie znaleźć godnej pracy. Mężczyzna w końcu dostaje fuchę jako ochroniarz w centrum handlowym. 21:55 Pocałunek smoka - akcja, Franc., USA, 2001. Liu Jian to z pozoru przeciętny turysta, który przybywa do Paryża. Tak naprawdę jest chińskim agentem, który ma do wykonania ważne zadanie 23:55 Służby specjalne - akcja, Polska, 2014 02:05 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat 04:00 Menu na miarę 05:00 Dyżur - serial medyczny
	
17:40 Retro kino - Bosonoga Contessa - fab., Włochy, USA, 1954 20:00 Bilet do kina - Zapach kobiety - dram., USA, 1992 22:40 Zbigniew Wodecki i jego goście - program rozrywkowy, 2004 23:50 Wichrowe Wzgórze - dram., USA, 1939. Młody Cygan Heathcliff, adoptowany przez mieszczańską rodzinę, zakochuje się w córce przybranych rodziców... 01:45 Hała odlotów - talk-show 02:45 Nawet nie wiesz jak bardzo Cię Kocham - dok., Polska, 2016 04:20 Karski i władcy ludzkości - dok., Polska, 2015	15:35 Idealny facet - kom., USA, 2005 17:45 Świat według T.S. Spiveta - przyg., Franc., Kan., Australia, 2013 20:00 Król Skorpion - przyg., USA, Niemcy, Belgia, 2002. W pradawnym Egipcie panuje bezlistowy król Memnon, który podbija kolejne plemiona rozproszone na pustyni. Do walki z nim staje bohaterki Mathys. 22:00 Dziewiąty legion - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011 00:20 Wszystcy święci Now Jersey - sens., USA, 2021 02:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą 03:55 Druga strona medalu - talk-show

TVP Kultura	TV Puls
05:55 Stefan Rachociński zaprasza - koncert, 1970 07:05 Rozmowy międzygodne - Urszula Dudziak - 2024 08:00 Liturgia prawosławna w Przemyslu 09:00 Borge Mogensen - szuka projektowania - dokument, Dania, 2015 10:10 Od ucha do ucha - Wolfgang Amadeus Mozart - filmy animowane 10:35 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z marnym druciarzem - western, USA, 1959 11:35 Teatr Telewizji - Kordian. Trylogii część 1 - Spisek konajacyjny - spektakl, 1963 13:45 Johanny Guitar - fab., USA, 1954 15:40 Droga - serial obycz., Polska, 1973 16:45 Dobry tytuł - magazyn literacki	06:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje napadnięta przez zamaskowanych ch zbiorów. Kobieta udaje się jednak do baczny twarz jednego z nich. 08:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 08:50 Ranczo - serial kom., Polska 14:00 Hobbit: Niezwykła podróż - przyg., USA, 2012. Bilbo Baggins postanawia odzyskać utraczone królestwo krasnoludów Erebor, które dawno temu zostało podbite przez smoka Smauga. Zachęcany przez Czarodzieja - Gandalfa Szarego - Bilbo dołącza do drużyny 13 krasnoludów. 17:40 Tajemnica pięciogłowego smoka - przyg., Rosja, Ukraina, USA, 2019
	
17:15 Niedziela z... Jadwigą Barańską i Jerzym Antczakiem 18:00 Dama Kameliowa - melodramat, 1994, Polska 20:00 Pan Majestek - fab., USA, 1974 21:55 Bądź sobą, czyli nieopowiedziana historia Alice Guy-Blache - dok., USA, 2018 23:50 Noc krótkich filmów - Dzieci i ryby - Pięć minut starsza 00:25 Kino nocne - Zapach kobiety - dram., USA, 1992 03:10 Niedziela z... J. Barańską i J. Antczakiem 04:05 Zbigniew Wodecki i jego goście - program rozrywkowy 05:05 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:25 Teledziewiaty TV Okazje	20:00 Tomb Raider - akcja, USA, 2018. Lara Croft jest córką podróżnika, który zniknął, gdy dziewczyna miała kilkanaście lat. Teraz, Lara już jako 21-latk, podąża własną ścieżką... 22:35 Wyspa tajemnic - akcja, 2010. obecnie szeryf, Teddy Daniels wraz ze swoim nowym partnerem Chuckiem prowadzi śledztwo w sprawie ucieczki ze szpitala psychiatrycznego. Szpitala mieści się na wyspie Zatok Bostońskiej 01:20 Sypiający wrogowie - akcja, 1991 03:25 Dyżur - serial medyczny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Adam Swoboda nie może otrząsnąć się po śmierci swojej dziewczyny, która zginęła w wypadku samochodowym, w którym on także brał udział. 06:15 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:05 New Looney Tunes II - animacja 07:50 W krzywym zwierciadle: Europejskie wakacje - kom., USA, 1985. Clark Griswold i jego żona Ellen fundują sobie i dzieciom wspaniałe wakacje. Już od początku podróży za czyną pięćdziesiąt kłopoty. 09:55 Sprytne pomysły Jagny - program lifestyleowy 10:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:30 Lego Masters - program rozrywkowy 14:30 Anatomia piękna - program rozrywkowy	06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej - reality show 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy! Dzieci - program edukacyjny 11:30 Dancing with the Stars . Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 13:30 Ewa gotuje - program kulinarny 14:00 Gwiazdy Kabaretu 15:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Pole śmierci - sensacyjny, USA, 2021 00:05 Gwiazdy Kabaretu 01:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziewiaty TV Okazje
	
15:35 Idealny facet - kom., USA, 2005 17:45 Świat według T.S. Spiveta - przyg., Franc., Kan., Australia, 2013 20:00 Król Skorpion - przyg., USA, Niemcy, Belgia, 2002. W pradawnym Egipcie panuje bezlistowy król Memnon, który podbija kolejne plemiona rozproszone na pustyni. Do walki z nim staje bohaterki Mathys. 22:00 Dziewiąty legion - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011 00:20 Wszystcy święci Now Jersey - sens., USA, 2021 02:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą 03:55 Druga strona medalu - talk-show	10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Czerwony Dwór 15:30 Wieżę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia

TVN 7	TV 4
05:20 Szkoła - Dwaj koledzy: Maciek Trojan i Rafał Przybylski pokłócili się o Paulinę Markiewicz, która bardzo im się spodobała. Żaden z nich nie zamierza zrezygnować... 06:20 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:20 New Looney Tunes II - animacja 08:05 Kosmiczny mecz II: Nowa era - przyg., USA, 2021 10:35 Anatomia piękna - program rozrywkowy 11:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:45 Detektywi - 43-latk z dnia na dzień zostaje porzucona przez męża. Kobieta nie może uwierzyć, że mąż rzeczywiście zostawił ją w dzieci... 15:50 Mała księżniczka - film rodzinny, USA, 1995	06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej - reality show 07:00 Jezus i jego życie 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:55 Święta Last Minute - kom., USA, 2004 13:00 Niesamowity Spider-Man 2 - sens., USA, 2014 15:55 Twoja Twarz Brzmi Znamy - program muzyczny-rozrywkowy 18:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:05 Pasażerowie - sens., USA, Australia, 2016 00:30 Nowe wizerzenia i stare sekty 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziewiaty TV Okazje
	
17:55 W krzywym zwierciadle: Witał Święty Mikołaju! - kom., USA, 1989. Clark Griswold wymarzył sobie najwspanialsze w dziejach rodziny Boże Narodzenie, sam na siebie wziął odpowiedzialność za jego przygotowanie. Będzie się działo... 20:00 Dzika furia - przyg., USA, 2018 22:25 Fokus - sens., USA, 2015 00:40 Szczęśliwe święta - kom., USA, 2014 02:25 Żyjąc z potworem - hist. ludzi mieszkających z zabójcą 03:30 Krwawa ułładanka - program kryminalny 04:30 Druga strona medalu - talk-show 05:00 Druga strona medalu	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. 10:40 Misja Szczecin, Poznań-Argent. 11:10 Cysters 11:40 Adwentowe Rekolacje pro-life 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:55 Św. na każdy dzień 13:00 Gość Oczekiwany 14:30 Życie jest piękne 15:00 Wies - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert żywcem 16:45 Mateczniki Polskości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni jako mą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 23 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:05 Dziadziectwo - serial, Turcja 05:55 Info Poranek - w tym: Serwis Info i Pogoda Info 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 08:45 Ranczo - serial obycz., Polska, 2006 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Serial fabularny 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedynce - Żaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Dobre historie - Dom Braci Albertynów - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:00 Va Banque - teleturniej 14:30 Na sygnale - serial fabularny 14:55 Koło Fortuny - extra - teleturniej
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziadziectwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Śmierć nadejdzie jutro - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2002 22:50 Morderstwo w Orient Expressie - fab., Wlk. Bryt., 1974 01:10 Jeden dzień - obycz., USA, 2011 03:00 Kinseem. Miłość i hazard - przyg., Węgry, 2017	15:00 Na dobre i na złe - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Na sygnale - serial fabularny 20:05 Cudowny chłopak - obycz., Hongkong, USA, 2017 22:10 Krew z krwi 2 - serial, 2015 23:00 Drugie życie pana Alaina - kom., Franc., 2018 00:55 O mnie się nie martw - serial kom., 2020 01:55 Władza - thriller, USA, 2013 03:45 Święta w Zamku Highclere - dok., Wlk. Bryt., 2022

TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Detektywi - prog. krym. 15:25 Doradca smaku - program kulinarny 15:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:40 Detektywi - program kryminalny 18:35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 18:40 Sport

18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Ze Mamuśki II: Jak przetwać święta - kom., USA, Chiny, 2017 22:10 Wyścig o złoto - film wojenny, Nor., 2022 00:40 Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011 02:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 03:25 Szpital - program obyczajowy 04:20 Uwaga! - program interwencyjny 04:40 Nauka jazdy - reality show 05:10 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:35 Nic straconego

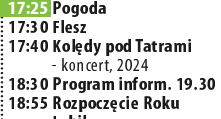
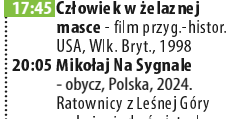

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska - mag. 07:15 Dzika muzyka - Waloski z górnictwa - mag. 07:45 Atomowa tajemnica - dokument, Polska, 2017 08:30 Od ucha do ucha - Wolfgang Amadeus Mozart - filmy animowane 09:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z marmym druciarzem - western, USA, 1959 10:05 Rinnidall - recital Danuty Rinn - koncert, 1975 11:20 Rozmowa z Danutą Rinn na tematy aktualne - program muzyczny 12:00 Najbrzydszy samochód - Mehmeta Ozmana. Semir i Alex postanawiają poznać prawdę... 13:00 Dokument.pl - Jerzy Nowosielski. Maestro od mazaenia - dok., Polska, 2023

14:05 Informacje kulturalne 14:25 Bosonoga Contessa - fab., Włochy, USA, 1954 16:45 Noce i dnie - serial, 1977 17:55 Hala odlotów - talk-show 18:55 Ogród artysty. Amerykański impresjonizm - dok., Wlk. Bryt., 2021 20:00 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015 21:40 Scena muzyczna - Ravel Piano Duo - koncert, 2020 22:30 Pan Majestek - fab., USA, 1974 00:30 Beksirscy - album wideo-foniczny - dok., Polska, 2017 02:05 Kino nocne - Rysa - dram., Polska, 2008 03:45 Ucieczka na Srebrny Glob - dok., Polska, 2021 05:00 Teledyski

TVN 7
05:35 Szkola - Larę Marciniak z licealnej 2a od kilku dni podrywa Kacper Dybala z równoległej klasy. Jednak dziewczyna na nie jest nim zainteresowana. 07:35 Szpital - Pacjentem dr Piotra Wójtowicza jest 18-letni motocyklista po wypadku. Jego stan jest krytyczny. 08:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:30 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:50 Detektywi - 67-latką prosi detektywów o pomoc, kobieta została okradzona metodą na wnuczka. W toku śledztwa okazuje się, że bliski przyjaciel kobiety ma kłopoty finansowe... 13:50 Opowieści małżeńskie 2 - program obyczajowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy

16:50 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 17:25 Sprytne pomysły Jagny - program lifestyle'owy 18:00 Szpital - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Vinci - komedia, Polska, 2004 22:20 Jak przeżyć światła - kom., USA, 2004 00:15 The Traitors. USA - reality show 01:25 Żyjąc z potworem - historie ludzi z ciałych dom z zabójcą 02:30 Krwawa układanka - program kryminalny 03:30 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam
09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Droga Ojca Łukasza 13:00 Wielu był pierwszy 13:30 Msza św. 14:30 Jeden Kościół, wielu świętych 15:00 Leśni mo carze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Po cześć Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Wiedzenia 22:00 Z wdęką nad wodę 22:30 Filmowe Życiorysy PL

WTOREK • 24 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:05 Dziadziectwo - serial obycz., Turcja 05:55 Info Poranek - w tym: Serwis Info i Pogoda Info 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:05 Józef i Maryja - dram., Kan., 2016 09:30 Przepis na piękne święta - dok., USA, 2023 11:05 Rozmowy kontrolowane - kom., Polska, 1991 12:50 Rozświetlone Boże Narodzenie - dok., Wlk. Bryt., 2022 13:50 Emma - film kostiumowy, USA, Wlk. Bryt., 1996 16:00 Kolędy pod Tatrami - koncert, 2024 17:00 Teleexpress 17:15 Słowo o kard. Grzegorz Rysia na Boże Narodzenie	05:05 M jak miłość - Wigilia u Mostowiaków - serial obycz., Polska, 2022 05:55 Święta w rytmie walca - romans, świąteczny, USA, 2020 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn 12:15 Królewska Gwiazdka z corgim - obycz., USA, 2022 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Dzień jeden w roku - widowisko muzyczne 16:15 Sami swoi - kom., Polska, 1967. Opowieść o perypetiach dwóch zwaśnionych rodzin, przesiadanych zza Bugu. Jak niegdyś mieszkają obok siebie, bo jak sami twierdzą - po co szukać obcego wroga.
	
17:25 Pogoda 17:30 Flesz 17:40 Kolędy pod Tatrami - koncert, 2024 18:30 Program inform. 19.30 18:55 Rozpoczęcie Roku Jubileuszowego. Pasterka z Watykanu, Watykan, Polska 21:20 Nasze Święta - Andrzej Piaseczny, Kacper Dworniczak i Goście - widowisko 22:25 Święta o smaku miłości - obycz., USA, 2021 23:55 Pasterka ze Wspólnoty Barka w Warmatowicach 01:30 Gwiazdka z północnego nieba - fab., Kan., 2021 03:00 Morderstwo w Orient Expressie - fab., Wlk. Bryt., 1974	17:45 Człowiek w żelaznej masce - film przyg.-histor., USA, Wlk. Bryt., 1998 20:05 Mikołaj Na Sygnale - obycz., Polska, 2024. Ratownicy z Leśnej Góry szukają się do świąt, ale licho nie śpi! 21:30 Afera Thomasa Crowna - fab., USA, 1999 23:35 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010. Oskarżona o zabójstwo swego szefa, Lara Brennan zostaje skazana na dożywotnie więzienie. Kobieta przeżywa tragedię... 01:55 Cudowny chłopak - obycz., Hongkong, USA, 2017 03:55 Najpiękniejsze dekoracje świąteczne - dok., Wlk. Bryt., 2021
	

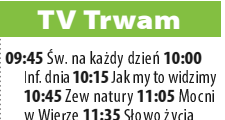
TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Skok przez płot - kom. animowana, USA, 2006 12:55 Happy Feet: Tupot maffych stóp - kom., USA, 2006 15:05 Wspólne koledowanie - program świąteczny 16:40 Jeszcze przed świętami - kom., Polska, 2022 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Listy do M. - kom., Polska, 2011. W wigilią noc pięć samotnych kobiet i pięciu zagubionych mężczyzn przekona się, że przed prawdziwym uczuciem nie da się uciec. 21:55 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2016 00:40 Wciąż ją kocham - obycz., USA, 2010. John i Savannah, choć różni światów, zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Wkrótce rozdziela ich wojna 02:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:45 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:40 Nic straconego

21:55 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2016 00:40 Wciąż ją kocham - obycz., USA, 2010. John i Savannah, choć różni światów, zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Wkrótce rozdziela ich wojna 02:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:45 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:40 Nic straconego

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki - teledyski 06:45 Tamte lata, tamte dni - Ewa Wiśniewska - magazyn 07:20 Dzika muzyka - Beskidkie kołędy z Trójki - magazyn 08:00 Podróż z historią - Gorączka srebra - dok., Polska, 2016 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Noce i dnie - serial, 1977 10:30 Był sobie pies - obycz., USA, 2017 12:20 Klasyka literatury i kino Romantyczna miłość - dok., Wlk. Bryt., 2000 13:25 Rejs - komedia, Polska, 1970 14:45 Czarny rumak - fab., USA, 1979 17:00 Kolędy z Mazowszem - koncert, 2014

17:55 Sam Goldwyn - legenda Hollywoodu - dok., Franc., 2023 19:05 Kolędy Śląska - koncert, 2016 20:00 Cicha noc - spektakl teatralny, 2017 21:00 Dom z kart - fab., USA, 1993 23:00 Nazywam się Alfred Hitchcock - dok., Wlk. Bryt., 2022 01:05 Panorama kina polskiego - Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015 02:40 Jerzy Nowosielski. Maestro od mazaenia - dokument, Polska, 2023 03:45 Kolędy z Mazowszem - koncert, 2014 04:30 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash i Joe zajmują się sprawą pracownika prokuratury, który spowodował przeciek informacji. 06:55 Kobra - oddział specjalny - Stróż prawa nie mogą dojść do siebie po tragicznym wydarzeniu. Jednak postanawiają zrobić wszystko, by złapać przestępcę. 07:50 Miasteczko Christmas - familijny, Kan., 2018 09:30 Świąteczna zagadka - familijny, Kan., 2020 11:05 Hobbit: Pustkowie Smauga - przyg., USA, 2013 14:00 Wesołych Świąt - kom., USA, 2006 15:50 Za konnicą w przebraniu 2 - kom., USA, 1993 17:55 Asterix i Obelix kontra Cezar - kom., Franc., Niemcy, Włochy, 1999

20:00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra - kom., Franc., Niemcy, 2002 22:05 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988. Książę Akeem z afrykańskiego królestwa Zamundy zgodnie z tradycją ma poślubić kobietę, której nigdy wcześniej nie widział. Akeem postanawia jednak samodzielnie poszukać kandydatki na żonę. W tym celu wybiera się do Nowego Jorku. 00:20 Pocałunek smoka - akcja, Franc., USA, 2001 02:15 Dzielnica strachu - serial 03:05 Na jedwabnym szlaku - Zespół Bayer Full wyrusza w fascynującą podróż po Chinach 05:00 Dzielnica strachu - serial

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:40 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:30 Dlaczego ja? - serial paradokmalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rodzenie - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:30 Człowiek zasad - film, USA, Rum., 2015 00:30 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:45 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Baska Murmańska 11:50 Adwentowe Rekolacje pro-life 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 "Gorzkio dnie jest polskość" Cyprjan Kamil Norwid 13:00 Człowiek bez twarzy 13:30 Msza św. 14:30 Cioteczka 15:00 Za kratą są zielenie drzewa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Pod opieką Limanowskiej Pani 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Kolędy i pastorałki 17:55 Po cześć Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Koncert zespołu Arka Noego 19:05 Boże Narodzenie w Krainie Jezior. Część I 19:30 Msza św. 21:00 Apel Jasnog.

ŚRODA • 25 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:25 Święta w Maple Creek - fab., USA, 2020. Autorka romansów dowiaduje się, że urokliwa wioska Maple Creek walczy o przetrwanie... 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:00 Śniadanie u Tiffany'ego - fab., USA, 1961 10:05 Bella i Sebastian 2 - film familijny, Francja, 2015. Kontynuacja opowieści o Sebastianie i jego wiernym przyjacielu, wspianalej surczce o imieniu Bella. 11:40 Kolędy pod Tatrami - koncert, 2024 11:55 Urbi et Orbi błogosławieństwa papieskiego z Watykanu 12:40 „Ej malutki...” z kolędą u Cudzychów - widowisko	05:05 Marmaduke - pies na fali - komedia, USA, 2010 06:30 Orędzie 06:40 Człowiek w żelaznej masce - film przyg., -historyczny, USA, Wik. Bryt., 1998 09:00 K-9: Pies, który uratował święta - familijny, USA, 2013 10:35 Legalna blondynka - kom., USA, 2001. Porzuczona przez swojego chłopaka Elle postanawia odowodnić mu, jak wiele stracił i podejmuje studia prawnicze na tej samej uczelni, co on. 12:20 Święteczny uśmiech losu - obyczajowy, USA, 2021 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:20 Postaw na milion - teleturniej
	
13:10 Znachor - dram., Polska, 1981 15:30 Gwiazdka z północnego nieba - fab., Kan., 2021 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:35 Rolnik szuka żony - wydanie specjalne - reality show 19:30 Program inform. 19.30 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Miłość jak miód - kom. romant., Polska, 2024 22:20 Casino Royale - sens., USA, 2006 00:50 Rozmowy kontrolowane - kom., Polska, 1991 02:35 Emma - film kostiumowy, USA, Wik. Bryt., 1996	16:20 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 18:00 Trzej muskietierowie - przyg., USA, Wik. Bryt., 1973 20:00 Trener bardz o osobisty - kom., USA, 2012. George był kiedyś gwiazdą piłki nożnej. Dziś jest spłukany i nie ma pojęcia, co począć ze swoim życiem. 21:55 A właśnie że tak - kom., USA, 2007 23:50 Afera Thomasa Crowna - sens., USA, 1999. Na zaplecze nowojorskiego muzeum dostaje się ekipa złodziei... 01:50 Święta w rytmie walca - fab., USA, 2020 03:15 Gdzie jesteś Święty Mikołaju? - obycz., Polska, 1996

CZWARTEK • 26 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:20 Bella i Sebastian 2 - film familijny, Francja, 2015 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:10 Rzymskie wakacje - kom. romant., USA, 1953. Anne jest księżniczką, córką władcy nie nazwanego w filmie państwa, która odbywa podróż po stolicach Europy. Podczas pobytu w Rzymie Anne wymyka się z ambasady, by zasmakować „normalności” 10:15 Kolędy pod Tatrami - koncert, 2024 11:10 Nasze Święta - Andrzej Piaseczny, Kacper Dworniczak i Goście 12:10 Miś - kom., Polska, 1980 14:15 Miłość jak miód - kom. romant., Polska, 2024 16:00 Kolędy pod Tatrami - koncert, 2024 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:15 Królewka Gwiazdka z corgim - obycz., USA, 2022 05:55 Święteczny uśmiech losu - obyczajowy, USA, 2021 07:30 Twoje, moje i nasze - kom., USA, 2005 09:10 Legalna blondynka 2 - kom., USA, 2003. Po zakończeniu studiów Elle szuka się do ślubu z Emmettem Richmondem. Aby ceremonia była w pełni udana, Elle wynajmuje prywatnego detektywa, który ma odzyskać... 10:55 Program rozrywkowy 12:00 Trzej muskietierowie - przyg., USA, Wik. Bryt., 1973. Młody i ubogi Gaskończyk D'Artagnan, nauczony jedynie władac szpada, lecz żądry dworskiej kariery, wyrusza do Paryża, mając przy sobie listy polecające...
	
17:35 Jaka to melodia? 18:35 Małenki znak - Święteczny koncert Ireny Santor - widowisko 19:30 Program inform. 19.30 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Gambit, czyli jak ograć króla - kom., USA, 2012 22:05 Quantum of Solace - sens., USA, 2008. Bond, schwytawszy pana White'a, wiezie go w bagażniku swego Aston Martina do Sieny na przesłuchanie. Podróż jednak nie przebiega spokojnie. 00:05 Miłość pod choinkę - obycz., USA, Kan., 2022 01:40 Święta o smaku miłości - obycz., USA, 2021 03:10 Przepis na piękne święta - dok., USA, 2023	14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 16:05 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977. Historia część komediowej opowieści o rodzinach Pawlaków i Kargulów. 18:10 Cztorej muskietierowie - przyg., Hiszp., USA, 1974 20:00 Marzenia Marcina Dańca - program rozrywkowy, 2024 22:05 Pozycja obowiązkowa - kom., USA, 2018 24:00 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010 02:20 Legalna blondynka - kom., USA, 2001 03:55 A właśnie że tak - kom., USA, 2007

TVN	
05:45 Uwaga! - program interwencyjny 06:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:55 Psy i koty - film rodzinny, USA, 2001 08:30 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:00 Autentyczni 11:35 Wspólne koledowanie 12:00 Niezwykłe święta Zoey - kom., USA, 2021 14:05 Córka króla - przyg., USA, Chiny, Franc., Wik. Bryt., Australia, Hong Kong, 2022. Król Ludwik XIV chce sprawować we Francji rządy po wsze czasy. Potrzeba mu więc nieśmiertelności... 16:05 Shazam! - przyg., USA, 2019. Po wypowiedzeniu przez 14-letniego Billy'ego Batsona słowa - SHAZAM! - zmienia się on w superbohatera... 18:40 Sport; Pogoda	19:00 Fakty 19:30 Listy do M. II - kom., Polska, 2015 21:45 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda - przyg., USA, Wik. Bryt., 2018 00:30 Holiday - kom., USA, 2006. Amerykanka Amanda oraz Brytyjka Iris zamieniają się na jakiś czas domami. Ale czekając na nie dużo większe zmiany. Co z tego wyniknie? 03:05 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 04:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:45 Nic straconego
	
18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:35 Kraina lodu: przygoda Olafa - anim., USA, 2017 20:00 Kraina lodu II - anim., USA, 2019 22:15 Last Christmas - kom., Wik. Bryt., USA, Chiny, 2019 00:30 Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka - sens., USA, Niemcy, Chiny, 2008 03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:35 Kraina lodu: przygoda Olafa - anim., USA, 2017 20:00 Kraina lodu II - anim., USA, 2019 22:15 Last Christmas - kom., Wik. Bryt., USA, Chiny, 2019 00:30 Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka - sens., USA, Niemcy, Chiny, 2008 03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVN	
05:45 Uwaga! - program interwencyjny 06:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:55 Psy i koty: Odwet Kitty - przyg., USA, Australia, 2010 08:30 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:00 Autentyczni 11:40 Królewskie wakacje - kom., USA, Rum., 2017. Maggie Marks, absolwentka prawa, która walczy o posadę w prestiżowej firmie, poznaje na wakacjach pełnego uroku młodego Adria... 13:20 Charlie i fabryka czekolady - przyg., USA, Wik. Bryt., 2005 15:40 Wonder Woman, 1984 - przyg., USA, 2020 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty	19:30 Listy do M. III - kom., Polska, 2017 21:50 Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledorea - przygodowy, USA, Wik. Bryt., 2022 00:45 Zie Mamuśki II: Jak przetrwać święta - kom., USA, Chiny, 2017 02:50 Herkules - serial krym., Polska 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:20 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:45 Nic straconego
	
19:30 Listy do M. III - kom., Polska, 2017 21:50 Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledorea - przygodowy, USA, Wik. Bryt., 2022 00:45 Zie Mamuśki II: Jak przetrwać święta - kom., USA, Chiny, 2017 02:50 Herkules - serial krym., Polska 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom 3 - program edukacyjny 05:20 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:45 Nic straconego	21:00 Uwierz w Mikołaja - kom., Polska, 2023. Agnieszka z powodu gwałtownej śnieżycy zostaje odcięta od reszty świata w urokliwej górskiej chatce, a na jej drodze pojawia się tajemniczy i przystojny mężczyzna w stroju Świętego Mikołaja. 23:15 Szklana pałapka - sens., USA, 1988. John McClane odwiedza swoją żonę, Holly w jej nowym miejscu pracy, „Nakatomi Corporation”. W tym czasie do wieżowca przedostają się terroryści... 02:10 Desperado - sens., USA, 1995 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	
06:10 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - mag. 06:50 Podróż księcia - anim., Franc., 2019 08:20 Rozrywka Retro - Kolędy Retro - widowisko rozrywk. 09:15 Dom z kart - fab., USA, 1993. Po śmierci ojca Sally pomalutka traci kontakt z otaczającym ją światem. Jej mama rozpoczyna walkę o odzyskanie córki... 11:15 Klasyczna literatura i kino - Niezapomniane przygody - dok., Wik. Bryt., 2000 12:15 Muły siostry Sary - western, USA, 1970 14:10 Przygody misia Paddingtona, zagubiony list - serial animowany, Wik. Bryt., 2020 14:45 Gospoda Święteczna - dram., kom., USA, 1942 16:40 Zabawna buzia - kom., USA, 1957	18:30 Informacje kulturalne 18:55 Kolędy na szlaku Kolberga - koncert, 2017 20:00 Złota dama - fab., Wik. Bryt., 2015 21:55 Western po włosku, czyli Dziki Zachód w Europie - dok., Franc., 2023 23:05 Informacje kulturalne 23:35 Pod powierzchnią - dram., Nor., Szwecja, Belgia, 2020 01:05 Kino nocne - Gwiazdy - fab., Polska, 2017 03:00 Pianoforte with E. Legnini, Bojan Z., P. De Bethmann and B. Trotgen - koncert, Franc., 2019 04:20 Rozrywka Retro - Kolędy Retro - widowisko rozrywkowe
	
18:30 Informacje kulturalne 18:55 Kolędy na szlaku Kolberga - koncert, 2017 20:00 Złota dama - fab., Wik. Bryt., 2015 21:55 Western po włosku, czyli Dziki Zachód w Europie - dok., Franc., 2023 23:05 Informacje kulturalne 23:35 Pod powierzchnią - dram., Nor., Szwecja, Belgia, 2020 01:05 Kino nocne - Gwiazdy - fab., Polska, 2017 03:00 Pianoforte with E. Legnini, Bojan Z., P. De Bethmann and B. Trotgen - koncert, Franc., 2019 04:20 Rozrywka Retro - Kolędy Retro - widowisko rozrywkowe	20:00 Asterik i Obelix: Imperium smoka - przyg., Franc., Belgia, 2023. W 50-tym roku przed naszą erą dwóch dzielnych wojowników obdarzonych niezwykłą mocą dzięki magicznemu eliksirowi opuszcza Galię. Wyruszają w daleką podróż na ratunek cesarzowej Chin. 22:00 To właśnie miłość - kom., 2003 00:30 Tata kontra tata - kom., USA, 2015 02:25 Dzielnic strachu - serial kryminalny 03:20 Na jedwabnym szlaku - Zespół Bayer Full wyrusza w fascynującą podróż po Chinach 04:45 Dzielnic strachu - serial

TVP Kultura	
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 06:50 Rozrywka Retro - Kolędy Retro - widowisko rozrywkowe 07:55 Którędy poszłukę - Michael Willmann - Pokłon Trzech Króli - magazyn 08:10 Muły siostry Sary - western, USA, 1970 10:05 Nie - Wielka Orkiestra.TV - Muzyczny świat baśni - koncert, 2019 11:20 Klasyczna literatura i kino Zbrodnie i kara - dok., Wik. Bryt., 2000 12:20 Czarny Tulipan - film kostiumowy, Franc., Hiszp., 1964 14:25 Krytyk muzyczny - spektakl teatralny, Austria, 2020 15:35 Belle - anim., Jap., 2021 17:45 Kolędy Śląska - „Lulajże Jezuniu” - koncert, 2016	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 06:50 Rozrywka Retro - Kolędy Retro - widowisko rozrywkowe 07:55 Którędy poszłukę - Michael Willmann - Pokłon Trzech Króli - magazyn 08:10 Muły siostry Sary - western, USA, 1970 10:05 Nie - Wielka Orkiestra.TV - Muzyczny świat baśni - koncert, 2019 11:20 Klasyczna literatura i kino Zbrodnie i kara - dok., Wik. Bryt., 2000 12:20 Czarny Tulipan - film kostiumowy, Franc., Hiszp., 1964 14:25 Krytyk muzyczny - spektakl teatralny, Austria, 2020 15:35 Belle - anim., Jap., 2021 17:45 Kolędy Śląska - „Lulajże Jezuniu” - koncert, 2016
	
18:00 Którędy poszłukę - Michael Willmann - Pokłon Trzech Króli - magazyn 18:15 Ania - dok., Polska, 2022. Historia Anny Przybylskiej odważnej, która chce żyć i spełniać marzenia dziewczyny z Gdyni. 20:00 Pół zartem, pół serio - kom., USA, 1959 22:10 John Williams - Koncert z Berlina - 2021 23:45 Złota dama - fab., Wik. Bryt., 2015 01:40 Kino nocne - Pod powierzchnią - dramat, Norwegia, Szwecja, Belgia, 2020 03:05 Kolędy na szlaku Kolberga - koncert, 2017 04:05 Teledyski	17:50 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988 20:00 Robin Hood: Pożatek - przyg., USA, 2018. Zaprawiony w bojach pod czas wypraw krzyżowych Robin z Loxley powraca w rodzinne strony, gdzie odkrywa, że jego zamek został spłądowany, a ziemię skonfiskowane w przebiegu Szerefa z Nottinghama 22:05 Tomb Raider - akcja, USA, 2018 00:15 Co wiecie o swoich dziadkach? - kom., USA, 2017 02:05 Dzielnic strachu - serial 02:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:05 Taki jest świat - przegląd 05:00 Dzielnic strachu - serial

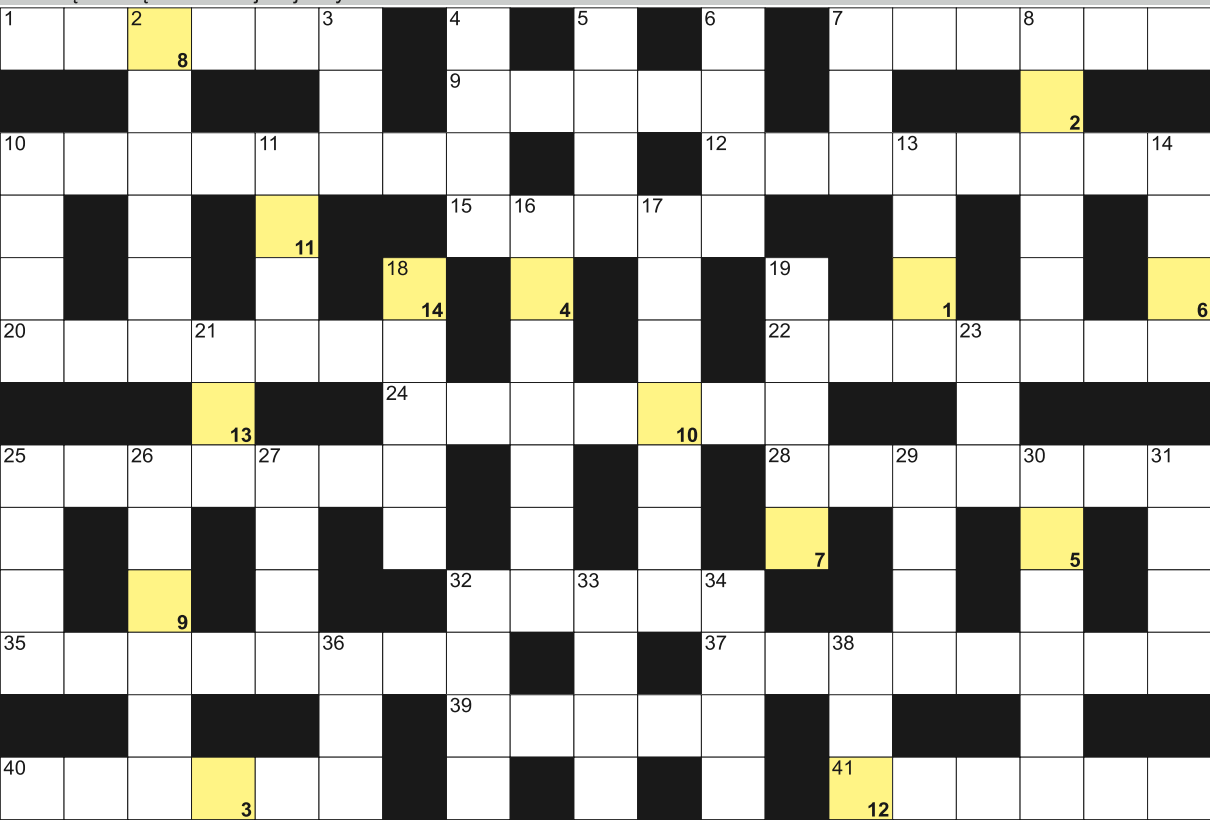
TVN 7	
06:10 Wspólne koledowanie 06:35 Szkoła - Dagmara Szarmach z licealnę 2c jest wściekła na starszą siostrę, która ciągle ją krytykuje. Postanawia się odegrać... 08:35 Szpital - Pacjentem dr Dominiki jest 37-latek, który miał wypadek podczas gry w kregle. Na SOR przywozila go 18-latką, którą mężczyzna poznał w kregleini. 09:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:25 Bitwa o gości - program rozrywkowy 11:25 Ekspres polarny - przyg., USA, 2004. W wigilię Bożego Narodzenia, kiedy całe miasteczko pogrąza się we śnie, młody chłopiec wybiera się w podróż tajemniczym pościgiem... 13:30 Film o pszczołach - kom., USA, 2007	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:50 Megamocny i guzik zagłady - anim., USA, 2011 08:10 Ace Ventura: Zew natury - kom., USA, 1995 09:55 Gliniarz w przedszkolu - kom., USA, 1990 12:00 Zwierzak - kom., USA, 2001 13:40 Le Mans, 66 - obycz., USA, 2019 16:35 Malanowski. Nowe rozdział 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:25 Wpół do śmierci 2 - sens., USA, 2007 00:05 Piątek 13. - sens., USA, 2009 02:00 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:05 Super udzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 03:35 Lubie disco! 04:30 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
	
15:20 Mała stopa - przyg., USA, 2018 17:25 Miłość jest wszystkim - kom., Polska, 2018. Grudniowy czas przedświątecznej gorączki rozpocznie się wraz z przybyciem do miasta niezwykłego Świętego Mikołaja. Uruchoimi to lawinę wyjątkowych zdarzeń. 20:00 Władca pierścieni: Dwie wieże - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2002 23:35 Złoty kompas - przyg., USA, Wik. Bryt., 2007 01:55 Dziką furia - przyg., USA, 2018 04:05 Druga strona medalu - talk-show 04:35 Druga strona medalu - talk-show	15:20 Mała stopa - przyg., USA, 2018 17:25 Miłość jest wszystkim - kom., Polska, 2018. Grudniowy czas przedświątecznej gorączki rozpocznie się wraz z przybyciem do miasta niezwykłego Świętego Mikołaja. Uruchoimi to lawinę wyjątkowych zdarzeń. 20:00 Władca pierścieni: Dwie wieże - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2002 23:35 Złoty kompas - przyg., USA, Wik. Bryt., 2007 01:55 Dziką furia - przyg., USA, 2018 04:05 Druga strona medalu - talk-show 04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4	
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:50 Kung Fu Panda: Tajemnice zwoju - anim., USA, 2011 08:15 Kung Fu Panda: Sekrety Mistrzów - anim., USA 08:45 Prezent Nocnej Furii - anim., USA 09:10 5 merfy: Opowieści wigilijna - anim., USA, 2012 09:35 Legenda Śmiernej Doliny - anim., USA 10:00 Młody Mesjasz - obycz., USA 12:05 La Bamba - obycz., USA 14:10 Niesamowity Spider-Man 2 - sens., USA 16:55 Pasażerowie - sens., USA, Australia, 2016 19:05 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdział 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:20 13 godzin: Tajna misja w Benghazii - sens., USA 01:05 Nie oddychaj 2 - sens., USA 02:55 Interwencja 03:05 Śmierć na 1000 sposobów 03:35 Lubie disco! 04:30 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:50 Kung Fu Panda: Tajemnice zwoju - anim., USA, 2011 08:15 Kung Fu Panda: Sekrety Mistrzów - anim., USA 08:45 Prezent Nocnej Furii - anim., USA 09:10 5 merfy: Opowieści wigilijna - anim., USA, 2012 09:35 Legenda Śmiernej Doliny - anim., USA 10:00 Młody Mesjasz - obycz., USA 12:05 La Bamba - obycz., USA 14:10 Niesamowity Spider-Man 2 - sens., USA 16:55 Pasażerowie - sens., USA, Australia, 2016 19:05 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdział 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:20 13 godzin: Tajna misja w Benghazii - sens., USA 01:05 Nie oddychaj 2 - sens., USA 02:55 Interwencja 03:05 Śmierć na 1000 sposobów 03:35 Lubie disco! 04:30 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
	
15:00 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć - przyg., USA, Wik. Bryt., 2016 17:45 Vinci - kom., Polska, 2004. Po kilku latach odsiadania kary za kradzież z włamaniem Cuma wychodzi z więzienia ze względu na jej stan zdrowia. Cumie otrzymuje zlecenie kradzieży obrazu Leonarda da Vinci... 20:00 Władca pierścieni: Powrót króla - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2003 00:00 Wszyscy święci New Jersey - sens., USA, 2021 02:25 The Traitors. USA 03:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabiogą 04:35 Druga strona medalu	15:00 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć - przyg., USA, Wik. Bryt., 2016 17:45 Vinci - kom., Polska, 2004. Po kilku latach odsiadania kary za kradzież z włamaniem Cuma wychodzi z więzienia ze względu na jej stan zdrowia. Cumie otrzymuje zlecenie kradzieży obrazu Leonarda da Vinci... 20:00 Władca pierścieni: Powrót króla - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2003 00:00 Wszyscy święci New Jersey - sens., USA, 2021 02:25 The Traitors. USA 03:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabiogą 04:35 Druga strona medalu

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

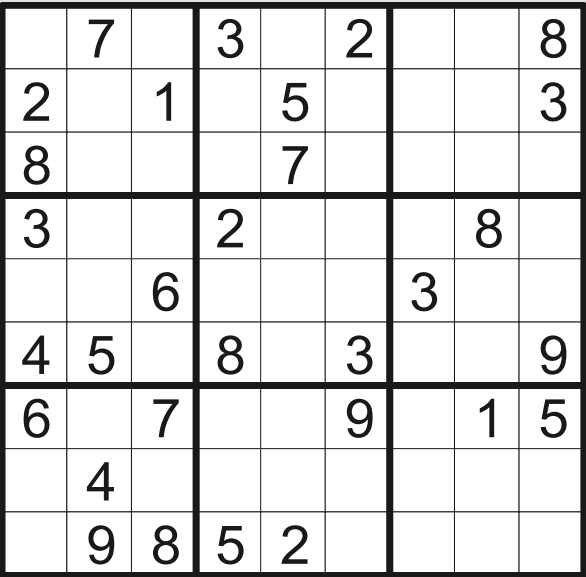
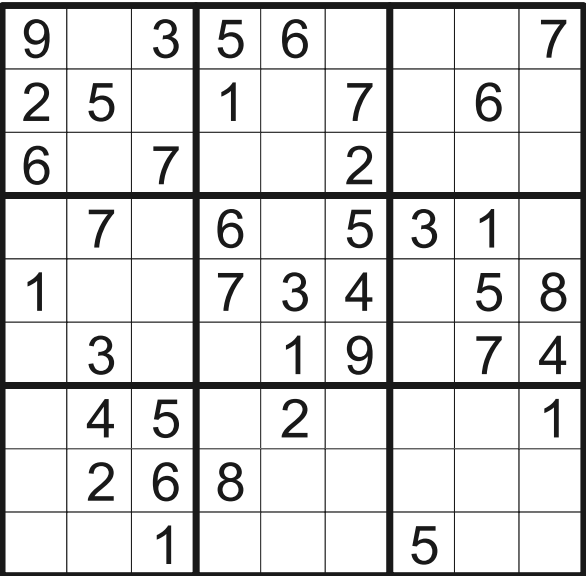
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) człowiek przesadnie dokładny; 7) żółty narcyz; 9) ojczyzna Puszkina; 10) inaczej sterlet, ryba; 12) odbicie się lecącego pocisku; 15) włosy skręcone w długie strąki; 20) szachowe konie; 22) wynagrodzenie, pensja; 24) duża, pękate naczynia na wino; 25) największy gruczoł człowieka; 28) Samuel, autor "Czekając na Godota"; 32) bokserska lub zapaśnicza; 35) Cruzoe, słynny rozbitek; 37) tekst do opery; 39) dziekański na uczelni; 40) Klon polny krócej; 41) stagnacja, brak postępu.

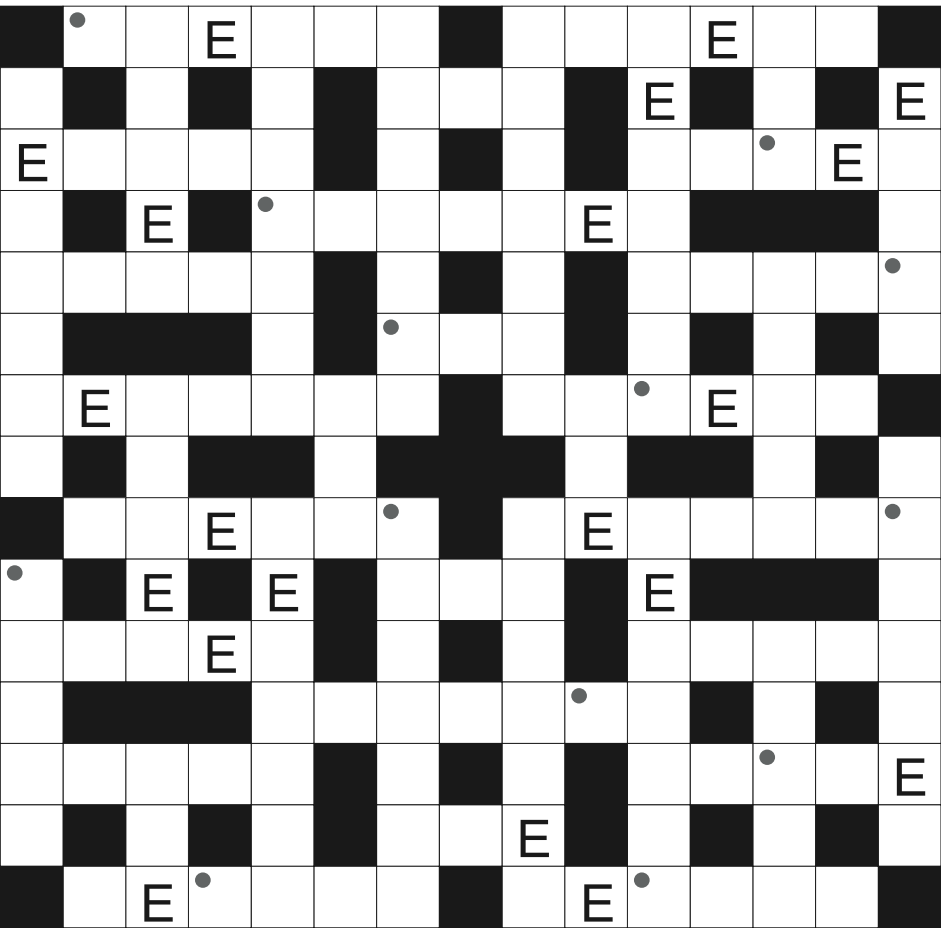
PIONOWO: 2) surowiec dla cieśli; 3) dziewiętnasta litera alfabetu greckiego; 4) kulki zamiast deszczu; 5) niektóre będą miastami; 6) naczynia potocznie; 7) dawny student; 8) ciężna fizyczna, siła; 10) przeszły lub przyszły; 11) zawijany z mięsa mielonego; 13) żądają go porywacze; 14) największe jezioro Etiopii; 16) sadzonka, flanca; 17) kolor w kartach; 18) używać języka migowego; 19) opuszczana w samochodzie; 21) pierwiastek Ce; 23) broń z cięciwą; 25) motyw dekoracyjny; deseń; 26) sztuczne złoto; 27) ciągnie się za kometą; 29) kraj z Nikozją; 30) obelga, wyzwisko; 31) jego stolicą Lomé; 32) syn córki; 33) imię matki Harry'ego Potter'a; 34) najwyższe góry Europy; 36) marnotrawny z Biblii; 38) pseudonim Karola Dickensa.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

BAŚKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

Na diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie samogłoski "E". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

Pośniewowe na drodze; niedokrwistość; Aleksandra dla bliskich; skaień barowy krócej; mitologiczny pół człowiek, pół koń; ... z ulicy Wiązów; Birkut; niemiecka stacja telewizyjna; na feldze z bieżnikiem; z grotem do rzutów; Ronald Wilson, 40 prezydent USA; pierwiastek Eu; służący; mały, duży lub głęboki na stole; "ptasie" boisko przy każdej szkole; faza księżyca; zespół dziewięciu muzyków; karny lub drogowy z paragrafami; skandynawski grosz; Staff, poeta; kraj nad Dunajem; komosa biała inaczej; fan muzyki poważnej; kraina św. Mikołaja; cherubinek; bujany z oparciem; jazda bez siodła; bygielnik, czyszpula; tańczył z wilkami na ekranie; Kamifusa, japoński pisarz; fabryka pieńędzy; z liryką i dramatem; ... Baba i 40 rozbójników; kurcz; popularny izraelski pistolet maszynowy; koniec karnawału; w parze z iksem; przydomek poprzednika Johna F. Kennedy'ego; plakat na śłupie; japońska lustrzanka do zdjęć; noga nad kolanem; leżą na paterze.

WYKREŚLANKA: znajdź 20 stolic Europy. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Rzym, Lizbona, Praga, Tirana, Sofia, Zagrzeb, Tallin, Ateny, Madryt, Dublin, Wilno, Ryga, Berlin, Oslo, Monako, Moskwa, Berno, Londyn, Paryż, Helsinki:

